BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! • Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! • Karkerên hemû welatan u gelên bindest yekbin!

• Sayı / Hejmar: 184 • Ekim / Cotmeh 2019 • Fiyatı / Biha: 5 TL

FAŞİST T.C.'NİN ROJAVA'YI İŞGAL VE İLHAK SAVAŞINA HAYIR!

BÜTÜN EMPERYALİST VE DİĞER YABANCI GÜÇLER SURİYE'DEN DEFOLUN!

YAŞASIN DİRENEN HALKLARIN MÜCADELE BİRLİĞİ!

TKP-ML, MKP, TKP/ML, MLKP, TKİP KONGRELERİ ÜZERİNE NOTLAR...

AHLAK ÜZERİNE

İÇİNDEKİLER

BOLŞEVİK PARTİZAN

V.i.S.d.P. &Yazışma Adresi: K. İnan
Postale No: 287, 67000 France

İnternet: **www.bolsevikparti.org**
E-Mail: **info@bolsevikparti.org**

Fiyatı: 5 TL, £ 2.50, 3 EURO

Sosyal medyada da yazılarımız yayınlanmaktadır. Bizi sosyal medya üzerinden de takip edebilirsiniz. Adreslerimiz şöyledir:
https://**twitter.com/BolsevikP**
https://t**witter.com/BolsevikD**
https://**twitter.com/SterkaB**

EMPERYALİST ABD İLE FAŞİST T.C. ANLAŞMASI ÜZERİNE:

HALKLARIN KADERİ EMPERYALİST VE SÖMÜRGECİ HAYDUTLAR TARAFINDAN BELİRLENEMEZ!

Sömürgeci faşist Türk devletinin, 9 Ekim 2019'da Fırat'ın doğusunda Rojava'ya yönelik olarak başlattığı işgal savaşına, ABD ve T.C. heyetleri arasında yapılan görüşmelerde 17 Ekim akşamı imzalan anlaşmayla 5 günlük bir "ara" verildi. Yapılan anlaşmaya göre; işgalci faşist T.C. ordusu ve T.C.'nin besleyip büyüttüğü "Suriye Milli Ordusu" bu beş günlük sürede ısrarla "Barış Pınarı Harekâtı" adını verdiği barbar savaşa ara verecek, işgal ettiği alanlarda kalacak. YPG/PYD önderliğindeki SDG güçleri ise, T.C.'nin işgal ettiği alanlardan silahlı güçlerini çekecek. Suriye'nin kuzeyinde, T.C.'nin denetiminde bir "güvenli bölge" oluşturulacak! Faşist T.C.'nin bugünkü başı Erdoğan, 18 Ekim öğleninde yaptığı basın toplantısında, anlaşma temelinde anda çatışma yaşanmadığını, SDG kaynaklı çatışmaların sürdüğü haberlerinin yanlış olduğunu söyledi. 5 gün bekleyeceklerini, eğer ABD verdiği sözleri tutup, "teröristler" dediği SDG güçlerinin "güvenli bölge" olarak düşünülen alandan çıkarılmasını sağlarsa, "Harekât"ın sonlandırılacağını, aksi takdirde kalınan yerden devam edileceğini duyurdu.

Bilindiği gibi sömürgeci faşist devletin işgal savaşına ABD, az sayıdaki askerini olası çatışma alanından çekerek, yeşil ışık yakmıştı. ABD başkanı Trump, sömürgeci Türk devletine izin verilen alanların dışına çıkmaması için Twitter üzerinden uyarılar yapıyordu. Eğer T.C. kendine çizilen sınırların dışına çıkarsa, Türkiye ekonomisini çökertmekle vs. tehdit ederek, güya Kürt müttefiklerine de sahip çıktığını gösteriyordu! Gerçekte ise, ABD "Kürtler" dediği PYD/YPG/SDG'yi sattı! Sırtını 2015'in ortalarından itibaren ABD emperyalizmine dayamış olan PYD/YPG/SDG ihanete uğradı. Emperyalizmden "dost" olmayacağı ve emperyalistlerin kendi çıkarları temelinde halkları her zaman satacağı bir kez daha görüldü. ABD'nin baş düşmanı DAİŞ'e karşı savaşta PYD/YPG/SDG güçleri kara ordusu olarak kullanılmıştı. DAİŞ'in kontrol ettiği alanlar YPG/PYD/YPG savaşçılarının binlerce kurban verdikleri savaşla kurtarıldı. ABD emperyalistleri alandaki çıkarlarını hem YPG/PYD/SDG güçleri, hem de T.C.'yi kullanarak savunabilecekleri hesabı içinde idiler. Bu konuda her iki tarafı da ikna etmeye çalıştılar. Fakat T.C. açısından, PKK'nin devamı olarak gördüğü SDG güçleri kontrolünde bir özerk Rojava kabul edilemez bir yapılanma idi. ABD iki "müttefik"i arasında tercihe zor-

landığında, tercihini faşist T.C.'den yana yaptı. ABD, PYD/YPG/SDG için T.C.'nin saldırılarına karşı oluşturdukları koruma kalkanını kaldırdılar.

Bu resmen YPG/PYD SDG'nin ABD emperyalistlerinin çıkarları gereğine uygun olarak satılmasıdır. Bu ihanet, sömürgeci Türk devletinin işgaline yeşil ışık yakılması ABD kamuoyunda da tepkilere yolaçtı. Bunun üzerine ABD Başkanı Trump, tehdit içeren twitler atmasının yanı sıra RTE'ye 9 Ekim 2019 tarihli bir mektup yazdığı da ortaya çıktı. Karşılıklı yapılan pazarlıklardan, açıklamalardan sonra ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence başkanlığında bir heyet Ankara'ya geldi. 17 Ekim'de uzlaşı sağlandı ve 13 maddelik bir sonuç bildirisi açıklandı. ABD emperyalizminin temsilcileri, "Kürtleri" de!!! temsilen sömürgeci T.C. devleti ile pazarlık yaptılar. Sonuç: Yapılan anlaşma Türk işgalini meşrulaştıran bir anlaşmadır.

ABD, sömürgeci devletin güney sınırında güvenlik kaygısı olduğu yalanına onay vermiştir. NATO topraklarının korunması bağlamında anlaşmaya varılmıştır! DAİŞ'e karşı mücadelenin gerekliliği vurgulanmıştır! ABD emperyalizmi ve sömürgeci Türk devleti, *"terörle mücadele harekâtlarının yalnızca terör unsurları ile bu unsurlara ait barınak, sığınak, mevzi, silah, araç ve gereci hedef alması gerektiği üzerine mutabık"* kaldıklarını açıkladılar. "Terör unsurları"ndan anlaşılması gereken PYD/YPG/SDG güçleridir. Rojava silahlı güçlerine saldırmak, sığınak, mevzi, araç ve gerecin hedef alınmasına ABD onay vermiştir.

ABD ve sömürgeci Türk devletinin Suriye toprak bütünlüğüne bağlılıklarını ilan etmesi büyük bir yalandır. Çünkü her iki güç Suriye halklarının nasıl yaşayacağına andaki Suriye devletinin içinde olmadığı bir anlaşmayla karar veriyor! Sömürgeci Türk devletinin işgal ettiği Rojava topraklarından çekilme diye bir sorunu yoktur. Sömürgeci Türk devletinin işgali altında bulunan El Bab, Azez ve Efrîn'de, Gaziantep Üniversitesi'ne bağlı olarak fakülteler açıldı. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Gaziantep Üniversitesi'ne bağlı olmak üzere Suriye El Bab'da İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Azez'de İslami İlimler Fakültesi ve Efrîn'de Eğitim Fakültesi kurulması kararı verildi. İşgal altında olan bölgelerde yapılan uygulamalar Türk devletinin işgalinin geçici olmadığını gösteriyor. Oralardan T.C. resmen çekilse bile, T.C.'nin yetiştirdiği Suriyeliler üzerinden onun varlığı sürecektir. Ayrıca Türkmen nüfusun çoğunluğu da, T.C.'nin Suriye içindeki gücü olarak hareket etmektedir.

Yapılan anlaşmaya göre; YPG/SDG'nin ağır silahları toplanacak, mevziler imha edilecek ve güvenli bölge kurulacaktır. Güvenli bölge, faşist Türk ordusunun denetiminde olacaktır. İşgal savaşına 120 saat ara verilecektir. 120 saat içinde YPG/SDG güçleri güvenli bölgenin dışına çıkacaklardır. Geri çekilme verilen süre içinde tamamlandığında, işgal savaşı durdurulacaktır. İşgal savaşı durdurulduğunda, ABD'nin yürürlüğe koymayı planladığı ekonomik yaptırımlar sona erdirilecektir. ABD emperyalizmi ile sömürgeci Türk devleti arasında yapılan anlaşmanın kazananı ne yazık ki Türk devletidir, Rusya'dır, İran'dır ve faşist Esad rejimidir. Kaybedeni ise Kürtlerdir.

ABD ile Türk devleti arasında yapılan anlaşmadan sonra, SDG Genel Komutanlığı'ndan yapılan açıklamada, Türk devleti ve ABD arasında varılan ateşkesin Girê Spî ve Serêkaniyê arasındaki bölgeyi kapsadığı ve 17 Ekim 22.00'dan itibaren yürürlüğe girdiği açıklandı. Yapılan yazılı açıklama şöyle:

"ABD Başkan Yardımcısı Sayın Mike Pen-

ce tarafından temsil edilen ABD'nin arabuluculuğu ve QSD'nin isteği ve onayına bağlı olarak, bugün Demokratik Suriye Güçleri ile Türkiye arasında acil ateşkes anlaşmasına varılmıştır. Bu anlaşma, Girê Spî ve Serêkaniyê arasındaki bölgeyi kapsamaktadır. Ateşkes 22.00'den sonra yürürlüğe girdi. Demokratik Suriye Güçleri, ilan edilen ateşkes konusundaki kararlılığını yineliyor ve Türkiye devletine de bu kararlılığı gösterme çağrısı yapmaktadır."

Açıklamadan da görüleceği gibi ABD anlaşmanın yapılmasına "arabuluculuk" etmiştir. Anlaşma SDG'nin onayından geçmiştir. General Mazlum olarak adlandırılan Mazlum Ebdî, gelişmelerden haberdar oldukları açıklamasını yaptı. Mazlum Ebdî konuşmasında, *"Halkımız bilmeli, bu ateşkes savaşın yürüdüğü Girê Spi ve Serêkaniyê arasındaki alanlar için geçerlidir. Burada yüzlerce sivil katledildi, binlerce insan göç ettirildi. Biz de bu ateşkesi kabul ettik. Bu ateşkes sonuca ulaşsın diye biz de QSD olarak elimizden geleni yapacağız. Bu ateşkesin sorumlu ve uygulanmasından sorumlu olan taraf ABD'dir. Halkımızın yerlerine dönmesi sağlanmalıdır. İşgalci güçlerin amaçları gerçekleşmemeli. Diğer bölgeler için bir görüşme olmadı. Güçlerimiz halen kendi yerlerindeler"* ifadelerini kullandı. Silahların susması tabii ki iyidir. Ancak bu anlaşmanın kazananı Kürtler değildir. Dişine, tırnağına kadar silahlı olan Türk devleti sekiz günlük işgal savaşında Girê Spi ve Serêkaniyê'yi tam olarak teslim alamadı. YPG/SDG güçleri önderliğinde halkın bir bölümü yiğitçe direndi. Fakat sonuçta en yoğun çatışmaların yaşandığı bu iki alan, anlaşmayla "Güvenlik Bölgesi"nin sınırları içinde T.C.'ye teslim ediliyor. Olgu bu. Rojava'nın diğer alanlarında SDG'nin kaderi Türkiye/Rusya pazarlığına bağlı.

ABD emperyalizminin kendilerini sattığını gören Rojava güçleri, Rusya'nın arabuluculuğunda Esad rejimi ile anlaştı. ABD'nin çekildiği alanlara faşist Esad rejiminin ordusunu davet etti. Faşist Esad rejimi ile anlaşmaya varılması aslında Rojava'da özerk kantonların sonu anlamına geliyor. Rusya'nın denetimindeki Esad rejimi ile yapılan anlaşma sonucu, Esad ordusu Membiç ve Kobanê'ye girdi. YPG/PYD önderliğindeki SDG'nin beklentisi Esad güçlerinin bütün Kuzey sınırını kontrol altına alması idi. Fakat sınırın bir bölümünde şimdi doğrudan T.C. işgali var. Ve buralara girmek T.C.'ye karşı savaşmayı gerektiriyor. Bu ise anda Suriye'nin patronu Rusya'nın işine gelen bir şey değil. T.C.'nin savaşa ara verdiğini ilan ettiği 5 gün içinde, son gün Erdoğan/Putin görüşmesinde yapılacak pazarlıklarda, Rojava'nın Suriye'de yeni bir rejim kurulana kadar Esad güçleri ile/T.C. arasında nasıl paylaşılacağı belli olacak. Bu aynı zamanda savaşın bundan sonraki gidişatını da belirleyecek. Rusya'nın da T.C. ile anlaşması hâlinde, YPG/PYG/SDG güçlerinin Suriye ordusu içinde eritilmesi, YPG/PYD/SDG'nin bu biçimde tasfiyesi; Suriye ve T.C.'nin etki alanlarının sınırlarının çizilmesi halinde, savaş –şimdilik– sonlanabilir. Bunun olmaması, bu arada T.C.'nin anda esas olarak işgal ettiği alanlarda çatışmaların sürmesi hâlinde savaş kaldığı yerden devam eder.

Neresinden bakılırsa bakılsın, işçiler, emekçiler, ezilen halklar açısından durum kabul edilemez bir durumdur.

Suriye'de işgalci konumda bulunan emperyalist büyük güç ABD'nin temsilcileri ile Rojava'yı sömürgeci bir savaşla işgal etmeye çalışan faşist T.C. temsilcileri oturup, Rojava'da savaşın tarafı olan YPG/PYD/SDG'nin ne yapacağına karar veriyorlar!

4 gün sonra benzer bir pazarlık sonucu bu kez Rusya ile T.C. gidişatın nasıl olacağına karar verecekler!

Bu arada barbar sömürgeci savaşta, kurdukları özerk yapıyı, vatanlarını savunan yüzlerce savaşçı ve sivil insan hayatını kaybetti! Çeşitli milliyetlerden, dinlerden yüzbinlerce Suriyeli emekçi yine göç yollarına düştü!

Emperyalistler açısından bu onların karşıdevrimci savaşlarının, göze alınabilir "yan zarar"larıdır!

GELİŞMELERİN GÖSTERDİĞİ VE GÖREV

Bütün gelişmelerin gösterdiği şu:

Bugün halkların kaderi, kendilerine sahtekârca demokrat, insan hakları savunucusu vb. yaftalarını asan bir avuç emperyalist, sömürgeci, faşist güç tarafından, kendi aralarındaki kirli pazarlıklar yoluyla belirleniyor. Ezilen halkların mücadeleleri, bu gerici, karşıdevrimci güçlerin kendi aralarındaki dünyayı paylaşım dalaşlarının bir parçası hâline getirilebiliyor.

Bunun nedeni, emperyalizmin ne olduğunun kavranmaması! Emperyalistlerden "dost" olmayacağının kavranmaması! Emperyalizm açısından sistemi sorgulayan bir halk hareketi ezilmesi gereken bir şeydir. Eğer emperyalistler şu veya bu demokrat/devrimci kalkışmaya destek verir görünüyorsa, bu onların bu hareketi kullanmak için yaptıkları bir yatırımdan başka bir şey değildir. Yeri ve zamanı geldiğinde onlar güya destekledikleri bu hareketi satarlar! Bu yüzden gerçek devrimciler emperyalistlerle "ittifak"tan medet ummamalıdır!

Bunun nedeni, faşizmin ne olduğunun kavranmaması, faşistlerden demokrat olmayacağı, faşistlerin bir bölümü ile bir başka bölümüne karşı "demokrasi mücadelesi" verilemeyeceğinin kavranmaması! Bunu "Barış Pınarı Harekâtı" adı verilen barbar sömürge savaşının meclisteki oylamasında gördük bir kez daha! Kimi devrimci ve demokrat güçler tarafından "demokrasi" mücadelesinin parçası olarak görünen "Millet İttifakı"nın bileşeni CHP, İP'de AKP ve MHP ile birlikte savaşa onay verdiler! Irkçılık ve şovenizm konusunda birbirleriyle yarışıyor bunlar.

Bunun nedeni, komünistlerin, bizim güçsüzlüğümüz! Bugün en basit doğruları bile devrimci örgütlerin ileri unsurlarına bile kavratmakta zorluk çekiyoruz. Güçsüzlüğümüz nedeniyle doğrularımız çöle söylenmiş sözler oluyor birçok halde!

O hâlde yapılacak iş bellidir:

Bize Bolşevik Partimizi güçlendirmek düşüyor!

Güçlü bir komünist partisi olmadıkça; bu güçlü komünist partisi bayrağı altında işçi sınıfının ileri kesimi toplanmadıkça; işçi sınıfı ve emekçilerin önemli bölümü böyle bir komünist partisi önderliğinde hareket etmedikçe proletarya önderliğinde devrimlerle emperyalist sistemi yıkmak mümkün olmaz.

Bu olmadıkça, bugün yaşadıklarımızı hep yeniden yaşarız!

Faşist saldırılara karşı yiğitçe direnmek, teslim olmamak, savaşarak ölmek yüce ve saygın bir tavırdır.

Fakat bu yetmez!

Yapılması gereken emperyalizmin proleter devrimlerle yıkılması için bugünün acil görevlerine sarılmaktır!

Rojava'nın işgaline hayır!

Faşist T.C. ve bütün işgalciler Rojava'dan defolun! Bütün yabancı güçler Suriye'den defolun!

18 Ekim 2019

DÖRT ÖRGÜT
DÖRT KONGRE
DÖRT ÇİZGİ

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Marksizm-Leninizm adına konuşan bir dizi örgüt, parti var. Marksizm-Leninizm adına konuşma, ona uygun davrandığını iddia etme hakkı, tabii hiçbir örgütün tekelinde değil.

Şu ya da bu örgütün işçi sınıfının dünya görüşü adına konuşma ve hareket etme iddiasının, gerçeği ne ölçüde yansıttığını, Marksizm-Leninizm'in ilkelerinden ve yaşanan pratiğin doğru deneyimlerinden yola çıkarak ölçmek de aynı iddiaya sahip örgütlerin hakkı ve görevidir.

Bir örgütün savunduğu, dayandığı çizgiyi değerlendirmede, kuşkusuz söylenen, yazılanlar değil pratikteki uygulama belirleyici önemdedir. Fakat değerlendirmede bunun yanında en önemli ölçütlerden biri de bir örgütün, partinin en yüksek, bağlayıcı organı olan kongresinin aldığı kararlardır.

2019'un ilk aylarında –ülkelerimizde komünizm adına konuşan ve hepsi İbrahim Kaypakkaya'nın geleneğine sahip çıkar – dört partinin kongreleri oldu.

Mart sonu 2019 tarihli bir açıklama ile **Bolşevik Parti**, 11. Kongresi'nin yapıldığını açıkladı.

Nisan 2019 tarihli Bolşevik Partizan Sayı 182'de, 11. Kongre'nin belgeleri de kamuoyuna yayınlandı.

TKP-ML, Nisan 2019 tarihli bir açıklama ile Birinci Kongresi'nin yapıldığını duyurdu.

Maoist Komünist Partisi'de (**MKP**) Nisan 2019 tarihli bir açıklama ile Dördüncü Kongresi'nin yapıldığını açıkladı.

Ardından Mayıs 2019 tarihli bir açıklama ile **TKP/ML**, Birinci Kongresi'nin yapıldığını kamuoyuna duyurdu.

İbrahim Kaypakkaya kökenli dört örgütün yaptığı kongrelerin karşılaştırılması, bu dört örgüt arasında Marksizm-Leninizm adına konuşma ve davranma iddiası konusunda kimin tutarlı olduğu-

nu göstermesi bakımından en güvenilir yöntemlerden birisidir.

Biz bu yöntemi kullanarak, İbrahim savunuculuğu konusunda mangalda kül bırakmayan diğer üç örgütün kongrelerinin ana sorunlarına yoğunlaşarak bir genel tablo çizmeyi gerekli görüyoruz.

I.

BOLŞEVİK PARTİ, 11. PARTİ KONGRESİ'Nİ YAPTI – PARTİ İNŞA ÇALIŞMASI DEVAM EDİYOR!

İlk olarak, partimiz Bolşevik Parti'nin 1981 yılındaki ayrılıktan bu yana nitel olarak farklı bir hatta yoluna devam ettiğini tespit ediyoruz. 1981 yılındaki ayrılık, partinin çizgisine ilişkin ideolojik-siyasi görüş ayrılıklarının parti içinde tartışma yollarının engellenmesinin doğurduğu bir sonuç olarak gündeme gelmiş ve süreç içinde temelden farklı iki ayrı çizginin daha da sabitleşerek yol alması şeklinde gelişmiştir.

2019'da Bolşevik Parti 11. Kongresi'ni yaptı. Bu süreç içinde İbrahim Kaypakkaya'nın kurduğu TKP/ML'nin ideolojik-siyasi yetmezliklerini aştı. İdeolojik alanda marksist-leninist hareketin modern revizyonizmin etkilerinden kurtarılarak sağlam temellere oturtulması mücadelesini verdi. Revizyonizmin bir türü olan "Maoizm"den kendini arındırdı. Devrimin yolu ve stratejik hedefi bağlamında gündeme gelen tartışmayı derinleştirerek sonuçlandırdı. Sosyo-ekonomik yapı bağlamında "yarı-feodal, yarı-sömürge" tespitinin yanlış olduğu, Türkiye'nin emperyalizme bağımlı kapitalist bir ülke olduğunu ve ancak "feodal artıklar"ın sözkonusu olduğunu bilimsel temelleriyle ortaya koydu. Önde duran devrim stratejik hedefinin demokratik devrim olduğu tespit edilirken, devrimin yolu olarak Çin devriminin askeri yolundan esinlenen "uzun süreli halk savaşı" stratejisinin ülke gerçeklerine uygun olmadığı saptandı.

Örgütsel alanda işçi sınıfının öncü örgütü komünist partisinin inşasını en temel görev olarak ele aldı. Her bir kongresinde parti inşasının andaki temel halkasının ne olduğunu belirleyerek, bu görevlere sarıldı.

11. Kongre'mize gelindiğinde partimiz artık çoktan sağlam temellere sahip ideolojik siyasi çizgiye sahipti ve örgütsel inşaya ilişkin somutlaştırılmış hedefleri vardı. Mevcut durumda en büyük zorluğumuz, önemli ölçüde içinde bulunduğumuz koşullardan kaynaklı (devrimci

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! • Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! • Karkerên hemû welatan u gelên bindest yekbin!

• Sayı / Hejmar: 182 • Nisan / Nîsan 2019 • Fiyatı / Biha: 5 TL

BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN - TÜRKİYE)
11.
KONGRESİNİ YAPTI!

Vardık, varız, varolacağız!
Yaşasın sömürüsüz, sınırsız, sınıfsız yeni bir dünya için mücadelemiz!

durumun olmaması, dünya çapında ve ülkelerimizde kitlelerin komünizm ve sosyalizme sıcak bakmaması vs. vb.) olarak örgütsel gelişmemizin yavaşlığı ve partimizin kitlelere etki alanını yeterince genişletememizdir. Çok uzun yıllardan beri birlikte yürüdüğümüz, parti çizgisini kavramış, deneyimli ve sağlam kadrolarımızın partinin en önemli değerleri olduğunun bilincinde, partimizin gençleştirilmesi büyük hedefi hâlâ ivedilikle önümüzde durmaktadır.

Şimdi 11. Kongre'mizi geride bırakmış olarak parti inşası görevlerimizi yerine getirmeye devam ediyoruz. Gücümüzle karşılaştırıldığında başardıklarımızın küçümsenmeyecek olduğunu bilsek de bununla oyalanacak değiliz. Gücümüzün azlığından kaynaklı açmazlarımızın ve zaaflarımızın bilincindeyiz. Önümüzde hâlâ büyük görevler duruyor. Lenin'in önerdiği Bolşevik tipte bir partinin inşası hedefimize varmak için her gün yeniden ve yeniden azalmayan, bilakis çoğalan görevlerimize sarılmak durumundayız.

VE DİĞER TKP/ML KÖKENLİLER...

Bu bağlamda İbrahim Kaypakkaya tarafından kurulan TKP/ML'den türeyen örgütler bağlamında kısaca:

1972'de İbrahim tarafından kurulan TKP/ML, birçok önemli hata ve eksikliklerine rağmen, o günkü koşullarda Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Marksizm-Leninizm'i temsil eden partiydi.

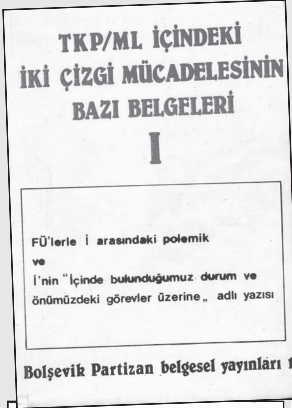
Parti önce 1975-1976'da TKP/ML ve TKP/ML Hareketi olarak bölündü. TKP/ML Hareketi aslında Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Marksizmin Leninizm'in devrimci özünü savunan İbrahim'in kurucusu olduğu partiyi, Marksizm-Leninizm adına konuşan devrimci örgütlerle birleştirmek için tasfiye etme hareketi idi. Örgütün esas bölümü süreç içinde başka örgütlerle birleşerek dağıldı.

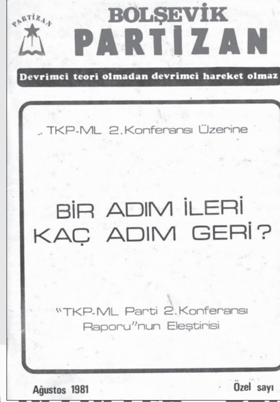
1978'de yapılan Birinci Konferans TKP/ML'nin marksist-leninist temelini zayıflatan kimi kaba hata ve eksiklikleri belirleyip, özeleştirisini yaparak marksist-leninist temeli kuvvetlendirmişti. Aslında Konferans adını taşımasına rağmen bu Konferans bütün parti örgütlerinin seçilmiş delegelerinin katıldığı bir Kongre, TKP/ML'nin gerçek ilk Kongresi idi. Birinci Konferans ertesinde teorik, siyasi alanda yapılması gereken özeleştiriyi derinleştirererek partinin çizgisini geliştirmekti. Partideki Bolşevikler bunu gerçekleştirmeye çalıştılar.

Fakat TKP/ML içinde, Bolşevikler yanında Birinci Konferans'ta yapılan özeleştiriyi tam olarak kavramayanlar yanında bu özeleştiriyi parti çizgisine, "İbrahim'in 11 ilkesi"ne saldırı olarak kavrayanlar vardı. Bolşevik kanadın karşısında bunlar geniş bir ilkesiz birlik cephesi oluşturdular. Bu birliğin içinde İkinci Konferans öncesi Birinci Merkez Komitesi'ni pasiflikle, halk savaşı yürütmemekle, revizyonistlikle suçlayıp, kendilerine "Geçici Koordinasyon Komitesi" adını veren ve hızlı "halk savaşçısı" pozlarına bürünen Kır Kaçkını grup vardı; Kır Kaçkını hizibin görüşlerini savunan bir alt bölge temsilcileri vardı; Birinci Merkez Komitesi içinde yer alıp da, parti çizgisindeki kimi yanlışları gören ve fakat bunları –taktik adına– açıkça ortaya koymamayı yeğleyen orta-yolcu unsurlar vardı. Bunun yanı sıra "Mao Zedung Düşüncesi savunuculuğu" bayrağı altında Bolşevik kanadın tasfiyesi için çağrılar yapan '(fahri üyeler) FÜ'lerin çizgisinin savunucuları vardı.

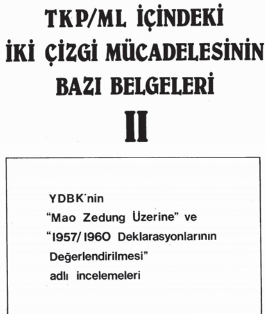
Bu ilkesiz koalisyonu birleştiren ortak nokta, TKP/ML'nin ağır hata ve yanlışları-

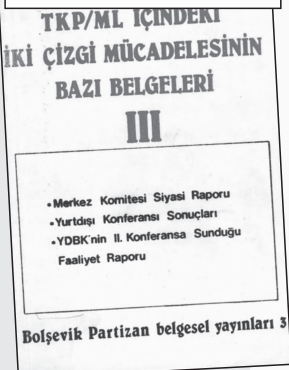
1981'de, İkinci Kongre ertesinde Bolşevik kanatla, Menşevik kanadın örgütsel ayrılığı sürecinde ve sonrasında Bolşevikler, ayrılık noktalarına ilişkin tartışma belgelerini yayınladılar ve kamuoyu önünde açık ideolojik mücadele yürüttüler. Ancak Menşevikler böyle bir tartışmadan yana olmadılar, Bolşeviklerin eleştirilerini yok saymaya çalıştılar. Aşağıda eleştirilerimizin yeraldığı yayınlarımızdan bazılarının kapaklarını "hatırlatma" amacıyla yayınlıyoruz.

BELGELER... BELGELER... BELGELER

TKP/ML'DEKİ ÖRGÜTSEL AYRILIĞIN BELGELERİ

"Bolşevik Partizan" okuyucuları,
devrimciler...

Bu sayımızda "BELGELER" bölümünü, TKP/ML içinde kısa dönem önce ortaya çıkan örgütsel ayrılığın belgelerine ayırdık.

Bu konu ile ilgili çok sayıda belgeyi burada yayınlayarak dev - rimcilerin bu ayrılık üzerine birinci elden bilgi sahibi olmasına; BELGELERE dayanarak haklıyı ve haksızı ayırmasına yardımcı olmak istiyoruz. Bu belgeleri geniş devrimci kamu oyuna sunmayı devrimci liğin görevi sayıyoruz.

Yayınladığımız belgeler Yazı Kurulumuza çeşitli kanallardan ula şan belgelerdir.

Orjinal belgelerde hiç bir değişiklik yapılmamıştır. Yalnızca belgelerin örgütsel sırları içeren ve gereksiz olan bazı bölümleri çıkartılmıştır. Çıkartılan yerler (...) şeklinde belirtilmiştir.

Ayrıca orjinal belgelerde yer alan yer isimlerini belirten bazı işaretler de değiştirilmiştir.

Yayınladığımız belgelerin ilk ikisi, "Bolşevik İşçi Köylü Kurtu luşu"nun ilk iki sayısıdır.

Kısa sürede elimize geçen bu belgeleri ilk sırada yayınlamamı - zın ilk sebebi, bu belgelerde örgütsel ayrılığın siyasi-ideolojik ve örgütsel nedenlerinin kısaca ortaya konması ; ve bu belgelerde her iki tarafın görüşlerini içeren belgelerin yer almasıdır. Okuyu cu, bu iki belgeye dayanarak ayrılığın nedenleri hakkında kabaca da olsa bir bilgiye sahip olabilir.

Yayınladığımız üçüncü belge TKP/ML ikinci konferansı hakkında , bu konferansa bir bölgeden katılan delegelerin, konferans hakkında kendi bölgelerindeki örgütlü kişilere verdiği raporun siyasi tar - tışmalarla ilgili bölümü ve genel değerlendirme bölümüdür. Bu bel- gede konferansta sürdürülen tartışma hakkında verilen bilgiler, TKP/ML içindeki İKİ ÇİZGİNİN ikinci konferansta hangi görüşleri sa vunduğu konusunda okuyucuya bilgi vermektedir. Ayrılığın nedenleri ni kavramak için bunun bilinmesi gereklidir. "Bolşevik Partizan", ikinci konferansın diğer değerlendirmeleri de çıktığında, bunları da okuyucuya sunacaktır.

Yayınladığımız dördüncü belge, örgütsel ayrılıkta önemli bir rol oynayan bir bölgedeki hizipçi faaliyet konusunda, o bölge Böl- ge Komitesinin çıkardığı ilk genelgedir. Bu genelge ve bu genelge- ye karşı tavır safların belirlenmesi açısından tayin edici bir rol oynamıştır.

Yayınladığımız beşinci belge hizipçi faaliyetin ortaya çıktığı bölgedeki Bölge Komitesinin, Merkez Komitesine yazdığı ve Merkez Komitesini hizipçi faaliyet karşısında tavır takınmaya çağıran mektuptan bölümlerdir.

nı açık ve kamuoyu önünde yürütülecek ideolojik mücadele ile aşma kararlılığındaki Bolşevik kanada karşı düşmanlıktı.

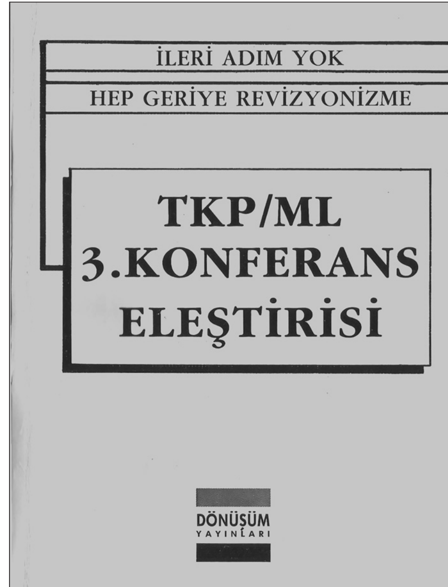
İkinci Konferans, TKP/ML'yi ideolojik olarak, FÜ'lerin devşirmeci Menşevik çizgisinin yörüngesine; örgütsel olarak da bir ilkesiz birlik koalisyonunun yönetimine soktu.

1981'de, İkinci Kongre ertesinde Bolşevik kanatla, Menşevik kanadın örgütsel ayrılığı gündeme geldi. Bu örgütsel ayrılık Menşevik kanadın TKP/ML'sinin yozlaşmasını hızlandırdı.

İkinci Kongre'de seçilen Merkez Komitesi'nin Menşevikleri, "Mao Zedung Düşüncesi"nin bir dizi yanlışını Marksizm-Leninizm'in ilerletilmesi olarak savunurken, Birinci Konferans'ın özeleştirisinde yer alan "Mao Zedung Düşüncesi" kavramını reddetme devşirmeciliği tavrında idi. Süreç içinde TKP/ML denen hizipler konfederasyonunun bu devşirmeci resmi çizgisi, kendilerine açıkça "Maocu" adını veren, bir yurtdışı grubu tarafından reddedildi. Ve bu grup "TKP/ML Maoist Merkezi" olarak ortaya çıktı. Bu grup da süreç içinde dağıldı. Grubun ardılları, Devrimci Enternasyonal Merkez"in parçası olarak yurtdışında varlığını sürdürüyor.

İkinci Merkez Komitesi Menşevikleri Üçüncü Konferans'ta, Üçüncü Merkez Komitesi Menşeviklerine yenildiler. İkinci Merkez Komiteciler, Üçüncü Konferans'tan sonra bir süre Üçüncü Merkez Komitesi'nin disiplini altında, parti içinde hizip faaliyeti yürütme yolunu tuttular. Parti içinde gizli hizipçi faaliyetle bir yere varılamayacağını anlayan İkinci Merkez Komiteciler 15 Nisan 1989'da "Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfına, tüm ezilenlere, devrimci demokrat kamuoyuna" başlıklı bir çağrı ile bir grup olarak ortaya çıktılar. Ve kendilerine "Devrimci Partizan" adını verdiler. Süreç içerisinde "Devrimci Partizan" siyasi mücadelesine son verdi. TKP/ML içerisinde şimdiye kadar birçok insan ayrıldı. Kimi gruplar ortaya çıktı. Örneğin TKP/ML (Birlik) belli bir süre sonra tarih sahnesinden silindi.

Menşevik kanadın TKP/ML'si, 1987'de TKP/ML, TKP(ML)-Konferans ve TKP(ML)-DABK olarak ikiye bölündü. 1992'de Konferans ve DABK kanatları yeniden birleşti. 1993'te bu birleşme ertesinde yapılan "Birinci Olağan Parti Kongresi"nde "Marksizm-Leninizm-Maoizm" bu partinin ideolojik temeli olarak kabul edildi. 1994'te oluşturulmuş olan birlik yeniden bozuldu. Her iki taraf da TKP/ML ismini kullanmayı sürdürdü. TKP/ML DABK olarak bilinen kesim, Eylül 2002'de Birinci Kongresi'ni yaparak partinin adını "Ma-

Bolşeviklerin 3. Kongreye ilişkin eleştirileri kitap olarak yayınlandı. Ancak Menşevikler bu eleştirilere de herhangi bir yanıt vermediler, ideolojik mücadeleden kaçtılar.

oist Komünist Parti" olarak değiştirdi. Diğer bölüm TKP/ML olarak devam etti.

Nisan 2015'de, Alman emperyalizmi TKP/ML aktivistlerine karşı bir operasyon yaptı. Kimi TKP/ML aktivistleri hapsedildi. Kimileri hâlâ hapiste tutuluyor. Bu operasyondan sonra TKP/ML içinde örgütsel sorunlar, MK'nın işleyişi vb. konularda tartışmalar yaşandı.

14 Aralık 2016'da ise "Geçici Yurt Dışı Komitesi" imzası ile bir açıklama yapıldı. Diğer kanat ise, yurtdışında bir hizbin şekillendiğini vb. açıkladı. Karşılıklı yapılan açıklamalardan sonra TKP/ML adına konuşan iki ayrı grup ortaya çıktı.

Yani anda Bolşevik Parti dışında, İbrahim Kaypakkaya geleneğinden gelen üç ayrı parti daha var: Maoist Komünist Partisi, TKP-ML ve TKP/ML.

Şimdi bir de dönüp, bu üç partinin hangi noktada durduğuna bakalım. Kongrelerini yaptıklarını açıklayan bu partilerin son kongrelerinde yeni bir gelişme var mı, ona bakalım.

II.
MAOİST KOMÜNİST PARTİ

MKP, Nisan ayında internet üzerinden yaptığı açıklamayla 4. Kongresi'ni gerçekleştirdiğini duyurdu (bkz. hbdhonline.org). Bu açıklamaya baktığımızda ilk gözümüze çarpan şey, aramızdaki temel ideolojik-siyasi görüş farklılıkları ilgilendiren noktalarda **olumluya doğru herhangi bir yönelimin olmamasıdır**. MKP, hâlâ eski hata ve yanlışlarında ısrar etmektedir. Zaten, genel hatta herhangi bir değişiklik olmadığını, 4. Kongre'nin 3.Kongre'nin çizgisini onayladığını ilan ederek vurgulamaktadırlar. (MKP'nin Üçüncü Kongresi Üzerine, Bolşevik Partizan Sayı 167'de tavır takındık. Ne yazık ki; Üçüncü Kongre belgelerini eleştiren yazımıza cevap verilmedi.)

Bu kendisini örneğin, çağ tespitinde ve "devrimci eylem kılavuzu" olarak Marksizm-Leninizm'in yeterli görülmeyip, buna "Maoizmin" eklenmesinde ısrar edilmesinde göstermektedir:

"Kongremiz, devrimci eylem kılavuzu olan MLM ideoloji/teori biliminin komünist ilkelerini karakter edinmiş devrimde ısrar iradesinin samimi beyanı, komünist devrimci kararlılığın çıplak ifadesidir." (agy)

Sosyo-ekonomik yapı bağlamında, 2013 yılına kadar Türkiye'nin "yarı sömürge-yarı feodal" olduğunu savunan MKP, o yıl yaptığı kongresinde nihayet! Türkiye'de kapitalist üretim sisteminin egemen olduğunu keşfedebilidi! TKP/ML'nin 1972 çizgisinden farklı olarak "yarı-feodal"likten vazgeçen MKP (ki, bu TKP/ML'den ayrılık sebeplerinden biridir) 2013'den bu yana ülkenin yapısını "yarı sömürge ve kapitalist" olarak değerlendirmektedir. Devletin mahiyeti ve egemen sınıflar hakkında "komprador tekelci sınıflar devleti" tespiti yapılmaktadır. Egemen burjuvazi için kullanılan "komprador tekelci" kavramı, MKP'nin ne yapacağına karar veremeyen tavrının bir ifadesidir. Türk tekelci burjuvazisi "acenta" olmaktan çoktan çıkmış bir burjuvazidir. Emperyalist burjuvazi ile iç içedir, fakat artık emperyalist metropol burjuvazisinin basitçe uzantısı, onun acentalığını yapan bir burjuvazi değildir. Türk tekelci burjuvazisinin komprador olarak adlandırılmasındaki ısrar, eski çizgiden kopmada cesaretsizliğin bir ürünüdür, tutarsızlıktır. Bu bağlamda 4. Kongre'de yeni bir şey yoktur ve fakat her ne kadar "bilimsel analizlere" dayandığını ileri sürseler de bu konudaki savunularının yeterli olmadığını kendileri de tespit et-

miş olmalılar ki, *“Sınıfların yapısıyla ilgili uluslararası alanda yapılan tartışmalar doğrultusunda gerekli donanımın sağlanması için bir araştırma yapılarak bir sonraki kongrede parti iradesine sunulmalıdır.”* şeklinde bir karar almış bulunuyorlar. Bu kararın sonucunu muhtemelen bir dahaki kongrelerinde göreceğiz.

MKP, 3. Kongresi’nden beri devrim aşaması konusunda sosyalist devrimi, devrimin yolu konusunda “sosyalist halk savaşı“nı savunuyor. “Sosyalist toplum için, Sosyalist Halk Savaşı” 4. Kongre‘lerinin de onayladığı çizgiyi ifade eden şiar.

Kongrede alınan karar şöyle:

“Savaş Stratejisi’ gündemi üzerine gerekli tartışmalar yürütüldükten sonra, kongre divanının önerisiyle hazırlanan karar taslağı önerisi iradeye sunularak karara dönüşmüştür. Alınan karar özetle; 3. Kongrenin karar ya da yaklaşımı olan, HKO ve PHG ekseninde biçimlenen Sosyalist Halk Savaşı Stratejisini, kapalı alan ve açık alan demokratik mücadele ve örgütlenmelerini kapsayan bütünlük içinde onaylanmasını içerip, kapalı alan örgütlenmeleri ve PHG örgütlenmesinin zayıf kaldığına dikkat çekerek bu alan ve örgütlenmelerin oturtulmasını karar altına almıştır.“

MKP’nin savunduğu “sosyalist halk savaşı stratejisi“nin Mao Zedung’un geliştirdiği Çin‘de devrimin askeri yolu için geliştirdiği “halk savaşı” teorisi ile hiçbir ilgisi yoktur. “Halk savaşı” Çin’de köylülüğün esasını oluşturduğu halk yığınlarının bizzat katılıp yürüttüğü bir savaştır. Bu savaş köylerde, kırlık bölgelerde kızıl siyasi iktidarlar kurarak, iktidarın kırlardan kentlere parça parça ele geçirilmesi, kentlerin kır tarafından kuşatılıp ele geçirilmesi şeklinde bir yol izler. “Halk savaşı” küçük bir grubun halk adına yürüttüğü savaş değil, halk yığınlarının katıldığı bir savaştır. Bu askeri devrim stratejisi daha sonra Çin’e benzer yanı sömürge, yarı feodal ülkelerde de izlenebilecek bir strateji olarak kabul edilmiştir. 2013‘e kadar Türkiye’yi yarıfeeodal-yarısömürge ülke olarak değerlendiren MKP açısından, devrimin askeri stratejisi olarak “halk savaşı“nı savunmasının bir mantığı vardı. Bu mantık her ne kadar “halk savaşı“ndan, halkın savaşını değil, halk adına öncü gerillanın savaşını anlasa da Çin ile Türkiye arasında yanlış benzetmeler yapsa da yine de kendi içinde belli bir tutarlılığı vardı. MKP, Türkiye’de kapitalist üretim sisteminin egemen olduğunu nihayet keşfettiği noktada, bu kez de “eğer kapitalizm egemense, devrim aşaması sosyalisttir“ basitliğine kapıldı. Devrim aşaması belirlenmesinde devrimin çözülmemiş görevleri, işçi sınıfı ve emekçilerin bilinç ve örgütlenme seviyesi gibi faktörlerin oynadığı rolü unuttu. Diğer yandan fakat Maocu oldukları için “halk savaşı“ndan da vaz geçemiyorlardı. Çareyi “sosyalist halk savaşı stratejisi“ garabetinde buldular.

4. Kongre de, Üçüncü Kongre‘nin bu garabetini onaylamaktan başka bir şey yapmadı.

Bunun dışında bizim daha önce Üçüncü Kongre’de eleştirdiğimiz tüm konularda da partinin Menşevik-revizyonist çizgisini onayladı.

Yani MKP’de yeni bir şey yok! Radikal hamasi laflarla örtülen Menşevik revizyonist çizgisi ile yerinde sayıyor.

TKP/ML VE TKP-ML ARASINDAKİ AYRILIK PEKİŞİYOR

2016 Aralık ayında TKP/ML içinde yeni bir ayrılık yaşandığı kamuoyuna yansımıştı. Her ikisinin de kendini İbrahim

Kaypakkaya'nın kurduğu partinin gerçek temsilcisi gördüğü ve kendilerini TKP/ML (eğik çizgili TKP/ML!-BN) ve TKP-ML (tireli TKP-ML!-BN) olarak ayıran iki kanat ortaya çıkmıştı. Aralarındaki ideolojik-siyasi farklılık çok belirgin değildi henüz. Şimdi bu iki kanadın her ikisi de kongre yaptıklarını kamuoyuna duyurmuş durumdadır. Ve görünen odur ki, örgütsel ayrılık artık kesinleşmiş ve geri dönüşü zor bir noktaya gelinmiştir.

Bizi, öncelikle aradaki ideolojik-siyasi ayrılık noktalarının ne olduğu ilgilendiriyor.

TKP/ML (EĞİK ÇİZGİLİ TKP/ML) 1. KONGRESİ

1972'deki kuruluşundan tam 47 yıl sonra TKP/ML Birinci Kongresi'ni yapmış olduğunu açıklıyor! Ve ne yazık ki, 1972 çizgisinin tüm zaaf ve hatalarına kıskançlıkla sıkı sıkıya sarılma ve hatta onu daha da olumsuz yönde geliştirme edimiyle!

"Devrimci durum" tespiti: Biz Bolşeviklerin, 1980 sonrasında bütün zamanlar için geçerli bir "devrimci durum" tespiti olamayacağı, devrimci durum tespiti yaparken, Lenin'in bu konudaki tanımlamasının temel alınarak somut durumun somut tahlilinin yapılması gerektiği görüşüne karşı TKP/ML, "yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde devrimci durum süreklidir" revizyonist tezine sarılmaktaydı. Bu tavırlarından hâlâ vazgeçmiş değiller. (Bkz. geniş kapsamlı "TKP/ML 3. Konferans Eleştirisi", H. Yeşil, Dönüşüm Yayınları, Kasım 1990, İstanbul) Şimdi ise zaten varolan "devrimci durum"un daha da yükselme eğilimi içinde olduğu tespitini yapıyorlar:

"Partimiz 1. Kongre'sini oldukça zorlu ve kritik bir dönem ve dönemeçte gerçekleştirdi. Zorlu ve kritik dönem ve dönemeç hem partimiz ve halk güçleri için geçerli, hem de emperyalist-kapitalist sistem ve faşist diktatörlük için geçerlidir.

(...)

Ancak devrimci durumun daha da yükselme eğilimi içinde olduğu bu peryoda devrim programıyla hareket eden kesimlerin yaklaşımı, kendi sınıfsal duruşlarına uygun sentezlenmektedir. Devrimci hareketler ve diğer halk güçleri sistem dışılığın güçlendiği, devrimci mücadele ve müdahale isteğinin yoğunlaştığı bu sürece esasta hazır değildir. Özellikle bir süreçten beri tasfiyeciliğin ve sistem içiliğin, uzlaşmacılığın ve reformizmin çok yönlü etkileri bu hareketleri sarıp sarmalamıştır. Bu durum dünyaya sınıfsal temelde bakan, yorumlayan ve şekillenen yaklaşımları aşındırmış, devrim perspektifinden bakan tutumların dejenere olmasını sağlamıştır. Bu aşılması gereken ideolojik bir sorun olarak halk güçleri içinde belirleyici bir yandır."

Yapılan tespitler, Lenin'in devrimci durum için yapmış olduğu çok somut tanımlamanın (alttakilerin artık eskisi gibi yönetilmek istemediği, üsttekilerin eskisi gibi yönetemediği, kitlelerin kendi tarihi tecrübelerini yapmış olmaları) ısrarla dikkate alınmadığını göstermektedir. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de anda devrimci durum yoktur. Evet, ülkelerimizde devrimin olabilmesi için objektif şartlar her zamankinden daha olgun ve elverişlidir. Fakat bu devrimci durumun var olduğu anlamına gelmiyor. Devrimci durum objektif şartlar yanında, subjektif şartların da varlığını gerektiren bir durumdur. Subjektif şartlardan anlaşılması gereken, işçilerin/emekçilerin "artık yeter" diyerek bağımsız tarihi eyleme geçmesi, egemen sınıfların eski yöntemlerle yönete-

mez durumda olması durumudur.

Gelelim programatik sorunlara...

Sosyo-ekonomik yapıya ilişkin "yarı-sömürge, yarı-feodal" değerlendirmesinde inatla diretiliyor!

"*Ülkenin sosyal ve ekonomik yapısı üzerine elde olan çalışmalar ve yeni çalışmalarla birlikte tartışılarak değerlendirme yapılmıştır. Önder yoldaş İbrahim KAYPAKKAYA'nın yarı-feodal, yarı-sömürge sosyo-ekonomik yapı tespiti kongremizde onaylanmıştır. Önder yoldaşın, bu konudaki teorik tutumu ve yönteminin esasta doğru olduğu belirlenmiştir. Önder yoldaştan bugüne yaşanan nicelik değişimlere dair odaklanma sağlanarak tartışmalar derinleştirilmiştir. Özelikle yarı-feodal iktisadi yapının karakteristliğine ve teorik açılımına dair partimizin yetersizlikleri vurgulanmıştır. Bu ekonomik sistemin emperyalizm çağında aldığı karakter ve kalıcılaşmış özelliklerine dair teorik belirlemeler kabul edilmiştir. Kapitalizmin ve feodalizmin iç yasaları, emperyalizmin tarihsel niteliği, sermaye birikim sürecinin tarihsel özelliği, üretim ilişkileri ve onu belirleyen mülkiyet ilişkileri, kır-kent ilişkisi ve değişen demografik duruma dair incelemeler değerlendirilmiştir. Tüm iktisadi ve sosyal dokuya dair veriler üzerinden yapılan tartışmalarda, yarı-feodal yapının korunduğu ve kendini yeniden üreterek hâkim üretim ilişkisi biçimi olarak varlığını sürdürdüğü tespit edilmiştir. Partimiz bu konuya dair son 6 aydır yapılan inceleme, araştırma dökümanına gerçekleşen tartışmalar ışığında biçim vermiştir.*"

Kuruluşundan 47 yıl sonra, sosyo-ekonomik yapı üzerine yıllardır yürütülen yığınla yazılı ve sözlü tartışmalardan sonra, ortaya konmuş marksist-leninist bilimsel araştırmadan sonra, hâlâ daha *"Önder yoldaş İbrahim KAYPAKKAYA'nın yarı-feodal, yarı-sömürge sosyo-ekonomik yapı tespiti kongremizde onaylanmıştır."* noktasında diretilmesine doğrusu söylenecek söz bulmakta zorluk çekiyoruz. Yukarda aktardığımız bölümden okunabileceği gibi esasen, kendileri de bu konuda savunularının sakatlığının farkındalar. Nitekim *"Özellikle yarı-feodal iktisadi yapının karakteristliğine ve teorik açılımına dair partimizin yetersizlikleri vurgulanmıştır."* şeklinde bir itirafta bulunmak zorunda kalıyorlar. Ama bu onları, ortaya konan bilimsel araştırmaları dikkate almaya, gerçekten eleştirel-özeleştirel bir tavır takınmaya götüremiyor ne yazık ki!

Devrimin yolu (uzun süreli halk savaşı) stratejisi konusunda da eski görüşlerin savunusuna aynen devam edilmektedir. Adı "halk savaşı", 47 yıldır uygulamaya çalışıldığı biçimiyle halk kitlelerinden kopuk ve onların adına yürütülen öncü savaşı niteliğindeki siyasi çizgidir sözkonusu olan:

"Partimizin 47 yıllık mücadelesi, Yeni Demokratik Devrim hedefine odaklı, Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi ekseninde bir hat ile örülmüştür. Programatik görüşlerimizde temel devrim stratejimiz budur. Devrimin üç silahı olan Parti, Ordu ve Birleşik Cephe'yi geliştirmeye ve örgütlemeye odaklı hattımız tavizsiz bir şekilde sürdürülmüştür. Devrim stratejimizde İşçi sınıfı önder, köylülük ise temel güç olarak belirlenmiştir. İşçi-köylü ittifakına dayalı Demokratik Halk Devrimi stratejimizin var olan tüm sosyal, ekonomik, siyasal gelişme ve nicelik değişimlerine rağmen geçerliliği korunmaktadır. Köylük bölgelerdeki nüfusun azalması, Köylü Gerilla Savaşı'nda özünü bulan ve Kızıl Siyasi İktidarlar yoluyla parça parça iktidarı alma hedefinin değişmesini getirmemiştir. KAYPAKKAYA'nın Beş Temel Belge'sinde işlediği ve genel hatlarını çizdiği Yeni Demokratik Devrim (Demokratik Halk Devrimi) ve Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi geçerliliğini korumaktadır. Kongremiz

bunu onaylamıştır."

Uzun süreli halk savaşı stratejisinde diretilirken, bu çizginin uygulanmasına ilişkin sorunların sorumluluğu yine her zaman olduğu gibi bir önceki merkezi yönetime yüklenmektedir. Bu TKP/ML'de bir 'gelenek' hâline gelmiştir. 'Tarih tekerrürden ibarettir' sözünü doğrulamak istercesine, 2015'deki parti içindeki bölünme yine bir " "savaş kaçkınlığı" olarak değerlendirilmektedir. Bu bölünme sonrasında şimdi TKP-ML (tireli TKP-ML) olarak siyaset sahnesinde yerini alan gruba "Sağ tasfiyeci, Parti ve Savaş Kaçkını Güruh", "yurtdışı hizibi" vb. şeklinde saldırılmaktadır:

"*Partimizin durumu 8. Konferans'tan 2015'e kadar olan süreç ve 2015'den bugüne kadar olan süreç şeklinde ikiye ayrılmıştır. Zira partimiz 2015'den itibaren olağanüstü bir darbeci-hizipçi saldırıya maruz kalmış, nihayetinde kendini parti ve savaş kaçkınlığı ile tescilleyen bir grubun partiden ayrılması ile sonuçlanmıştır. Süreci iki dönem halinde ele alma gerekliliği buradan kaynaklanmıştır. Bu bağlamda Ocak 2017'de sistematize olan Ekim 2017'de nihayete ererek parti dışı kalan Sağ Tasfiyeci, Parti ve Savaş Kaçkını Güruh değerlendirilmiş ve Parti Merkez Komitesi'nin 8. Genişletilmiş Toplantısı'nda yaptığı değerlendirme kongremiz tarafından onaylanmıştır. Bu güruh daha sonraki gelişmelerle devrimci değerleri aşınan, polisi ve mafyayı arkasına alarak partiye saldıran, savaş alanında bozgunculukla yetinmeyip bir kısım parti silahlarını ve cephanesini çalıp düşmana teslim ederek savaşı terk eden bir dizi suça imza atmayı başarmıştır. Bu güruh gelinen noktada karşı-devrime hizmet eden tek tek bir dizi pratiğin sahibi olarak tarih sahnesinde, devrimci damarı zayıflamış, Ülke'de sembolik düzeyde varlığı olan, Ülke devriminin sorunlarından kopmuş, esasta Yurt Dışı merkezli bir güruh olarak yerini almıştır."*

TKP/ML'nin burda kullandığı dil, kendinden ayrılanlara karşı son derece saldırgan bir dildir. Biz, her şeyden önce bu dili kınıyoruz. Devrimci örgütler arasındaki ideolojik-siyasi-örgütsel ayrılıkların şiddet yoluyla "çözülmeye" çalışılmasını en baştan ret ve mahkûm ediyoruz. Şiddet kullanımını gerekçelendirmek için üretilmiş delilsiz-ispatsız *"polisi ve mafyayı arkasına alarak partiye saldıran", "parti silahlarını ve cephanesini çalıp düşmana teslim ederek savaşı terk eden"* türünden söylemlerin karşıt grubu "karşı-devrimci" ilan etmenin bahanesi olarak görüyoruz. Eğer gerçekte *"polisi ve mafyayı arkasına alarak partiye saldıran"* ya da *"parti silahlarını ve cephanesini çalıp düşmana teslim ederek savaşı terk eden"* varsa bunun delilleriyle ortaya konması gerekir!!! Ama TKP/ML bunu yapmıyor! Bu şekilde şiddetin haklı gösterilmeye çalışılması bizce kabul edilemezdir. Devrimci hareket içinde bir türlü aşılamayan bu yanlış tavırlar, devrimci ve komünist çalışmaya kalıcı zararlar vermiş, kitleler nezdinde devrimci ve komünistlerin itibarlarının sarsılmasına yolaçmıştır. Bu konuda her devrimci grup/örgüt kendi geçmişiyle yüzleşmek ve zaaflarını özeleştiriyle aşmak zorundadır.

IV.

VE TKP-ML (TİRELİ TKP-ML) BİRİNCİ KONGRESİ

İkiye bölünmüş olan partinin diğer kanadı da Nisan ayında (tireli TKP-ML) Birinci Kongre'lerini yaptıklarını kamuoyuna duyurdu. Aynı zamanda Kongre'nin karar altına aldığı söylenen

program ve tüzüklerini de kamuoyuna açıkladılar. Böylelikle TKP-ML'nin Birinci Kongresi'nin bir program kongresi olduğu da anlaşılmaktadır. Marksizm-Leninizm-Maoizm'i temel almak, sosyo-ekonomik yapı, devrimin yolu vs. vb. dâhil olmak üzere temel programatik konularda TKP/ML ile TKP-ML'nin arasında özde bir fark yoktur…

Sosyo ekonomik yapı: Her ikisi de "Yarı sömürge-yarı feodal" yapı değerlendirmesinde diretiyor. TKP-ML programında bu konuda şunlar söyleniyor:

"*TC'nin kuruluşundan günümüze kadar geçen süre içinde komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iktidara hakimdir.*"

"*Türkiye'de uzunca-19. yy'dan başlayan, 20 yy'da da devam eden ve 21. yy'a evrilen- bir tarihsel süreç içinde; oldukça yavaş ve acılı bir biçimde çözülmesine rağmen feodal üretim ilişkileri varlığını korumuş ve bu çözülüş içinde, emperyalist ve komprador sermayenin sömürüsü ile iç içe geçmiş ve yarı-feodal yapıya dönüşmüştür. Böylelikle Türkiye'de ne feodal üretim ilişkileri tam olarak tasfiye edilebilmiş ne de feodal-komprador üstyapı yıkılabilmiştir. Henüz artı-emeğin gasp edilişinin esas biçimi kapitalist üretim ilişkileri içinde gerçekleşememekte, kapitalizm tam olarak hakim olamamaktadır.*

Var olan kapitalizm komprador niteliktedir. Türkiye'deki kapitalist gelişim emperyalist-kapitalist sistemin ihtiyaçlarına göre sağlandığından, feodalizmin ağır ve sancılı çözülüşüyle ortaya çıkan kırdan şehre göçü tümüyle istihdam edememekte, istihdam ettiği iş gücünün belirleyici bir kısmının artı-emeğinin gasp edilişi kapitalist üretim ilişkileriyle içiçe geçmiş yarı-feodal üretim ilişkileri içinde gerçekleşmektedir.

Türkiye toplumunun üretici güçleri, kendisini saran yarı-feodal üretim ilişkilerini ve emperyalist sermayenin talan ve tefeciliği ile bu talanda aracılık yapan komprador sermayenin oluşturduğu engeli parçalayıp atamamış, bu anlamıyla bir devrim gerçekleştirememiştir.

Günümüzde Türkiye halen kapitalist ilk birikim süreci içinde bulunmakta, biriken ilk sermayenin önemli bir kısmına uluslararası mali sermaye tarafından el konulmaktadır. Dolayısıyla bu bağımlılık üretici güçlerin gelişmesini engellemektedir."

Eğik çizgili TKP/ML ile karşılaştırdığımızda tireli TKP-ML'de detayda bir farklılık olduğunu tespit ediyoruz. Her ikisi de Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısının "yarı sömürge-yarı feodal" olduğunu savunurken, tireli TKP-ML de en azından "feodalizmin çözülme süreci"nde olduğunu kabul etmektedir.

"Çözülme süreci" yaşıyor deniyor, *"nüfusun çok büyük bir kısmı büyük şehirlere taşınmıştır, dolayısıyla halk hareketlerinin ana gövdesi de büyük şehirlere kaymıştır"* deniyor, ama yine de "yarı feodal"!!!

Devrimin yolu konusunda da uzun süreli halk savaşı stratejisi savunulmakta, fakat eğik çizgili TKP/ML'den biraz farklı olarak şehirlerdeki çalışmaların önem kazandığı biraz daha fazla vurgulanmakta ve *"halk hareketlerinin ana gövdesi de büyük şehirlere kaymıştır"* tespiti yapılmaktadır.

"Halk hareketlerinin ana gövdesi" büyük şehirlere kaymış olmasına rağmen, devrimin yolu olarak uzun süreli halk savaşı ve şehirlerin kırlardan kuşatılması siyasetinden vaz geçilmemesinin gerekçelendirilmesi de ilginçtir:

"Türkiye'de DHD kırsal bölgelerden şehirlere doğru gelişecektir.

Bunun iki nedeni vardır:

a-) Demokratik devrimin özünün "toprak devrimi" olmasıyla birlikte, ülkemizde tarımsal üretime dayalı çelişkiler hala belirleyici özelliktedir.

b-) Emperyalizmin ve onun uşaklığını

yapan gericilerin (özellikle emperyalizmin) şehirleri ve ileri bölgeleri tamamen kontrolleri altına almış olmalarıdır.

Emperyalizm ve yerli temsilcileri Türk hâkim sınıflarının büyük kentleri kontrol altına almış olmaları, ülkemiz kırlarının silahlı mücadele açısından uygun bir yapıya sahip olması, karşı devrimin kırlarda (taşra kentler de dâhil olmak üzere) görece zayıf olması ve silahlı mücadelenin bu bölgelerde örgütlenme ve gelişmeye uygun olması, devrimimizin esas olarak kırlardan şehirlere doğru gelişmesinin temel nedenidir. Savaşın kırsal bölgelerde gelişmesine paralel şekilde büyük kentlerde de silahlı mücadele örgütlenecektir. Bu Halk Savaşı'nın genel mantığı içinde birbirini tamamlayan bir süreç olarak gelişecektir."

Burada söylenenlerin Kuzey Kürdistan-Türkiye gerçekliği ile ilgisi yoktur, marksist-leninist açıdan iler-tutar hâli yoktur. Bir taraftan feodalizmin çözüldüğünü tespit edeceksiniz, kentsel nüfus lehine kırsal nüfusun azaldığını, yer yer tamamen tasfiye edildiğini tespit edeceksiniz, diğer taraftan demokratik devrimin özünün "toprak devrimi" olduğunu, çünkü "tarımsal üretime dayalı çelişkiler"in "hâlâ belirleyici özellikte" olduğunu iddia edeceksiniz! Ne diyelim! Kendi içinde çelişen, hiçbir bilimselliği olmayan tespitler! Başka söylenecek söz yok!

"Halk savaşı stratejisi"nin dayandırıldığı gerekçe olarak geriye şu gerekçe kalıyor: *"Ülkemiz kırlarının silahlı mücadele açısından uygun bir yapıya sahip olması, karşı devrimin kırlarda (taşra kentler de dâhil olmak üzere) görece zayıf olması ve silahlı mücadelenin bu bölgelerde örgütlenme ve gelişmeye uygun olması, devrimimizin esas olarak kırlardan şehirlere doğru gelişmesinin temel nedenidir."*

Bu gerekçenin de bugünün Kuzey Kürdistan-Türkiye gerçeklikleriyle yakından uzaktan ilgisi olmadığı bizce açıktır. T.C. devleti bünyesinde karşıdevrim, bugünün koşullarında hem şehirlerde ve hem de kırlarda egemendir. Hatta T.C. devleti bugün operasyonlarıyla ve işgalleriyle ispatladığı gibi sınır ötesinde de egemenlik kurmaktadır. Bugün dağlarda-ormanlarda ufaklı-büyüklü gerilla birliklerinin varlığını koruması bu gerçekliği değiştirmemektedir. Kaldı ki, bu mücadelede halk desteğinin varlığından sözedilemez. Bugün halk savaşı adına gerçekte sözkonusu olan silahlı devrimcilerin "öncü savaşçılığı"na soyunmuş olmasıdır. Bunun ama Mao Zedung'un Marksizm-Leninizme katkı olarak teorikleştirdiği "Halk Savaşı" ile uzaktan-yakından bir ilgisi yoktur.

Görüldüğü gibi, tireli ya da eğik çizgili TKPML, pek farketmiyor. 1981'de ve 1990'da ne dediysek, aynen geçerliliğini koruyor: "İleri Adım Yok -Hep Geriye, Revizyonizme!" Temel programatik yaklaşımlar açısından durum böyle...

* * *

OLUMLU HİÇ Mİ BİR GELİŞME YOK?

Olumlu hiç mi bir gelişme yok? diyeceksiniz... Var!... Onu da tespit edelim: TKPML kökenli her üç örgütün de yeni ve olumlu olarak öne çıkardığı iki konu var: Birincisi kadınların kurtuluşu sorununda eskisine göre biraz daha farklı, daha olumlu bir yaklaşım. Ve diğeri ise lgbti+ bireyler ile ilgili olarak (kısmen özeleştirel) tavır takınmış olmaları.

Kadınların kurtuluşu sorununda geçmişteki tartışmalarımızda TKPML partinin kadın örgütlenmesini reddediyor, kadın örgütlerini salt kitle örgütleri ola-

rak mümkün görüyordu. Feminist kadın hareketine ise düşmanca bir yaklaşım içindeydi. Burjuva ve küçük burjuva kadın hareketinin mücadelesindeki demokratik muhtevayı görmezden gelen bir bakış açısına sahipti. Komünist partilerin kendi içlerinde de egemen olan erkek bakış açısına karşı mücadele edilmesi gerektiğini görmüyorlardı. Bütün bu konuların onlar açısından ne kadar aşılmış olduğu tartışma götürür. Ancak, en azından bazı noktalarda kendilerini sorgulayan bir süreç içine girmiş olduklarını aşağıdaki tespitlerden görebiliyoruz:

"Kongremizin program temelinde tartıştığı ve toplumsal devrimde önemli sorunlar olarak gördüğü diğer konu ise Ezilen cins sorunu olan Kadın meselesi olmuştur. Ezilen cins meselesi içinde LGBTİ'ler de mücadelenin önemli konularından biridir. Bu soruna dair geçmişten bugüne tutuk olan partimizin özellikle 8. Konferans ve sonrası konuya dair yoğunlaşma ve odaklanmasında olumlu bir gelişme yaşanmıştır. Ancak bu konuda partimizde yaşanan sapmalar da tespit edilmiştir. Sorunun toplumsal karakterine dair partimizin var olan yoğunlaşmasını sürdürmesi, devrim süreciyle birlikte ilişkilendirilmesi ve kendine has çelişkileri ve özellikleriyle ele alınması gerektiği kararına varılmıştır. Partimiz, bu toplumsal sorunun özgün karakterini, iç ilişkilerini asla gözden kaçırmadan ancak soruna sınıfsal bakış açısından bakmayı unutmadan ele alma kararını benimsemiştir. Ezen cinsle mücadelenin sınıfsal ve toplumsal mücadelede dinamik bir rotası vardır. Bu mücadelenin öznesi olan birçok Kadın hareketi söz konusudur. Bu mücadele yaşanan sorunlarla birlikte sürekli gelişmekte ve ilerlemektedir. Bu sorun karşısında "hak kazanma" mücadelesi veren örgütlenmeler ve güçlerle müttefiklik ilişkisi temelinde eylem birlikleri oluşturma yaklaşımını koruma ve bunu geliştirme kararı alınmıştır." (ikk-online.net "TKP/ML 1. Kongresi yapıldı." -eğik çizgili TKPML)

"*1.Kongremiz ayrıca Partimiz açısından yeterli önemi verilmeyen, kadın kurtuluş mücadelesi açısından da tarihsel önemde kararlar aldı ve Partimiz önderliğinde özerk bir örgütlenme olarak Komünist Kadınlar Birliği'nin kurulmasını kararlaştırdı."* (tkpml.com)

PARTİYLE DEVRİME, ŞAN OLSUN 1. KONGRE'MİZE! -tireli TKPML)

"Bu yönelim ve tespitlerle doğru orantılı ve tartışma gündemlerine paralel olarak aldığı ilgili kararlar;

1-''Örgüt ve Örgütlenme" gündemi altında, ''a)-*Maoist Kadınlar Birliği ve Kadın örgütlenmesi, (...) olmak üzere çoğunluk oyuyla toplam 8 karar alındı.* (hbdh-online.org)

Maoist Komünist Parti 4. Kongresi Başarıyla Gerçekleştirildi!)

"*'Yerellerden itibaren en üstteki devlet birimine kadar %50 kadın kotası uygulanacaktır. Kadınlar ve LGBTİ+'lar, kendi bağımsız demokratik örgütlerini oluşturabilecektir.* (Tireli TKPML'nin demokratik halk devrimi programından)"

Bu kabullenişler, esas itibari ile kadın hareketinin çabaları sonucudur. Kadın hareketi muazzam bir güç sarfederek hak arayışını sürdürmektedir. 8 Mart yürüyüşleri çerçevesinde yürütülen tartışmalar hafızalarımızda hâlâ çok canlı olarak olarak duruyor. Feministlerin talep ettiği salt kadınların katıldığı yürüyüşlerin TKPML çevresinin de dâhil olduğu sol ve devrimci gruplardan düşmanca yaklaşımlarla bastırılmaya çalışılması vs. vs. Kadın hareketi ve ondaki demokratik muhtevayı gören komünist ve devrimci kadınlar bugüne gelinceye kadar ve hâlâ daha, devrimci çevre-

lerdeki erkek şovenisti tavırlarla göğüs göğüse çarpışmak zorunda kalmışlardır ve kalmaktadırlar.

Bolşevikler kadınların kurtuluşuna ilişkin komünist ilkeleri 1986 yılında tartışmaya başlamış ve kısa süre sonra sonuçlandırmışlardır. Bu tartışmayı TKPML de dâhil olmak üzere devrimci örgütlerle de yürütmeye çalışmışlardır. Aradan 33 yıl geçmiş! Eh, nihayet bu konularda bir adım atıyorlar!!! Yani olumlu dediysek böyle bir olumluluk!!! lgbti+ bireyler konusundaki tavır için de aynı şey sözkonusudur! Burda da devrimci örgütleri tavır almaya zorlayan şey lgbti+ bireylerin mücadelesi ve özellikle de Gezi mücadelesindeki muazzam çabalarıdır. Bu noktada da sözkonusu olan geç kalan, hem de oldukça geç kalan bir tavırdır!

* * *

BİZE "ZITLARIN BİRLİĞİ" DEĞİL - KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ GEREK!!!

"Kongreler ve Birlik Sorunu " hakkında maoistforum.kolektif.info web sitesinde TKPML kökenli dört partiye "birleşme çağrısı" mahiyetinde -Bahtiyar Doğan imzalı- bir yazı yayınlandı. Bu yazıya da birkaç not düşmekte fayda görüyoruz.

Şöyle deniyor yazıda:

"Kaypakkaya ekolünden gelen dört parti 2019'da 'KONGRE' yaparak tarihe geçtiler. 'Maoist'lerin sosyal kongre patlaması da diyebilinir. Yani, Bolşevik Parti, MKP, TKP-ML ve TKP/ML Nisan ve Mayıs aylarında kongre yaptıklarını kamuoyuna deklare ettiler. Ama kitlelerde, kendi parti tabanında üzülerek belirteyim ki hiç karşılık bulmadı. Bu çok vahim bir durum. Dolaysıyla artık BİRLİK tartışmasını Kaypakkaya geleneğine yayarak tartışmayı başlatmalıyız." (maoistforum.kolektif.info)

Yazarın elinde nasıl bir 'heyecan ölçer' var bilemiyoruz tabii...

Devrimci durum açısından içinde bulunduğumuz son derece kötü durumda, kitlelerin sol-sosyalist-komünist yapı ve düşüncelere hiç de sıcak bakmadığı bir ortamda suni bir "heyecan" yaratmaya da kendi kendimize boş ajitasyon çekmeye de niyetimiz yok, ihtiyacımız da yok! Biz, içinde bulunduğumuz gerçekliğin farkındayız, görevlerimizin bilincindeyiz ve parti inşası görevlerimize sarılmaya devam ediyoruz.

11. Kongremiz, görevlerimiz bağlamında nerde durduğumuzun hesabını yapmanın ve önümüzdeki dönem için yeni görevlerimizin tespit edilmesinin yeni bir "durağı" olmuştur! Nokta.

Birlik çağrısıyla ilgili olarak ama söyleyeceklerimiz var.

Bahtiyar Doğan, yazısında şöyle diyor:

"Bolşevik Parti ve MKP günümüzde eksikleri ile birlikte çağın tesipitini en iyi programına deklare eden partilerdir. TKP/ML ile TKP-ML için ne yazık ki bunu diyemiyoruz. Bu partiler hâlâ 1972'deki çağın tespitinde saplı kalmışlar. Tüm bunları topladığımızda kamuoyuna deklare edilen dört 'kongre' salt eskiye dayalı "ben daha iyiyim" mantığıyla adeta içi boş bir ansiklopedye benzemekteler. Bu Kaypakkaya ve ezilen dünya halklarına yapılan bir haksızlıktır. Dolaysıyla bu dört kongre de bir kongre etmediği de bir gerçeklikliktir. Birlik kaçınılmaz bir süreçtir ve bu süreci tartışmaya açarak tüm parti tabanını katarak sürece yeni ve tek bir partiye doğru yol alınmalıdır."

Önce bölünmüşlük üzerinde durmak-

ta fayda var: 1981'deki TKPML - Bolşevik Parti örgütsel ayrılığın nedeni çağ tespiti, Mao Zedung ve Çin Devrimi'nin değerlendirilmesi, Leninizm mi yoksa Maoizm mi, sosyo-ekonomik yapı ve devrimin yolu gibi temel ideolojik-siyasi konulardaki iki farklı çizginin varlığıydı. Evet, o günkü dönemde parti içi mücadele henüz yeterli yürütülememişti ve biz bu mücadelenin yürütülmesinden yanaydık. Bunu engelleyen ve parti içindeki onların deyimiyle "yurtdışı hizibi"ni tasfiye etmeye çalışanlar İkinci Konferans'ta seçilen Merkez Komitesi ve onun peşinde giden çoğunluk idi. Örgütsel ayrılık sonrası Bolşevikler TKPML çevresiyle ideolojik siyasi tartışmayı yürütmekten vazgeçmediler. Tam tersine, partinin ve devrimci kamuoyunun bu ayrılığın ideolojik-siyasi nedenlerini tanımaları için ellerinden gelen her şeyi yaptılar. Ayrılık nedenleri üzerine bir dizi broşür, kitap, makale vb. yayınlandı. Mümkün olan her yerde tartışma toplantıları örgütlenmeye çalışıldı. Bolşeviklerin bu çabaları ne yazık ki, istenen yankıyı bulamadı. Gerçek bir ideolojik-siyasi hesaplaşma yerine TKPML merkezi "yurtdışı hizibi", "mücadele kaçkınları" "ülkede yoksunuz" vb. türden ucuz suçlamalarla kitlesini tutma yolunu seçti! Şimdi benzer şeyler eğik çizgi - tireli TKPML örgütsel ayrılığında birbirlerine karşı tekrarlanıyor…

TKPML'deki son üç bölünme bağlamında ise biz, gerçek anlamda, yani ilkesel konulara ilişkin bir ideolojik-siyasi farklılık göremiyoruz. Bu anlamda, MKP, TKP/ML ve TKP-ML bölünmelerini haklı çıkaracak bir şey yoktur.

Bahtiyar Doğan'ın birlik çağrısında bir tespit vardır ki, bunu kökten anti-marksist-leninist olarak değerlendiriyoruz:

"Komünistler Birlik denildiğinde "Zıtların Birliğini" anlar. Devrimci gelişmenin karşıtların mücadelesi olduğunu algılar. Bunun için mücadele eder. Proleter devrimci coşku, heyecan ve kolektif ruhla komünistlerin birliği davası için dövüşür. Bu görevi özel yaşamı, işi ve üretimi ile kanıtlayıp içselleştiren Kadrolar Birlik'in güvencesi ve sigortasıdır."

Hayır! Komünistler "birlik" denildiğinde bundan "zıtların birliği"ni anlamaz! Eğer komünistlerin birliği ise sözkonusu olan, komünistlerin komünist parti içindeki birliği ise sözkonusu olan, o zaman adı üstünde bu ancak komünistlerle olur. Yani, tarafların birbirini "zıt" olarak değil, "komünist" olarak değerlendirmesini gerektirir. Bu, temel konularda ideolojik-siyasi birliğin varlığını emreder. Tabii ki, bundan tarafların tümünün tümüyle aynı düşüncede olduğunu anlamıyoruz. Komünist parti içinde de farklı konularda görüş ayrılıkları olabilir. Bunların tartışması parti içi mücadelenin kuralları içinde yürütülmelidir. Fakat komünist parti içinde "zıtların birliği" olamaz! "Zıtların birliği" burjuva ideolojisi ile marksist-leninist ideolojinin, siyasetin "birlik" içinde olması demektir! Bu, kökten yanlış olarak reddedilmek zorundadır! Fakat bunu maoist forum'dan bir arkadaşın savunması pek de hayret edilecek bir şey değildir. Çünkü bu anlayış, tam da bizim en baştan anti marksist-leninist olarak reddettiğimiz "Maoizm" sapmasına tekabül eder.

Son söz: Biz de birlikten yanayız! Biz ama böyle bir birliğin, ancak ve ancak ideolojik-siyasi görüş ayrılıkları üzerine tartışılarak, ortaklıkların ve farklılıkların net bir şekilde tespit edilerek ve ortak marksist-leninist bir çizgide buluşularak yapılabileceğini düşünüyoruz.

3 Ağustos 2019

MARKSİST-LENİNİST KOMÜNİST PARTİSİ 6. KONGRESİ ÜZERİNE NOTLAR

Marksist-Leninist Komünist Partisi (MLKP) Merkez Komitesi, 26 Nisan 2019'da yaptığı bir açıklama ile 6. Kongre'nin yapıldığını kamuoyuna açıkladı. Partinin Sesi sayı 96'da, Kongre açıklaması "Faşizmi yeneceğiz", 6. Kongre'de güncelleştirilmiş "MLKP Programı" ve "Politik Gelişmeler ve Devrimci Taktiğimiz" başlıklı yazılar yayınlandı. (Bkz. http://www.mlkp-info.org)

MLKP'nin öncüllerinden biri TKP-ML Hareketi'dir. 1973 yenilgisinden sonra dağılmış olan TKP-ML'yi yeniden örgütsel olarak toparlamak için, esas olarak 1974 affı ile salıverilen kadrolardan oluşan bir "Koordinasyon Komitesi" oluşturuldu. "Koordinasyon Komitesi", süreç içinde İbrahim'in kurduğu TKP-ML'yi dönemin diğer devrimci örgütleri arasında özsel bir fark olmadığını savunarak, birlik adına TKP-ML'yi tasfiye etmeye yöneldi. "Koordinasyon Komitesi"nin tasfiyeciliğine karşı TKP-ML içinde başlayan ideolojik mücadele 1976'da doruk noktasına vardı. "Koordinasyon Komitesi", 1976'da, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, marksist-leninist bir partinin olmadığını, birçok marksist-leninist grubun olduğunu, TKP-ML'nin de bu gruplardan birisi olduğunu öne sürdü! Partiyi tasfiye etmeye yönelen "Koordinasyon Komitesi", süreç içerisinde "TKP-ML Hareketi" olarak ortaya çıktı.

1991'de, "Türkiye Devrimci Komünist İşçi Hareketi" (TDKİH) ve "Türkiye Komünist İşçi Hareketi" (TKİH) birleşti. 10 Eylül 1994'te TKİH ve "TKP-ML Hareketi" tarafından "Birlik Kongresi" toplandı ve "MLKP–K" kuruldu. 1995 Eylül'ünde toplanan Birinci Konferans'ta ise, "MLKP–K" ile "TKP-ML–YİÖ" arasında birlik sağlandı ve "Kuruluş" eki kaldırdı. Böylece MLKP, dört örgütün birleşmesiyle oluştu.

MLKP VI. Kongre'sinin 27 Ocak-08 Şubat 2019 tarihleri arasında gerçekleştiği bilgisi veriliyor. Bu makalemizde MLKP Altıncı Kongresi'nin kimi saptamaları üzerinde duracağız.

Sadece Erdoğan'ı değil, faşist devleti yıkmalı…

Kongre açıklamasında şöyle deniliyor:

"Erdoğan ve partisi 20 Temmuz 2015'te faşist saray darbesine girişti. Yeni ve daha öncekileri geride bırakan bir faşist devlet terörü kampanyası ve sömürgeci savaş başlattı. Faşist şeflik rejiminin fiilen kurul-

duğunu ilan etti. İşçi sınıfının ve ezilenlerin grevleriyle, direnişleriyle, gösterileriyle, barikatlarıyla, devrimci kitle şiddeti ve silahlı savaşımıyla kazanılmış söz, basın, toplantı, örgütlenme ve eylem hakkı temelindeki demokratik kazanımları yok etti."

Burada doğrularla yanlışlar yan yana duruyor. MLKP Kongre belgelerinde, sadece Kongre açıklamasında bir yerde "Türk devleti" deniliyor! Kuzey Kürdistan-Türkiye değerlendirmesi yapılırken kullanılan temel kavramlar "AKP/MHP faşizmi", "saray iktidarı", "şeflik rejimi" ve "RTE"'dir!

Kongre açıklamasında yer alan Erdoğan ve partisinin *"saray darbesine giriştiği"* söylenen 20 Temmuz 2015 tarihinin yapıldığı söylenenlerle bir ilgisi yoktur. Örneğin " faşist devlet terörü sömürgeci savaş" bu tarihten sonra başlamamıştır. Örneğin *"Faşist şeflik rejiminin"* başladığı bu tarihte ilan edilmemiştir. 20 Temmuz 2015'de olan şey Suruç'ta Kobanê'ye gitmek için toplanan SDGH'li gençlere yönelik bir IŞİD'li canlı bomba eylemi vardır. Bu eylemde 32 kişi hayatını kaybetmiş, onlarca kişi de yaralanmıştır. Bu tarihi AKP'nin yaptıklarında bir dönüm noktası imiş gibi görmek ve göstermenin gerçeklerle ilgisi yoktur.

Belki 20 Temmuz 2015 değil de, 20 Temmuz 2016 kastedilmiş olabilir.

20 Temmuz 2016'ya gelince: Aslında, hükümeti ülkeyi KHK'lerle yönetme yetkisinin verildiği tarih olan 20 Temmuz tarihi, en başta 15 Temmuz'da giriştiği askeri darbeyi "Erdoğan'ın yönettiği Tiyatro" olarak gözlerden gizlemeye çalışan Amerikancı İslamcı Fethullah Örgütü tarafından "gerçek darbe"nin tarihi olarak ilan edildi. Mecliste oylamada yetki devrine karşı çıkmayan CHP de daha sonra bu söyleme sarıldı. Bütün oportünist cephe gibi MLKP'de, CHP'nin kuyruğunda aynı söyleme sahip çıktı. Kongre'nin bu bağlamda onayladığı ve ilan ettiği çizgi aslında Türkiye'de girişilmiş bir askeri darbe girişimini yok, ya da en iyi hâlde AKP'nin muhalifleri susturmak için kendi kendine karşı sahneye koyduğu bir darbe tiyatrosu olarak değerlendiren bir çizgidir.

AKP hükümetinin sömürgeci savaşı başlattığı tarih 20 temmuz 2015 değildir!

Bu tarihten bağımsız olarak, onun faşist terörü yoğunlaştırdığı, kazanılmış kimi hakları geri aldığı vb. bağlamında söylenenler olgu tespitleridir.

"Saray darbesi" tespitinin de gerçeklikle hiçbir ilgisi yoktur. Kürt hareketi ile başlatılan çözüm süreci Nisan 2015'te, sömürgeci devlet tarafından sonlandırılmıştır. Masanın devrilmesinde Kürt Ulusal hareketinin yaptığı hatalar da rol oynamıştır. AKP hükümeti, iktidarını "darbeyle" değil, halk çoğunluğunun desteğiyle sürdürmektedir. Elbette AKP iktidarda olmanın avantajlarını da kullanmaktadır. 7 Haziran 2015 seçimlerinde, AKP seçimden açık ara birinci parti olarak çıkmasına rağmen, tek başına hükümet kurabilecek çoğunluğu kazanamadı. Ancak muhalefetin de beceriksizliği sonucu 1 Kasım 2015'te yeniden seçime gidildi. Bütün AKP karşıtı cephe, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de AKP tarafından darbe yapıldığını özellikle de saray tarafından darbe yapıldığını söylüyor! 'Saray, 7 Haziran sonrasında seçim sonuçlarını tanımadı ve ülkeyi seçime götürdü, deniliyor! MLKP ise "saray darbesi"nin tarihini 20 Temmuz 2015 olarak açıklıyor! Bu değerlendirme, bütünüyle ayakları havada bir değerlendirmedir.

Sömürgeci devletin tarihi 96 yıllık bir tarihtir. 1925'ten beri ülkelerimizde faşizm hüküm sürmektedir. Kimi dönemlerde koyulaştırılmış faşizm uygulan-

mış, kimi dönemlerde ise gerici burjuva demokrasisinin kırıntıları yaşanmıştır. 1946'ya kadar tek parti diktatörlüğü vardır. CHP, faşizmin ideolojik-siyasi ana merkezi olarak bugüne kadar gelmiştir. 3 Kasım 2002'ye kadar CHP, siyasi iktidarda olmasa bile CHP'nin devletle bütünleşmiş bürokrasisi iktidardır. Devlet kurumları bürokrat burjuvazinin elindedir ve faşizm faşist devletin bu kurumları tarafından uygulanmaktadır. Tek adam, şeflik vb. sadece Erdoğan'a özgü de değildir. "Ebedi şef", "Milli şef" dönemini ne çabuk unutuyoruz? T.C. tarihi aynı zamanda katliamlar tarihidir. Faşizmin koyulaştırılması, uygulanan devlet terörünü sadece son on yedi yıla, hele hele son dört yıla, 20 Temmuz 2015 sonrasına sığdırmak sömürgeci devletin tarihini aklamaya hizmet eder.

Komünist olduğunu iddia eden bir partinin hedefi, sadece RTE değil, faşist devlet düzeni olmak zorundadır. RTE hükümeti, kendinden önceki hükümetler başta emperyalizmle işbirliği içindeki büyük Türk burjuvazisi olmak üzere, Türk burjuvazinin çıkarlarını savunan bir hükümettir. Anda RTE hükümeti tarafından yönetilen T.C. devleti, Türk burjuvazisinin sınıf devletidir. Faşist olan bütün kurumlarıyla T.C. devletidir. Kuzey Kürdistan/Türkiye'de, sömürü sistemine, ulusal baskıya son verilmesi, proletarya diktatörlüğünün kurulması ve sosyalizmin inşasının yolunun açılması için faşist Türk devletinin yıkılması elzemdir. Halklar hapishanesine son verilmesi, tüm milliyetlere tam hak eşitliğinin sağlanacağı şartların yaratılması, kadınlar üzerindeki erkek egemenliğin son bulması, feodal kalıntıların toplumdan tüm kökleri ile sökülüp atılması ve her alanda devletin ve toplumun demokratikleştirilmesi bir devrim sorunudur. Devrime, kurtuluşa giden yol, hâkim sınıfların bir kanadını diğerlerine tercihten değil; devrimci çalışmadan geçer. Faşizmin türleri, tonları arasında tercih yapılamaz. Kurtuluşa giden yol bağımsız, devrimci bir siyasetin savunulmasından geçer.

MLKP'nin yeni devrim stratejisi…

MLKP Programı'nın 33. Madde'sinde şu tespitler yapılıyor:

"Devrim, emperyalist zincirin en zayıf halka ya da halkalarında patlak verebileceği gibi, emperyalist kapitalizmin günümüzde ulaştığı düzey, bölge devrimleri olanağını da yaratmıştır. Aynı durum, tek tek ülke devrimlerinin bölge devrimlerine ve dünya devrimi dalgalarına dönüşmesinin nesnel koşullarını olgunlaştırmakta, birçok ülkede birbirini tetikleyen devrimler olasılığını güçlendirmektedir."

MLKP, devrimin en zayıf halka da patlak vereceği gibi, emperyalizmin ulaştığı düzey sonucu *"bölgesel devrimler"* veya *"dünya devrimi dalgalarına"* dönüşecek olanakları yarattığını söylemektedir. MLKP'nin bu tespitleri anti-marksist-leninisttir. Emperyalist/kapitalist sistemde nicel gelişmeler, güç dengelerinde büyük alt/üst oluşlar yaşandı, yaşanıyor. Bu nicel gelişmeler, kapitalizmin eşitsiz ve sıçramalı gelişme yasasına uygun gelişme ve değişikliklerdir. Emperyalist sistemde özsel bir değişiklik yoktur. Emperyalizmde yaşanan gelişmeler, aynı öz temelinde gelişen nicel değişikliklerdir.

Proleter dünya devrimi, tek tek ülkelerde proletarya önderliğinde gerçekleştirilecek değişik devrimlerin bileşkesidir. Emperyalist sistemin alternatifi olan proleter dünya devrimi, bütün ülkelerde, ya da tek tek ülke gruplarında "bölgelerde" vs. hemen hemen eşzamanlı

olarak proletaryanın ayaklanması ve türdeş proleter demokratik/sosyalist devrimlerle iktidarı ele geçirme biçiminde vb. bir süreç olarak gerçekleşmeyecektir. Çünkü her ülkenin ekonomik ve toplumsal yapılarında farklılıklar vardır, gelişme dereceleri bir ve aynı değildir. Her ülke proletaryasının gelişmişlik düzeyi, örgütlenmesi, sınıf bilincinin kavranması bir ve aynı değildir. Bu nedenler, birbirinden farklı koşullara sahip ülkelerde farklı devrim tiplerinin gündeme gelmesini ve ayrı yollardan gerçekleşecek devrimlerin aynı hedefe, proleter dünya devrimine yönelmesiyle gerçekleşecek olan karmaşık bir süreci zorunlu kılmaktadır.

Proleter dünya devriminin eşzamanlı türdeş devrimler olmadığı, olmayacağı bugüne kadarki devrim deneyimlerinin ve anda dünyadaki somut durumun gösterdiği bir gerçekliktir. Emperyalistler arasında güç açısından bir dizi farklılıklar vardır. Günümüz dünyasında, emperyalizme bağımlı, ezilen, sömürülen ülkeler arasındaki fark çok daha açıktır. Bu ülkelerin bir bölümü emperyalizme bağımlı da olsa, ekonomik yapı açısından sosyalist devrimin gerçekleşmesi ve sosyalizmin kurulmas işine başlamak için yeterli kapitalist bir altyapıya sahiptir. Kimi ülkelerde ise kapitalist alt yapı sosyalizmin inşasına başlamak için yeterli derecede gelişmiş durumda değildir. Yine emperyalizme bağımlı ülkelerin bir bölümünde burjuva demokrasisi geleneği varken, birçoğunda burjuva demokrasisi adına faşizm uygulanmaktadır. Tüm bu farklılıklar, devrimlerin tipinde ve somut gelişmesinde bir farklılığı ve değişkenliği beraberinde getirmektedir. Bu farklılıklar aynı zamanda proleter dünya devriminin eşzamanlı ve türdeş olmayacağını da göstermektedir.

Devrim, Lenin döneminde olduğu gibi bugün de emperyalist dünya sistemi içinde emperyalizmin en zayıf halkasında kopması biçiminde gerçekleşecektir. *"En zayıf halka"* hem objektif çelişmelerin devrime gebe olduğu, hem de devrimci bir durumun olduğu bir ülkedir. Devrim anı devrimci bir durumun varolduğu, sübjektif unsurun devrime hazır olduğu ülkedir. Yani işçilerin, köylülerin, diğer devrimci sınıf ve tabakaların bilinci ve örgütlenmesinin devrimi mümkün kılan seviyede gelişmiş olduğu ülkedir. Bu anlamda bölgesel devrimler veya dünya devrimi dalgalarına dönüşme olanaklarının ortaya çıktığı tespitleri dünya gerçekliğine uygun olmayan tespitlerdir.

Biz elbette ki, tek tek ülkelerdeki devrimci hareketlenmenin ve sınıf mücadelesinin diğer ülkelerdeki hareketlenmelere de yansımasının olabileceğini, birbirinden öğrenme ve birbiriyle dayanışma içinde bölgesel hareketlenmelerin ivme kazanabileceğini yadsımıyoruz. Tek tek ülkelerdeki devrimci hareketlenmeler, zamana ve duruma göre "bozkırı tutuşturan kıvılcım" olabilir. Bu ama, her ülkenin devriminin kendi iç dinamiği ve yönelimi olacağı gerçeğini ortadan kaldırmaz.

MLKP Programı'nın 45. Madde'sinde şu tespitler yapılmaktadır:

"45- Türkiye ve Kürdistan devrimi, bölgesel devrim koşulları içerisinde, Türkiye/Kuzey Kürdistan birleşik devrimi, Kürdistan'ın kendi başına kurtuluşu ve Kürdistan'ın diğer üç parçasının İran, Suriye ve Irak devrimlerine bağlı birleşik devrimler biçiminde gelişimi olasılıkları taşır. Komünist hareket, bu devrimci gelişim olasılıklarının bütününü gözeterek mücadele eder. Bu gelişimi Ortadoğu bölge devriminin parçası olarak görür."

Kürdistan, emperyalistler tarafından

dört parçaya bölünmüş bir ülkedir. Kürt ulusunun birleşik bir ulus olarak toprak birliği emperyalist zorla ortadan kaldırıldı. Kuzey Kürdistan-Türkiye devrimi birleşik bir devrimdir. Kuzey Kürdistan-Türkiyeli komünistlerin ulusal sorunda asgari hedefi, T.C. sınırları içinde olan Kuzey Kürdistan'ın işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi ile kurtarılması, Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusunun, onun yanında Antakya Arap ulusunun ayrılma hakkını özgürce kullanacağı, bütün milliyetlerin tam hak eşitliğinin sağlanacağı şartların yaratılmasıdır. Kürdistan'ın dört parçasının birleştirilmesi, sömürgeci dört ülkenin –İran, Türkiye, Irak, Suriye– işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimlerle yıkılmadan gerçekleşemez. Kürdistan'ın birleştirilmesi, tek tek sömürgeci devletlerde devrim sorununa bağlı olarak ele alınmak zorundadır. Aynı anda sömürgeci dört ülkede veya Ortadoğu'da devrimlerin eşzamanlı olarak gerçekleştirilmesi de mümkün değildir.

Kruşçev revizyonizmine karşı mücadele…

MLKP, Kruşçev revizyonizmine karşı mücadele bağlamında şöyle diyor:

"*29- Sovyetler Birliği'nde meydana gelen karşıdevrim, dünya komünist hareketini yıkıma uğrattı. Pek çok komünist partisi ihanet safında yer aldı. Arnavutluk dışındaki sosyalist* (Arnavutluk'un hiçbir dönem gerçek anlamda sosyalist olmadığı bir kenara , onun dışındaki sosyalist ülkelerin! kim olduğunu bayağı merak ettik!-BN) *ya da kesintisiz devrim yoluyla sosyalizme yönelmiş ülkeler, kapitalist restorasyon yolunu tuttular. Sosyalist kamp dağıldı. Modern revizyonizme cepheden tavır alan AEP, uluslararası komünist hareketin başında yer aldı.*"

Burada Sovyetler Birliği'nde karşıdevrimin komünist hareketi yıkıma uğrattığı, birçok komünist partisinin ihanet safında yer aldığı vb. şeklinde ifade edilen düşünceler doğrudur. Doğru olmayan Arnavutluk Emek Partisi'nin (AEP) konumunun abartılması, Çin Komünist Partisi (ÇKP) ve Mao Zedung'un modern revizyonizme karşı yürüttüğü mücadelenin yok sayılmasıdır. MLKP, tarihsel gerçekleri ve olguları tersyüz etmektedir. Şöyle ki:

XX. Parti Kongresi, revizyonizmin kesin hâkimiyetinin ilan edildiği bir kongredir. XX. Kongre'de, marksist-leninist genel çizgiye ve "kişiye tapma"ya karşı mücadele adına Stalin'e, onun şahsında komünizme karşı açık saldırı başlatıldı. XX. Parti Kongresi'ne, Parti Kongresi sırasında ve ertesinde Enver Hoca'nın ve onun önderliğindeki AEP'in açık hiçbir eleştirisi yoktur. Enver Hoca XX. Parti Kongresi'ni selamlama konuşmasında XX. Parti Kongresi'ni "bizim için büyük bir okul" şeklinde değerlendirmektedir. (SB basını, 1956, cilt I, s. 732) SBKP XX. Parti Kongresi'nden bir ay sonra ,1956 Mayıs'ında yapılan AEP III. Parti Kongresi'nde, 20. Parti Kongresi'nin revizyonist çizgisine hiçbir eleştiri getirilmemektedir. 1957 Kasım'ında Moskova'da komünist ve işçi partilerinin uluslararası toplantısı yapıldı. Bu toplantı ertesinde ortak bir deklarasyon yayınlandı. 1957 ortak açıklaması kimi marksist-leninist tezlerin yanında, SBKP XX. Parti Kongresi'nin revizyonist çizgisinin tüm özsel "yeniliklerinin" yan yana konduğu eklektik bir uzlaşma belgesidir.

1957 açıklamasının girişinde XX. Parti Kongresi mihenk taşı olarak ve "Marksizm-Leninizm'i ileriye geliştiren katkılar" olarak değerlendirilirdi. Modern revizyonistlerin esas derdi, 1957 or-

tak açıklaması ile XX. Parti Kongresi'nin Marksizm-Leninizm'in ilerletilmesi olduğu değerlendirmesini uluslararası alanda onaylatmaktı. AEP, bu revizyonist belgeyi kendini fesh edene kadar "programatik belge" ve "ortak program", "marksist-leninist güçlerin bir zaferi" ve "emperyalizme ve revizyonizme karşı mücadelede komünist ve işçi partilerinin militan" bir "programı"("AEP Tarihi", Alm. s. 464) olarak savundu.

1960 Kasım'ında, Moskova Danışma Toplantısı'na Enver Hoca başkanlığındaki AEP Delegasyonu ile birlikte toplam 81 parti katıldı. Enver Hoca konuşmasında XX. Parti Kongresi'nin revizyonist çizgisini doğrudan ve ismini vererek eleştirmeksizin birçok noktada bu çizgiyle çelişen marksist-leninist pozisyonları öne sürdü. ("AEP Tarihi-2", s, 207-216, Bora Yayınları, 1975 İstanbul)

Enver Hoca, savaş ve barış; barış içinde bir arada yaşama, sosyalizme giden yol, Stalin, Yugoslavya revizyonizmi, komünist partiler arasındaki ilişkiler vb. bağlamında tavır takındı. Bu eleştiriler, XX. Parti Kongresi'nin revizyonist çizgisini hiçbir şekilde doğrudan ve açıkça, adını vererek karşısına almayan eleştirilerdir.

1960 Moskova Danışma Toplantısı'nın ortak açıklaması AEP tarafından 1957 Deklarasyonu gibi "genelde doğru" olarak değerlendirildi ve "bazı doğru olmayan değerlendirmeler"e rağmen diğer partilerle birlikte imzalandı. AEP'in SBKP'ye getirdiği eleştiriler çoğu kez dolaylı ve ad vermeksizin "içte" getirilen eleştirilerdi; kamuoyu önünde açık eleştiri yoktu. Bu tavır komünistler arasındaki kamuoyu önündeki eleştirinin "sadece komünizmin karşıtlarının işine yarayacağı" (Age. s. 169) şeklindeki yanlış, antimarksist anlayışa dayanmaktadır.

AEP'in Sovyetler Birliği'ndeki karşıdevrim bağlamındaki tavrı böyledir.

Bir de imanlı "Hocacı"lığa devam eden MLKP'nin yok saydığı ÇKP'nin ve onun en iyi hâlde "köylü devrimcisi" saydığı Mao'nun tavrına bakalım:

SBKP XX. Parti Kongresi'nden kısa bir zaman sonra ÇKP VIII. Parti Kongresi yapıldı. VIII. Parti Kongresi, XX. Parti Kongresi'nin dümen suyunda olan bir kongre idi. Mao Zedung, XX. Parti Kongresi'nden sonra Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadeleyi başlatan komünist önderlerden biridir. Mao Zedung, ÇKP VIII. Merkez Komitesi'nin İkinci Genel Toplantısı'nda, Kruşçev revizyonistlerini *„Stalin'in kılıcını elden bırakmakla „* eleştirir ve Stalin'in toptan reddedilmesine karşı çıkar. Aynı konuşmada *„bazı Sovyet yöneticilerinin Lenin'in kılıcını da önemli ölçüde terk ettiklerini"* belirtir ve *„parlamenter geçiş"* tezini eleştirir. Mao Zedung, Kruşçev revizyonizmine karşı Leninizm'i savunur. Mao, parti içinde Stalin ve barışçıl geçiş konusunda tavır takınırken aynı zamanda dışta *„birliği koruma"* adına açık eleştiri getirilmesine karşı çıkar. (ÇKP 8. Merkez Komitesi'nin İkinci Genel Toplantısı'nda yapılan konuşma için bkz. "Seçme Eserler V", s.378-399, Aydınlık Yayınları, Kasım 1978, İstanbul)

Çin Komünist Partisi, Nisan 1960'da Lenin'in doğum günü münasebetiyle "yaşasın Leninizm" başlığıyla Lenin'in bazı önemli alıntılarını derleyerek yayınladı. Bu broşür dünyanın birçok dillerinde milyonlarca nüsha basıldı ve bu arada Moskova'da da dağıtıldı. Kruşçev revizyonistleri için bu "Sovyetler Birliği'ne karşı yönelen düşmanca bir hareket" idi!

1957-1960 Ortak Açıklamaları konusunda Mao ve ÇKP'nin tavrı, Enver Hoca ve AEP'in tavrından değişik değildir.

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin, Haziran 1963'de "Komünist

Dünya Hareketinin Genel Çizgisi Üzerine Öneri"yi ve her ay bu genel çizginin temel pozisyonları ve Sovyet revizyonizmi ile görüş ayrılıkları üzerine bir yorumu yayınladı. Bu öneri ve "Büyük Polemiğin Belgeleri" başlığında bunu izleyen dokuz yorum, Çin Komünist Partisi ve Arnavutluk Emek Partisi etrafında kümelenen, yeni ortaya çıkmakta olan marksist-leninist partiler ve grupların yeni, enternasyonal, anti-revizyonist genel çizgisi olarak kabul edilmiş, AEP tarafından da savunulmuştur.

1963 Polemikleri, 1957-1960 Deklarasyonları'na göre ileri atılmış bir adımdır. Ama 1963 Polemikleri de içinde pek çok yanlış görüşleri barındıran belgelerdir. Bu polemiklerdeki yanlış görüşler daha sonra eleştiri-özeleştiri mekanizması çalıştırılarak aşılmadı. Mao Zedung önderliğinde ÇKP'nin, Enver Hoca önderliğinde AEP'in ve bir dizi yeni marksist-leninist gücün verdiği mücadele; Kruşçev revizyonizmine belli darbeler vurdu. Fakat sürdürülen mücadelede dayanılan platform birçok noktalarda Marksizm-Leninizm'den sapmaları da içinde barındırdığı için modern revizyonizme karşı mücadelede ölümcül darbe indirilemedi. Hatalar süreç içinde sistemleşerek yeni revizyonist çizgilerin ortaya çıkmasına vesile oldu.

Görüldüğü gibi MLKP'nin tespitleri olgularla, tarihsel gerçeklerle çelişmektedir. MLKP, Enver Hoca'nın "hatıraları"na, inkârcılığına dayanarak Mao Zedung'un, ÇKP'nin modern revizyonizme karşı mücadelesini yok saymakta, Mao Zedung'un mücadelesini de Enver Hoca'nın hanesine yazmaktadır. Kruşçev revizyonizmine karşı hata ve eksikliklerine rağmen mücadeleyi ÇKP ve AEP birlikte yürütmüştür. AEP'in Kruşçev revizyonizmine karşı mücadelesi, ancak Kruşçev revizyonistlerinin Arnavutluk Halk Cumhuriyeti ile ekonomik ilişkileri kestiğinde ve uzmanlarını geri çektiğinde, ilk olarak kamuoyu önünde yürütülmüştür. Yani açık eleştiri ancak Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'nin ulusal çıkarlarına direkt olarak saldırıldığında yapılmıştır.

Arnavutluk'ta sosyalizmin yıkılması…

Şöyle diyor "MLKP":

"31- 1980'lerin sonunda önderliğini Sovyetler Birliği'nin yaptığı revizyonist kamp çöktü ve bunu Sovyetler Birliği'nin dağılması izledi. Dünya burjuvazisi bu durumu azgın bir ideolojik saldırı fırsatı hâline getirdi ve tüm imkânlarıyla "sosyalizm"in "öldü"ğü propagandası için kullandı. Bütün bu gelişmelerin ve emperyalist faaliyetin doğrudan bir parçası olarak sosyalizmin çetin mevzisi Arnavutluk'ta da tasfiyecilik yoluyla geriye dönüş yaşandı. AEP, iktidarı emperyalizmin işbirlikçilerine ikram etti. Arnavutluk'ta başta yığınsal tepkiler ortaya çıktı; ne var ki, partideki ve özel olarak da önderlikteki komünistlerin bir iç savaşı göze alamaması, işçi ve emekçilerin devrimci şiddeti yoluyla karşıdevrimin püskürtülmesi için bir direnişin örgütlenmesini engelledi."

İmanı tam "Hocacı" MLKP'nin buradaki, Arnavutluk'taki geri dönüşü değerlendirmesi evlere şenlik bir değerlendirmedir. AEP, *"iktidarı emperyalizmin işbirlikçilerine ikram"* etmiş(!) çünkü komünistler *"bir iç savaşı göze"* alamamış!!! Bu değerlendirme, AEP'in özellikle VII. Kongre'den sonra şekillenen ve bizzat Enver Hoca tarafından da geliştirilen bir dizi revizyonist görüşün, sistemleştirilerek çizgi hâline getirildiği, VIII. Kongre'de açık revizyonist bir çizginin hâkimiyetini sağladığı gerçeğini görmeyen bir değerlendirmedir. 1981'de

yapılan VIII. Kongre'de, revizyonizm AEP'de hâkimiyetini kesin ve resmi hâle getirmiştir. 1986'da yapılan Arnavutluk Emek Partisi 9. Kongresi'nde bu kez yeni bir oportünizm şahaseri sergilenerek ÇKP'nin bir dönem (hangi dönem olduğu söylenmeden!!!) komünist olduğunda karar kılındı. Ancak bu Kongre'de de, Kültür Devrimi'ne yapılan saldırı ve karalamaların bir özeleştirisi yapılmayarak, burjuva revizyonist hat sürdürüldü. Kasım 1986'daki IX. Parti Kongresi Enver Hoca'sız yapılan ilk parti kongresidir. Bu parti kongresinde "Enver Hoca'nın öğretileri *"partinin genel çizgisinin temeli"* ("AEP IX. Kongre Raporu", Ramiz Alia, s.11, Sun Yayıncılık, Aralık 1989, İstanbul) ilan edildi. VIII. Parti Kongresi'nin revizyonist çizgisi IX. Parti Kongresi'nin Raporu'nda daha da geliştirildi. Parti kongresinden sonra ekonomik yaşamın demokratikleştirilmesi adına yabancı sermayeye ve özelleştirmelere kapılar açıldı. Kapitalizmin restorasyonu hızla ilerlerdi. 1991'de, "Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti"nin resmi sonu geldi. Aslında gerçekte revizyonizmin hâkimiyeti ile Arnavutluk devrimin, sosyalizme yönelmenin bir devleti olarak bu resmi sondan önce bitmişti!

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de sınıflar…

MLKP, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de sınıfları değerlendirirken köylülüğü özel bir başlık altında ele almamaktadır. Sınıflar içinde, işçi sınıfı, yarı proletarya, küçük burjuvazi, orta burjuvazi ve işbirlikçi tekelci burjuvazi sayılmaktadır. MLKP yarı proletarya tanımını şöyle yapmaktadır.

"Ana gövdesini kent yoksullarının ve yoksul köylülüğün oluşturduğu, geçimlerini sağlayabilmek için işgüçlerini sık sık satmalarıyla karakterize olan; proletarya ile küçük burjuvazi arasında yer alan yarı proletarya, Türkiye'de önemli bir yer tutmaktadır. Yarı proletarya, demokratik devrimde olduğu gibi, sosyalizme kesintisiz geçişte de işçi sınıfının başlıca ve en güvenilir müttefiki ve dayanağıdır."

Komünistler, köylülük sorununa işçi sınıfının devrimde müttefiği açısından yaklaşır. Devrimde, işçi-köylü ittifakı kaçınılmazdır. Ülkelerimizdeki devrim aşaması demokratik halk devrimidir. MLKP'ye göre de gündemdeki devrim demokratik devrimdir. Köylülük denilince, tarımsal üretime doğrudan katılan, toprak, tarımsal üretim aracı sahipleri akla gelir. Köylülük, zengin, orta ve yoksul köylüler şeklinde ayrılır. Demokratik devrimde, sadece yarı proletarya değil, yoksul ve orta köylülük te çıkarları gereği devrim saflarında yer alabilir.

Kuzey Kürdistan'da, yoksul, orta köylülük ve tarım işçileri, Kürt Ulusal Hareketi'nin kitlesel tabanını oluşturmaktadır. Kuzey Kürdistan'da, ulusal hareketin temeli yoksul küçük ve orta köylülere dayanmaktadır. İçinde bulunduğumuz demokratik halk devrimi aşamasında, köylülük proletaryanın temel müttefikidir. Komünist olduğunu iddia eden bir örgütün, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de köylülüğün sınıf hareketi ve gelişme perspektifleri konusuna özel olarak değinmesi, değerlendirmeler yapması zorunludur.

Tabii köylülüğün çeşitli katmalarının sayılan değişik sınıflar içinde sayılmış olabileceği söylenebilir. Fakat eğer böyle yapılıyorsa, bunun açıkça söylenmesi gerekir. Kaldı ki, eğer devrim aşamasının demokratik halk devrimi olduğu savunuluyorsa, o zaman köylülüğün ayrı bir kategori olarak ele alınmaması, işçi-köylü ittifakından söz edilmemesi bütünüyle yanlıştır.

Kürdistan devrimi üzerine…

MLKP, Kuzey Kürdistan-Türkiye birleşik devrimini savunduğu gibi, ayrı bir devrim olarak Kürdistan devrimini de savunmaktadır. *"Komünist hareket dört parça Kürdistan'ın özgürlüğü ve birliği için mücadele eder"* tespitini yapmaktadır! MLKP, Kuzey Kürdistan-Türkiye devriminin ötesinde, Kürdistan'ın diğer üç parçasında da devrime müdahale etmeyi, bu parçalardaki devrimi de yönlendirmeyi stratejik görevi olarak görüyor! Kürdistan'ın özgür bir ülke olmasını istemek ayrı, Kürdistan'ın "özgürlüğü ve birliği için mücadele" etmek ayrıdır. Kürdistan'ın dört parçasının özgürlüğü için mücadele etmenin ön şartı, sözkonusu örgütün Kürdistan'ın diğer parçalarında da örgütlü olması ve mücadele yürütmesidir. MLKP'nin Rojava dışında Güney ve Doğu Kürdistan'da böyle bir tespiti haklı kılacak bir örgütlülüğü var mıdır? Yazı içerisinde de açıkladığımız gibi, Kürdistan parçalarının birleştirilmesi ve özgürlüğü her devrimcinin sahip çıkıp savunabileceği doğru bir taleptir. Fakat Kürdistan'ın özgürlüğü için ilk şart, sömürgeci dört devletin yıkılmasıdır. Dört sömürgeci devletin eşzamanlı olarak yıkılması ve eşzamanlı olarak devrimlerin başarıya ulaşması ise mümkün değildir.

"Kürdistan örgütlenmesinde, Kürt ulusal gerçeğine dayanır ve Kürdistan Seksiyonu biçiminde örgütlenir" şeklindeki tespitler MLKP'nin tüzüğünde yer almaktadır. Kürdistan denilen ülke, dört işgalci devlet tarafından sömürgeleştirilmiş dört parçadan oluşmaktadır. Sınırlamasız Kürdistan ya da Kürdistan devrimi denildiğinde, bu dört parçanın tümündeki devrim anlaşılmaktadır. "Kürdistan Komitesi" denildiğinde de, tüm dört parçada birden devrimi örgütleyecek komite anlaşılmaktadır. Türkiye'nin işgali altındaki Kürdistan'ın parçasını, sömürgeci T.C.'nin doğal bir parçası olmadığını vurgulamak için de Kuzey Kürdistan olarak adlandırılması gerekmektedir.

"Kürdistan Komitesi" kavramının komite bölümü üzerinde de kısaca durmanın yararı vardır. Kuzey Kürdistan'daki devrimin ve Kürt ulusal kurtuluş hareketinin muazzam görevlerini, Kürdistan işçi sınıfının, sınıfsal sorunla sıkı sıkıya birleşmiş ve sınıfsal soruna tabi olan ulusal kurtuluş hareketinde hegemonyasını kazanmayı MLKP bir komite örgütlenmesi ile çözeceğini sanıyor! Böyle bir anlayışı savunmak; Kuzey Kürdistan'daki sınıfsal ve ulusal savaşımın bugünkü seviyesinden ve olası gelişme perspektiflerinden bir şey anlaşılmadığı anlamına gelir.

Kuzey Kürdistan'da sınıfsal ve ulusal sorunun görevlerini başarı ile çözebilme yeteneğine sahip, aynı zamanda bölge özelliklerini dikkate alan ayrı bir partinin örgütlenmesi bir gerekliliktir. Böyle bir örgütlenme, eşit haklara sahip iki partinin bir merkezden yönlendirmesi imkânını yarattığı gibi, aynı zamanda Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkını kullanması hâlinde Kürdistan'ın bu parçasında komünistlerin örgütlü varlığını da garanti altına alacaktır.

Son olarak bu bağıntıda Kuzey Kürdistan-Türkiye'de ulusal sorunun kapsamına değinmek de önemlidir. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de ulusal sorunun esasını Kürt, Arap ulusal sorunu oluşturmaktadır ama tamamını değil. T.C. sınırları içerisinde baskı altında tutulan ulusal topluluklar sadece Kürt ve Arap ulusu değildir. Kürt, Arap ulusunun yanı sıra daha birçok milliyet –Çerkezler, Lazlar, Abazalar, Süryaniler, Rumlar, Ermeniler– barbar bir ulusal baskı altında tutulmaktadır. Bu nedenle ulusal soruna yönelik olarak komünistlerin sloganı tek başına

Kürt/Arap ulusunun ayrı devlet kurma hakkı olamaz. Bunun yanı sıra tüm diğer milliyetlere tam hak eşitliği de savunulmak zorundadır.

Rojava devrimi…

Rojava bağlamında MLKP'nin söylemleri şöyle:

"53- Kürt ulusunun Rojavayê Kurdistan'da gerici Esad rejimine ve Arap sömürgeciliğine karşı gerçekleştirdiği Rojava Devrimi, Kürdistan Devriminin, bölgesel devrimci durumun ve bölge devriminin bir uzanımı ve kazanımıdır. Rojava'da, halkların özgür ve eşit birlikte yaşamasını güvenceleyen tam hak eşitliği ilkesine dayalı halkçı demokratik bir iktidar kurulmuştur. Rojava Devrimi aynı zamanda bir kadın devrimidir.

a) Komünist hareket, Rojava Devrimini savunmayı, Türkiye ve Kürdistan birleşik devrimini örgütlemenin, bölgedeki devrimci durumun derinleşmesi ve olgunlaşması, bölge halklarının kurtuluşu için çalışmanın dolaysız parçası olarak görür. Ülkenin devrimci savunmasını örgütlemek ve geliştirmek için çalışır.

b) Kürt, Arap ve diğer halklardan işçiler ve yarı proleterleri, kır ve kent yoksullarını, kadınları ve gençliği, Rojava halklarını sosyalizmle aydınlatıp birleştirerek bağımsız sınıf örgütlenmesini geliştirme, devrimin kesintisizliği yolundan sosyalizme ilerleme perspektifiyle kitleler içinde sosyalist bilincin geliştirilmesi ve sosyalist devrime geçişin hazırlığı için çalışır.

c) Devrimin sürekliliği ve geleceği için, halk yönetiminin, işçilerin, emekçilerin, yoksulların meclisleri ve komünleri tarzında örgütlenmesi, bu kurulların etkin ve sürekli kılınması için çalışır.

d) Devrimin kesintisiz biçimde sosyalizme ilerlemesinin koşullarını hazırlamak üzere, halk iktidarının iktisadi temellerini güçlendirecek toplumsallaştırma önlemleri için çalışır."

Suriye iç savaşı Mart 2011'de başladı. Rojava Kürtleri, iktidar boşluğundan yararlanarak kendi öz yönetimlerini kurmak için harekete geçti. Kürtlerin kendi özyönetimlerini kurması ve Suriye'de nasıl yaşayacaklarına kendilerinin karar vermek istemesi en doğal haklarıydı. Kürtler bir yandan kendi özyönetimlerini kurmaya çalışırken, diğer yandan IŞİD çetelerine karşı mücadele ediyordu. Kobanê savaşında, Barzani ve Batılı emperyalistlerin de desteği ile Kobanê kurtarıldı. Rojava'da üç ayrı eyalette PYD/YPG önderliğinde bir iktidar alanı oluştu. Bu iktidar alanı "gerici Esad rejimine ve Arap sömürgeciliğine karşı" savaşarak, mücadele edilerek kurulmadı. Batılı emperyalistlerin desteği ile IŞİD'e karşı mücadele içinde kuruldu. PYD/YPG bu iktidar alanında önemli demokratik kazanımlar elde etti. İçinde MLKP'nin de dâhil olduğu bir dizi devrimci örgüt, Rojava devrimine onda olmayan nitelikler atfedip, onu adeta içinde bulunduğumuz dönemde dünya devriminin merkezi ilan edip, kuyrukçu bir siyaset izlediler.

Rojava'daki iktidar, süreç içerisinde ABD emperyalizmi ile işbirliğine yöneldi. Rojava'nın silahlı güçleri ABD'nin kara ordusu hâline geldi.

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında herhangi bir ulusal hareketi desteklemenin kriteri nedir, ne olmalıdır? Komünistler açısından bu sorunun cevabı çok önceden verilmiştir: Emperyalizme darbe vuran, emperyalizmin yedeğinde gelişmeyen ulusal devrimci hareketler desteklenir, bunlara destek verilir. Emperyalizm çağında ulusal sorun ancak ve yalnız ulusal hareketin proleter dünya devriminin bir parçası olduğu şartlarda, ulusal hareket devrimci olduğu, yani emperyalist siste-

me gerçekten darbe vurduğu şartlarda gerçek bir çözüme kavuşur; gerçek çözüm yönünde adımlar atılır. Emperyalizm öncesi dönemde, olduğu gibi, burjuvazinin önderliğinde yeni ulusal devletlerin kurulması ile ulusal sorun çözülemez. Çünkü emperyalizm çağında burjuvazinin önderliğinde kurulması mümkün olan yeni burjuva ulusal devletler de kendi azınlıklarına ulusal baskı uygulamaya devam eder. Burjuvazi önderliğindeki ulusal devletler komşuları aleyhine genişleme için çaba harcar. Bunlar bugünkü şartlarda, emperyalist "büyük" güçlere bağlı olmaksızın varlığını sürdüremez. Burjuvazinin önderliğinde ulusal hareketler, gerçek anlamda bağımsız ulusal devletler kurma dönemi tarihte kalmıştır. Bağımsız, ulusal devlet ancak proleter dünya devriminin parçası olan bir devrimle, emperyalizmi bir bütün olarak karşısına alacak bir devrimle mümkündür.

Rojava ulusal hareketi bu marksist-leninist kriterlere vurulduğunda, devrimci bir ulusal hareket değil, burjuva milliyetçi, reformist bir harekettir. Rojava ulusal hareketi, çıkış noktasında emperyalizmin yedeğinde gelişmeyen ve iktidar boşluğundan faydalanarak kendi özyönetimlerini kurmaya yönelen bir hareketti. Bu hareketin tutarlı antiemperyalist bir çizgisi yoktu. Bu harekete şu veya bu emperyalist güç destek verdiğinde, her an emperyalizmle işbirliğine yönelecek bir hareketti. Süreç içerisinde Batılı emperyalistler, (En başta da ABD) bu harekete destek verdi. Rojava ulusal hareketi, silahlı güçlerini, ABD'yi kendi amaçları için kullanmak adına, ABD'nin hizmetine sunmaya başladı. ABD emperyalizmi Rojava'da askeri üsler kurmaya başladı. Rojava ulusal hareketi, süreç içinde bölgede ABD emperyalizminin işbirlikçisi durumuna geldi. Rojava ulusal hareketi, emperyalizme darbe vuran, gerileten bir hareket değil, emperyalizmin işbirlikçisi bir hareket konumuna geldi. Böyle bir hareket her an işbirliği içinde bulunduğu emperyalist büyük gücün çıkarı gerektirdiğinde bu güç tarafından terk edilebilir, satılabilir. Komünistler, emperyalizme darbe vurmayan, emperyalizmin yedeğinde gelişen böyle bir hareketi destekleyemez.

Rojava ulusal hareketinin emperyalizmle işbirliği içerisinde olması, bu hareketin demokratik muhtevasının olmadığı anlamına gelmez. Rojavalı Kürtlerin kendi öz yönetimlerini kurmaları ve bu uğurda mücadele etmeleri doğrudur. Rojava ulusal hareketi, ulusal baskıya başkaldıran haklı, demokratik bir özü vardır. Bütün bu nedenlerle Rojava ulusal hareketinin demokratik özünü savunmak ta, bu hareketin sömürgeci devletler ve emperyalistler tarafından ezilmesine karşı mücadele etmek de komünistlerin görevidir. Kürt ulusunun ayrılma hakkını savunmak, Rojava'da gerçek kurtuluşun yolunu göstermek Bolşeviklerin temel görevidir.

Demokratik devrim ertesinde ev hizmetleri ve işsizlik…

MLKP'nin programına yazdığı 30. Madde oldukça ilginçtir.

30. Madde de şöyle deniyor:

"30- Ev hizmetlerinde ve kapitalistler hesabına evde çalışan proleter ve yarı proleter kadınların yaşam ve çalışma koşulları iyileştirilecek ve mesleki örgütlerini kurmaları sağlanacaktır."

Bu bağlamda MLKP'nin programında ev hizmetlerinde ve kapitalistler hesabı-

na evde çalışan proleter ve yarı proleter kadınların yaşam ve çalışma koşullarının nasılı konusunda söylenen somut bir şey yoktur.

Bunun nasılı konusunda, Bolşevik Parti'nin programında neler söylendiğini bir kez daha hatırlatalım:

"— Halk demokrasisi devleti, ev işi ve çocuk bakımı/eğitiminin toplumsallaştırılmasının kadının özgürleşmesi, kadın erkek eşitliğinin sağlanması için mutlak gereklilik olduğunun bilinciyle, bunların sağlanması yönünde somut adımlar atar.

— Ev işinin toplumsallaştırılmasında toplumsal mutfakların kurulması; genel ev temizliği için bu işi profesyonelce yapan kurumlaşmalara gidilmesi; toplumsal büyük çamaşırhane ve ütüleme kurumlarının kurulması vb. gündeme alınır. İyi örnek yoluyla ikna çalışması yürütülür. Ev işlerinin adım adım toplumsallaştırılması hedefini güderken, bu hedefe yakınlaşmanın da aracı olarak, ilk adımda ev içi emeği görünür kılacak olan "ev işlerinin ücretlendirilmesi" talebinin hayat bulması için çalışır. Kadın-erkek arasındaki görev bölümünde eşitliğin gözetildiği, çocukların yaşlarına uygun söz ve karar hakkına sahip olduğu demokratik aile modellerinin propagandasına özel önem verir.

— Çocuk bakımının toplumsallaştırılmasında, çocuk bakıcılığı profesyonel meslek eğitimine özel önem ve ağırlık verilir. Bunun yanında devlet, 6 aylık her bebek için be- dava kreş, 3 yaşından itibaren her çocuk için bedava çocuk yuvası imkânlarını en kısa zamanda yaratmayı önüne hedef olarak koyar." ("Bolşevik Parti Programı", Bolşevik Partizan Özel Sayı, s.30, Haziran 2010)

MLKP, bir dizi belgesinde kadınların kurtuluşu mücadelesine ilişkin olarak, üzerine basa basa "kadın devrimi" tanımını kullanıyor. Burada yaratılmaya çalışılan hava 'çok fevkelade', 'şimdiye kadar olmayan bir yenilik', kadınların kurtuluş mücadelesinin 'olağanüstü önemsenmesi' şeklinde bir şey. Bizce, Marksizm-Leninizm'in, Dünya Komünist Hareketi'nin ve özelde de Dünya Komünist Kadın Hareketi'nin böylesi bir yeni kavrama ihtiyacı yoktur. Rojava'da kadınların mücadelesi de bu anlamda "çok farklı" "şimdiye kadar görülmemiş bir katkı" falan değildir.

Kaldı ki, "kadın devrimi" kavramı, sanki devrimi salt (ya da ağırlıklı olarak) kadınların yaptığını çağrıştırmaktadır, ki bu gerçek duruma uymamaktadır. Rojava'da ve diğer ulusal kurtuluş mücadelelerinde kadınların da yeraldığı doğrudur. Bu mücadeleler içinde kadınların kalıcı kazanımlar için mücadele ettiği de doğrudur. Kurtuluş mücadeleleri en iyi durumda (Rojava'da da) kadın ve erkekler tarafından birlikte yürütülmektedir. Burda "kadın devrimi" olarak tanımlanacak çok özel bir şey yoktur.

MLKP'nin devrimci taktiği öncü savaşı taktiğidir…

MLKP devrimci taktiğini şöyle ortaya koyuyor:

"Devrimci taktiğimiz

Genel çizgileriyle özetlenen ve önemli devrimci imkânların varlığına işaret eden bu politik tablo içinde, partimizin devrimci taktiği, faşist politik İslamcı diktatörlük karşısında aktif savunma, fırsat kollayıp darbeler indirme taktiğidir.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da, girmiş olduğumuz yeni dönemde, öncü iradeyle sürdürülecek her antifaşist direniş ve gerçekleştirilecek her antifaşist eylem, toplumsal ruh halini değiştirici, faşist şeflik rejimine tepkili ama geriye çekilmiş olan kitlelere moral ve cesaret aşılayıcı etkilerde

bulunacaktır. Partimiz, kazanılmış legal devrimci-demokratik mevzileri her türlü bedeli göğüsleyerek savunacak, fmmc'de politik kitle çalışmasının olanaklı tüm biçimlerini emekçiler ve ezilenler arasında mücadele arzusunu ve zafer umudunu uyandırıp yaymak amacıyla kullanacaktır.

Birleşik yeraltı cephesinin, Dersim, Karadeniz ve Amanoslar'da kır gerilla savaşımında ortak güçlerin mevzilendirilmesi yanı sıra, özellikle Türkiye kentlerinde halk milisinin antifaşist gençliği saflarına çekerek yayılması, böylece halkın özsavunmasının geliştirilmesi ve faşist şeflik rejimine karşı mücadelenin şiddet araçlarıyla büyütülmesi bakımından taşıdığı potansiyel imkânlar sonuna değin zorlanacaktır. Faşizme siyasi ve askeri darbe indirme fırsatlarını değerlendirme taktiğimiz, öte yandan, emekçilerin ve ezilenlerin daha geniş bölüklerinin saflaştırılmasını, faşist saray iktidarının yıkılabileceği inancının halklaştırılmasını sağlamaya dönük daha gelişkin politik askeri vuruşları gerekli kılmaktadır. (…)

Komünist öncü, devrimin zaferine adanmışlığı ve sınırsız feda ruhuyla, yeraltında, yerüstünde, fabrikalarda, işletmelerde, işçi havzalarında, emekçi mahallelerinde, liselerde, üniversitelerde, sokaklarda, meydanlarda, bir başka ifadeyle, savaşımın tüm cephe ve mevzilerinde kendini öncü tarzda ortaya koymaya devam edecektir."

MLKP'nin VI. Kongre belgelerinde ve programında 18 yerde "işçi sınıfı" kavramı geçmektedir. *"Türkiye ve Kuzey Kürdistan işçi sınıfı, devrimin temel ve önder gücüdür"* denilmesine rağmen işçi sınıfı içerisinde çalışma, ayrı kulvarda yürüyen işçi sınıfı ile sosyalizmin birleştirilmesi bağlamında tek laf edilmemektedir. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de işçi sınıfının öncü kesimini bağrında toplamış, sınıfa gerçek anlamda önderlik edecek güçte bir komünist partisi yoktur. Komünizm adına işçi sınıfı içinde çalışan oportünist örgütlerin de işçi hareketi içindeki gücü gayet sınırlıdır. Bugün işçi sınıfı hareketi ile komünist hareket ne yazık ki ayrı kulvarlarda yürümektedir. İşçi sınıfının örgütlenme seviyesi ve siyasi bilinci oldukça geridir. İşçi sınıfı hareketinin bugünkü temel talepleri ekonomik taleplerdir. Bugünkü işçi hareketi geneli itibarıyla, "ücret köleliği sistemini" sorgulamayan bir hareket konumundadır. Devrimde işçi sınıfının önderliğini savunan bir örgütün yapması gereken öncelikli görevi, işçi sınıfı içinde çalışmak ve fabrika hücreleri temelinde örgütünü işçi sınıfı içinde inşa etmektir.

MLKP, Dersim, Karadeniz ve Amanoslar'da kır gerilla güçlerini mevzilendirecektir! Batı illerinde ise halkın özsavunmasının geliştirilmesi için şiddet araçları büyütülecektir! MLKP'nin yaptığı öncü eylemler, *"faşizme siyasi ve askeri darbeler"* indirecek, *"faşist şeflik rejimine tepkili ama geriye çekilmiş olan kitlelere moral ve cesaret aşılayıcı etkilerde bulunacaktır."* Halk adına, halksız yapılan öncü savaşı tam da budur. Öncüler eylem yapacak, öncülerin eylemleri halk yığınlarını sarsacak ve halk yığınları öncülerin peşinden gelecektir. MLKP'nin savunduğu silahlı eylemler halktan kopuk, öncü örgüt eylemleri, öncü savaşıdır. Burada en iyi hâlde yükseltileceği söylenen öncülerin savaşı eylemlerinde bir artış olur! Daha fazlası değil. Bu gibi halksız silahlı eylemlerle bugün Kuzey Kürdistan-Türkiye'sinde *"devrim yükseltilemez",* egemen sınıfların iktidar mücadelesine 'sol'dan araçsallaştırılmış kuyruk olunur. Bugünün Kuzey Kürdistan-Türkiye'sinde halktan kopuk silahlı eylemler bir yandan devrimci kadroların telef edilmesine, devrimci enerjinin çarçur edilmesine, diğer yandan halk açısından –yine en iyi hâlde– pasif bekleme, devrimi, devrimci örgütlerin işi olarak

görüp, onlardan bekleme tavrını geliştirmeye hizmet eder.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de iktidar evet silah zoru ile ele geçirilecektir. Fakat devrim öncünün halktan kopuk silahlı zoru ile değil, öncünün binlerce bağla bağlı olduğu, örgütlediği, önderliğinde birleştirdiği işçi sınıfının, örgütlenmiş halkın silahlı zoru ile olur. Devrim, devrimci şiddeti gerektirir. Devrimin öznesi işçi sınıfı ve onun önderliğindeki emekçi, ezilen halk yığınlarıdır. Komünistler, devrimi halkla, kitlelerle birlikte yapar. Komünist bir örgüt olduğunu iddia edenlerin öncelikli görevi; devrimin öncüsü işçi sınıfının sınıf hareketi ile sosyalizmi birleştirmek, işçi sınıfının sınıf olarak tarihi misyonunu yerine getirebilmesi için, onun öncülerini örgütlemektir. Komünistlerin görevi; öncü güçler ile devlet güçleri arasında "öncü" savaşı yürütmek değildir. Komünistlerin görevi; işçi sınıfı ve emekçilerin geniş kitlelerinin silaha sarılıp, hâkim sınıfların iktidarına karşı çıktığı bir savaşı örgütlemektir.

Komünistlerin görevi; işçi ve emekçi kitleleri hâkim sınıflara karşı iç savaşa hazırlamaktır. Bugün "**Fakirlerin ve Ezilenlerin Silahlı Kuvvetleri"nin yürüttüğü savaş** öncülerin halk hareketinden kopuk, işçi sınıfı hareketinden kopuk, gerçek ezilenlerin sınıfsal hareketinden kopuk yürütülen bir savaştır. Zenginlerin olduğu söylenen arabaların, yatların yakılması ile iktidarın alınması sözkonusu değildir. Bugün silahlı mücadelenin stratejik ilan edilmesi ve fetiş hâline getirilmesi yanlıştır.

Sonuç…

MLKP, komünist bir örgüt değil, küçük burjuva devrimcisi bir örgüttür. MLKP, teorik düzlemde komünist vb. laflar etmesine rağmen pratikte ulusal hareketin kuyruğuna takılmış bir örgüttür. MLKP, Rojava'daki örgütlenmeyi abartmakta, o örgütlenmede olmayan özellikleri varmış gibi göstermektedir. MLKP'nin yaptığı eylemler sınıftan kopuk eylemlerdir.

MLKP, DHKP/C'nin "Hocacı" versiyonudur.

Bugün ülkelerimizde, sınıf mücadelesinin durumu açısından mücadelenin silahlı biçimleri değil, silahsız "barışçıl" biçimleri esastır. Bugün yapılacak silahlı eylemler, sınıf mücadelesinden bağımsız, bireysel saldırı eylemlerinden başka bir anlam ifade etmez. Biz, bu yüzden, bugün silahlı mücadelenin esas mücadele olarak kavranmasını ve uygulanmaya kalkılmasını zamansız ve uygunsuz buluyoruz. Yazımızı Lenin'den bir alıntı ile bitirelim. Lenin çok açık olarak öncüleri savaşa sürmenin bir suç olduğunu söyler.

"Proletaryanın öncüsü düşünsel olarak kazanılmıştır. Esas olan budur. Bu olmaksızın ilk adım bile atılamaz. Fakat bu noktadan zafere kadar oldukça uzun bir yol var. Sadece öncüyle zafere ulaşılamaz. Öncüyü tek başına bütün sınıf, geniş kitleler öncüyü ya doğrudan desteklemediği ya da en azından öncüye karşı hayırhah bir tarafsızlığı ve öncünün düşmanlarına kesin olarak desteklemesi sağlanmadığı sürece belirleyici savaşa sürmek sadece aptallık değil, suçtur. Fakat gerçekten bütün sınıfın, emekçilerin ve sermaye tarafından köleleştirilmiş olanların geniş kitlelerinin böyle bir tutumu benimseyebilmeleri için sadece propaganda, sadece ajitasyon yetmez. Bunun için bu kitlelerin kendi siyasi deneyimlerini edinmeleri gerekir." ("Sol Radikalizm", Komünizmde Çocukluk Hastalığı", Lenin, "s.99-100, İnter Yayınları, 1996 İstanbul)

21.08.2019

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ (TKİP) VI. KONGRESİ ÜZERİNE

2018 yılının son ayında Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP)'nin VI. Kongresi'nin yapıldığı kamuoyuna açıklandı. TKİP tüzüğüne göre üç yılda bir parti kongresinin yapılması gerekmektedir. V. Kongre 2015'te yapılmıştı. 44 sayfalık VI. Kongre Bildirgesi'nde bize önemli görünen kimi konular üzerinde durmak istiyoruz.

Dünyada ekonomik kriz var mı?

TKİP VI. Kongresi, öncelikle dünyadaki gelişmeleri el alıp değerlendiriyor. Bu değerlendirmede, doğrular ile yanlışlar iç içe duruyor. Şu tespitler yapılıyor:

"Kapitalist-emperyalist dünya düzeni halen bütünsel bir kriz içindedir. Kriz çok boyutludur; toplumsal yaşamın ve uluslararası ilişkilerin tüm alanlarını kapsamaktadır. Kriz koşullarının da özel etkisiyle, sisteme karakterini veren başlıca çelişmeler günden güne keskinleşmektedir."

"Ekonomik kriz ve bunun körüklediği kıyasıya rekabet" (…)

"Kapitalist dünya ekonomisindeki yapısal krizin ve buna bağlı olarak emek-sermaye ilişkilerinde artan gerilimlerin temel önemde bir başka önemli siyasal sonucu, mevcut siyasal sistemin gözden düşmesi ve polis devletine sistemli geçiştir."

"Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarından biri olan hegemonya bunalımı yeni gelişmelerle gitgide ağırlaşmaktadır. Sistemdeki hegemonya bunalımının en özgün yanı, ABD emperyalizminin hegemon konumunu artık eskisi gibi sürdüremez duruma düşmesi, fakat emperyalist dünyada hegemonyayı ondan koparıp almaya talip bir emperyalist gücün ise halen olmamasıdır."

"Küresel ekonomik krizin de ağır etkisi altında, bu çatışma iktisadi, mali ve ticari alanlarda da kızışmaktadır. Ambargo uygulamalarıyla da birleşen ve kapsamı genişleyen ticaret savaşları bunun güncel örneğidir." (…) "Bütünsel bir kriz içindeki küresel kapitalist sistem"

Burada genel anlamda kapitalizmin artık üretici güçlerin engelsiz gelişmesinin önünde takoz hâline gelmesi anlamında kriz hâli ile somut devrevi ekonomik kriz birbirine karıştırılmaktadır.

Andaki durumda emperyalist dünya ekonomisi devrevi kriz içinde değildir. Kimi ülkelerde ekonomik krizin varlığı,

genel olarak dünya çapında da ekonomik bir krizin olduğu anlamına gelmez. Dünya ekonomisi 2008/2009 döneminde derin bir kriz yaşadı. 2009'un dördüncü çeyreğinden itibaren dünya ekonomisi yeniden büyüme başladı. Kriz devresinden canlanma aşamasına girildi. 2015-2017 arasında üç yıllık dönemde dünya ekonomisi ortalama %3,6, 2018'de %3,7 oranında büyüdü. 2019-2020'de de beklenti dünya ekonomisinin %3,5 büyüyeceği yönündedir. Bir tarafta TKİP'in dünya ekonomisinin analizi diğer yandan ise olgular var. Olgulara bakıldığında, dünya kapitalist/emperyalist sisteminin ekonomik bir kriz içinde olduğunu söylemek yanlıştır.

Tüm solda olduğu gibi TKİP'de de bir kafa karışıklığı var. "Ekonomik kriz", "yapısal kriz", "hegemonya bunalımı" vb. kavramlar kullanılıyor.

Kapitalizmin yapısal krizinden anlaşılan nedir?

Kapitalizmin yapısal krizinden anlaşılması gereken şudur:

1-Ekonomik açıdan, kapitalizmin gelişmesine bağlı olarak kâr haddi giderek düşer. Bu kapitalizmin yapısından kaynaklanan bir olgudur. Kâr haddinin düşmesi eğilimi kapitalizmin genel yasasıdır. Kâr haddinin giderek düşmesi, fakat kapitalist ekonomilerin büyümediği veya kapitalizmin kendiliğinden çökeceği, yıkılacağı vs. anlamına gelmez.

2- Kapitalizm tekelci/emperyalist aşamada artık serbest rekabetçi dönemde oynadığı devrimci rolü yitirmiş "bütün çizgi boyunca gericileşmiştir." Tekelci aşamasında kapitalizm artık üretici güçlerin gelişmesinin önünde sistematik engeldir. Bu yüzden, emperyalizm çağında artık "çürümüş, asalak, can çekişen kapitalizm"den söz edilir. Bu anlamda emperyalizm "yapısal kriz içindeki kapitalizm"dir denebilir, bu anlamda "yapısal kriz"den söz edilebilir.

Genel buhran sorunu

Yine emperyalist sistemin karşısında, sosyalist bir devletin ve daha sonra sosyalist/demokratik devletler sisteminin olduğu dönemde sözü edilen "genel buhran" bugün de varmış gibi görülüp gösterilerek marksist "genel buhran" teorisi çarpıtılmaktadır.

"Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarından biri olan hegemonya bunalımı", "Kapitalizm bunalımlarla birlikte savaşlar ve devrimler üretiyor, geride kalan tarihi dönemin açıklıkla kanıtladığı katı gerçek budur. Şimdi yine günden güne şiddetlenen bir bunalımlar ve kendini bugünden bölgesel çapta gösteren savaşlar dönemi içindeyiz." Bunalım bağlamında söylenen bunlar. Sistemden anlaşılması gereken kapitalist/emperyalist sistemdir. Bir taraftan sistemin hegemonya bunalımı var, diğer taraftan hegemonya bunalımına bağlı olarak kapitalizm, savaşlar ve devrimler üretiyor. Kapitalizmin savaşlar, devrimler ürettiği olgu tespitleridir. TKİP'in tespitlerinde bizi ilgilendiren esas öğe "bunalım" ve "bunalım"dan ne anlaşılması gerektiği sorunudur.

Emperyalizmin sistem olarak "genel buhran içine girmiş" olan kapitalizm olduğu olgusu var. Bu en genel anlamı ile şu demektir: Emperyalist aşamaya varmış olan kapitalizm, artık yükselen bir çizgide gelişen bir sistem değildir. Emperyalizm "asalak, çürüyen, can çekişen kapitalizmdir." Artık kapitalizm üretici güçlerin gelişmesinin önünü açan, onların gelişebileceği ölçüde gelişmesine yardımcı olan bir sistem değil, tersine

üretici güçlerin gelişme imkân ve olasılıklarını daraltan, gelişmenin önünü tıkayan bir sistemdir. Emperyalizm şartlarında evet, üretici güçler gelişmektedir. Fakat var olan gelişme, gelişme imkânları ölçüsünde değil, onun gerisinde bir gelişmedir. Üretici güçler artık kapitalizm sayesinde değil, ona rağmen gelişmektedir. Aşırı kâr dürtüsü, üretici güçlerin yerinde durmasını değil, kontrollü bir biçimde, deyim yerindeyse az harlı ateşte gelişmesini talep etmektedir. Olgu budur.

Günümüz dünyasında bu kadar zenginlik içinde bu kadar yoksulluk, açlık, ölüm varsa, bunun temel nedeni kapitalist/emperyalist sistemdir. Bugün üretilenin en az dört misli daha üretmek mümkünken; tekniğin muazzam ölçüde geliştirilmesi mümkünken, bunlar yapılmıyorsa, bunun nedeni kapitalist sistemdir. Bu sistem, emperyalizme evrimlenmesiyle birlikte gerçekte insanlık tarihinde oynadığı olumlu rol açısından ömrünü doldurmuştur. Emperyalizm **bu anlamda** genel buhran içindeki kapitalizmdir. Bu bütün emperyalizm dönemi için geçerli bir tespittir.

Ekim Devrimi ile birlikte dünyanın altıda birini oluşturan Rusya emperyalist zinciri parçalayıp emperyalist dünyanın dışına çıktı. Bu durum, emperyalist iktidarının pratik olarak sorgulandığı, onun dünya egemenliğinin pratikte son bulması, bir yanda sosyalist Sovyetler Birliği ile diğer yanda kapitalist dünya; daha sonra sosyalist kamp/kapitalist kamp çelişmesinin ortaya çıkmasıyla, emperyalist dünya uzun süreli bir genel buhran içine girdi.

İkinci Dünya Savaşı ertesinde, yeni halk demokrasili devletler ortaya çıktı. Halk demokrasili devletlerin ortaya çıkmasıyla emperyalist buhran daha da derinleşti. Emperyalist dünya, modern revizyonistlerin sosyalist ülkelerde iktidarı ele geçirmesi sonucu bu genel buhrandan çıktı. Bugün emperyalizm yirminci yüzyılın başında olana benzer bir biçimde bütün dünya üzerinde egemendir. Emperyalist sistemin egemenlik alanı dışında olan sosyalist bir devlet yoktur. Bu anlamda, bugün emperyalizmin genel buhranından söz edilemez.

Krizden söz edilirken bu yüzden sürekli somut konuşulmalı, neyin kastedildiği açıkça ortaya konmalıdır. Evet, kapitalizm krizsiz olmaz. Fakat kapitalizm bütün ülkelerde eşzamanlı ve sürekli kriz içinde bulunduğu anlamına gelmez. Kapitalizm, krizlere rağmen ömrünü sürdürebileceği gibi, kendiliğinden yıkılmaz. Kriz teorisi konusunda TKİP'de, devrimci çevrelerde ve uluslararası alanda da, büyük bir kafa karışıklığı var. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de birçok devrimci-oportünist grup sürekli kriz olduğu iddiasındadır. Kimi bunu sürekli devrimci durum teorilerini savunacak noktaya kadar genişletmektedir. Uluslararası alanda da mali krizlerle, devrevi aşırı üretim krizleri birbirine karıştırılmaktadır. Rus sosyal emperyalizminin veya "sosyalist kampın" dağılışının ve bugün dünyada tek bir sosyalist iktidarın bile olmamasının emperyalizmin genel bunalımı konusunda oynadığı rol kavranmamakta, bilince çıkartılmamaktadır. Bunun sonucu, her mali krizde devrimci ayaklanmalar bekleme vb. durumları ortaya çıkmaktadır.

Emperyalist dünyadaki güç dengeleri

TKİP VI. Kongresi, emperyalist dünyada yaşanan köklü değişiklikleri yanlış değerlendirmektedir. Bildirge'de esas ola-

rak ABD emperyalizmi teşhir edilmekte ve tüm kötülüklerin kaynağı olarak ABD gösterilmektedir. Bu yaklaşım, TKİP'in niyetinden bağımsız olarak diğer emperyalist güçlerin aklanmasına hizmet etmektedir. Emperyalist dünyanın paylaşım mücadelesinde, diğer emperyalist büyük güçlerin rolü küçümsenmektedir. Bildirge'de, Ortadoğu bağlamında şöyle denilmektedir:

"Ortadoğu'da hakların yaşamını altüst eden, milyonlarca insanın ölümüne mal olan savaşın baş sorumluları, ABD önderliğindeki batılı emperyalistler ile onların bölgedeki gerici işbirlikçileridir. Bu çok yönlü müdahale ve savaşların temel amacı, emperyalizmin bölgedeki egemenliğini ve siyonist İsrail'in konumunu güçlendirip pekiştirmektir."

Ortadoğu'da yaşanan savaşların halkların yaşamını altüst ettiği, milyonlarca insanın yaşamını yitirdiği, savaşların temel amacının emperyalizmin bölgede egemenliğini sağlamak ve siyonist İsrail'i korumak olduğu vb. bağlamında söylenenler olgulardır. Ortadoğu'da, emperyalist hegemonya peşinde koşanlar, sadece ABD ve Batılı emperyalistler değildir. ABD ve Batılı emperyalistler de gelinen yerde bir blok olarak hareket etmemektedir. NATO içerisinde çelişmeler giderek keskinleşmektedir. Trump önderliğindeki ABD emperyalistlerinin İran'a yönelik tavırlarında Batılı emperyalistlerin birlikte hareket etmediği görüldü. NATO içerisinde ortaya çıkan çelişmeler sonucu, Almanya/Fransa önderliğindeki Avrupa Birliği kendi ordusunu kurmak için harekete geçmiş durumdadır.

İki binli yıllardan itibaren Çin, emperyalist büyük güçler arasına girmiştir. Çin, yükselen emperyalist bir büyük güç görünümündedir. Rusya, askerî açıdan ABD'den sonra gelen büyük emperyalist güçlerden biridir. Rusya, emperyalist paylaşım dalaşının en önemli aktörlerinden biridir. Güç dengeleri yalnızca emperyalist güçler arasında değil, emperyalist güçlerle bağımlı konumda olan ve fakat kapitalizmin hızla geliştiği ve yerli burjuvazinin bizzat kendisinin bağımsız emperyalist bir güç olma yönünde gelişmek istediği kimi ülkeler arasında da değişmiştir.

*"Ortadoğu'da hakların yaşamını altüst eden, milyonlarca insanın ölümüne mal olan savaşın baş sorumluları, ABD önderliğindeki batılı emperyalistler"*in (TKİP VI. Kongre bildirisinden) yanı sıra Rusya, İsrail, İran, Türkiye, Esat Rejimi, Çin, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri vb. de aktif rol oynamaktadır. Suriye'de esasında yaşanan mini bir dünya savaşıdır. Bütün savaş aktörleri Suriye'de karşı karşıyadır. Suriye'deki savaşta, emperyalist büyük güçler, bütün emperyalist güçler ve bir dizi yerel güç savaşın içerisinde yer almaktadır. Savaşan esas güçler ele alındığında anda Rusya ile ABD arasında Ortadoğu'nun yeniden paylaşılması için yürütülen savaş öne çıkmaktadır. Durum bu olduğu hâlde, Ortadoğu'da yürüyen savaşın sorumlusunu sadece ABD ve Batılı emperyalistleri görmek eksik bir değerlendirmedir. Bu değerlendirme aynı zamanda Rusya, Çin ve İran'ın Ortadoğu'nun yeniden paylaşılmasında oynadığı rolü görmeyen bir değerlendirmedir.

Türkiye yalnızca emperyalizmin taşeronu mu?

Bildirge'de şöyle deniliyor: *"Türk burjuvazisi ve devletinin emperyalizmin hizmetinde bölge halklarına karşı işlediği tüm bu suçların karşısına dikilmek."*

TKİP'in yaklaşımına göre; Türk burjuvazisi ve devleti emperyalizmin **hizmetinde** bölge halklarına karşı suç işliyor. Faşist Türk devletinin içte ve dışta baskı uyguladığı olgudur. Ancak sömürgeci Türk devletinin attığı her adım emperyalist merkezlerde planlanmıyor. Türk burjuvazisi artık yalnızca emperyalizmin hizmetini gören bir taşeron değil. Tekelci Türk büyük burjuvazisi gelinen yerde emperyalistlerle işbirliği içinde öncelikle kendi özel çıkarlarının peşinde koşuyor. Gereken yerde dünkü emperyalist efendilerinin istemediği işler de yapabiliyor. Türkiye aynı İran gibi Ortadoğu'da bir güç olmak istiyor! Emperyalist emeller peşinden koşuyor. Henüz emperyalist bir güç değil hâlâ, ama o yönde ilerleme yönünde adımlar atıyor.

Türkiye evet, hâlâ emperyalizme bağımlı orta düzeyde gelişmiş kapitalist bir ülkedir. Türkiye'nin emperyalizme bağımlı olması, Türk hâkim sınıflarının kendi özel çıkarları ve siyasetleri olmadığı; Türk hâkim sınıflarının hiçbir "bağımsız" hareket alanı olmayan emir erleri olduğu anlamına gelmiyor. Türk hâkim sınıflarının "bağımsız" hareket alanı bugün küçümsenmeyecek derecede geniştir. Türkiye'nin bağımlı olması, emperyalist emellerinin olmadığı, kendi içinde ve yakın çevresinde haydutluk yapmayacağı, ezen konumda durmayacağı anlamına gelmiyor. Sömürgeci devletin pratiği buna en iyi örnektir.

Türk devleti, Türk olmayan ulus ve milliyetlere karşı en başından itibaren ırkçı bir siyaset temelinde ezen konumdadır. Kuzey Kürdistan, Antakya (Arabistan) T.C.'nin iç sömürgesidir. T.C. devleti yalnızca içte değil, dışta da sömürgeci ezen konumundadır. Kuzey Kıbrıs 1974'ten bu yana T.C.'nin işgali altındadır. Cerablus 2016'dan bu yana, Efrîn 2018'den bu yana T.C.'nin işgali altındadır. T.C. Kürdistan'ın üç parçasında savaş yürütmektedir. Şimdi de "Fıratın doğusunda Rojava'yı işgal peşindedir. Doğu Akdeniz'de Türkiye, emperyalistlerle karşı karşıyadır.

Emperyalistlerin saldırı örgütü olan NATO içinde, Türk ordusu en büyük ordulardan biri olarak bir dizi ülkede asker bulundurmaktadır. Bosna'da, Afganistan'da, Güney Kürdistan'da Türk ordusu yalnızca emperyalist ülkelerin değil, aynı zamanda ve öncelikle Türk hâkim sınıflarının da çıkarlarını savunmak için oradadır. Buralarda Türkiye emperyalist saldırı ve işgalin ortağıdır. Türk burjuvazisi ve devletinin emperyalizmin hizmetinde olduğu ve emperyalistlerin verdiği görevleri yerine getirdiği söylemleri, Türk devletinin bugünkü konumunu ve Türkiye gerçekliğini kavramayan söylemlerdir.

Türk tekelci büyük burjuvazisinin yurtdışı yatırımlarından elde ettiği gelir küçümsenmeyecek boyuttadır vs.

Kuzey Kürdistan-Türkiye devrimci solunun önemli bölümü tarafından Türkiye'nin iç dinamikleri küçümseniyor. İşbirlikçi burjuvazinin konumu pratikte hâlâ komprador burjuvazinin konumu olarak görülüyor. Bilindiği gibi komprador burjuvazi emperyalizme göbekten bağımlı esasta "acenta" konumunda, emperyalist tekellerin temsilcisi konumundaki burjuvazidir, "bağımsız" hareket alanı yok gibidir. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de egemen olan işbirlikçi, tekelci büyük burjuvazi bu konumu çoktan aşmıştır. Küçümsenmeyecek bir öz sermaye birikimine sahiptir. Komprador konumunda olanlara göre çok daha geniş bir "bağımsız" hareket alanına sahiptir.

Burjuvazinin iktidar dalaşı

TKİP VI. Kongresi, Kuzey Kürdistan-Türkiye gerçekliği ile ilgisi olmayan tespitler yapıyor. TKİP'e göre; burjuvazi blok hâlinde "dinci-faşist iktidarı" destekliyor! Şöyle diyorlar:

"Şimdi yeni bir durum var. Artık tüm kesimleriyle büyük burjuvazi yeniden blok halinde dinci-faşist iktidarı desteklemektedir. Ekonomik ve sosyal krizin alabildiğine ağırlaştığı günümüz koşullarında bu onlar payına bir tür zorunluluktur. Zira krizin etki ve sonuçlarına karşı işçi sınıfını ve emekçileri dizginlemekte bugün için daha uygun, işlevli ve olanaklı bir alternatiften yoksundurlar."

Söylenen bu. Gerçek ise şu: Türk büyük burjuvazisinin kendi içindeki iktidar dalaşı sertleşerek sürüyor.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, burjuvazinin devlet iktidarını uzun yıllar elinde tutan yerleşik kemalist bürokrat elit devlet kurumlarından önemli ölçüde tasfiye edildi. AKP, evet büyük burjuvazinin tümünün çıkarlarına hizmet ediyor, fakat büyük burjuvazinin bir bölümü için AKP iktidarı kerhen kabul edilmek durumunda kalınan, aslında istenmeyen bir iktidardır. Büyük burjuvazinin bir bölümü (TUSİAD) AKP'nin kimi uygulamalarından rahatsızdır. TUSİAD, yer yer AKP'nin politikalarını açıktan eleştirmektedir. Bu anlamda Türk büyük burjuvazisinin blok hâlinde AKP'yi desteklediği söylemi olgularla çelişmektedir.

Kürt sorunu ve TKİP

TKİP VI. Kongre Bildirgesi'nde, Ortadoğu'da, Kürdistan'ın diğer parçalarında Kürt kazanımlarını desteklediğini açıklamakta, Kürt hareketlerinin izlediği politikaları ise eleştirmektedir. TKİP VI. Kongresi bildirgesinde Kürt sorununa *"Ortadoğu, Türkiye ve Kürt Sorunu" başlığı altında* deyim yerinde ise geçerken değinilmektedir. Bildirge'de Kuzey Kürdistan kavram olarak bile yoktur.

TKİP, Türkiye'de komünist örgüt olduğunu iddia etmektedir! Komünist olduğunu iddia eden bir örgüt, Kuzey Kürdistan'da özel bir örgütlenmenin gerekliliğini savunmak zorundadır. Kuzey Kürdistan'daki örgütlenme, birleşik parti programı çerçevesinde Kuzey Kürdistan'da özerkliğe sahip olan komünist bir örgütlenme olmalıdır.

Türkiye şartlarında, faşist Türk devletini yıkmak için çıkış noktası verili devlet sınırlarıdır. Bir devrim, bir program ve birleşik bir parti içinde örgütlenmek esastır. Bu anlayış temelinde birleşik partinin önüne Türkiye ismini koymak doğru değildir. Türkiye ismi, Kuzey Kürdistan'ı yok sayan bir isimlendirmedir. Bu isimlendirme aynı zamanda ulusal baskının bir biçimi hâline gelmiştir.

Kendisini komünist sayan TKİP, Kürt sorunu, Kuzey Kürdistan işçilerinin, emekçilerinin örgütlenmesi konusunda geri bir noktada durmakta, Kürt sorununun özgül yanlarını dikkate almamaktadır. VI. Kongrede de sorun bu yanlarıyla ele alınmamıştır.

TKİP VI. Kongre Bildirgesi'nde önemli bulduğumuz kimi konularda tavır takındık. TKİP'in işçi sınıfına yaklaşması ve işçi sınıfı içerisinde çalışmasını olumlu buluyoruz. TKİP'in VI. Kongre Bildirgesi'nde burada eleştirmediğimiz daha birçok yanlışları var.

Sonuç olarak; emperyalist dünya sisteminin değerlendirilmesi, dünyanın yeniden paylaşım mücadelesinde kimi emperyalist büyük güçlerin oynadığı rolün görülmemesi, Kuzey Kürdistan-Türkiye'nin doğru tahlil edilmemesi TKİP'in temel yanlışlarıdır.

10 Ekim 2019

AHLAK ÜZERİNE

Sömürücü sınıfların egemenliğini yıkmayı hedefleyen, onun yıkılması temelinde yeni, sınıfsız, sömürüsüz bir toplum projesiyle ortaya çıkan komünistler, burjuva düzenin alternatiflerini ortaya koyarak kitlelerin karşısına çıktılar, onları hâkim sınıf iktidarlarına karşı mücadelede örgütlemeye koyuldular.

Burjuvazi, kendi sömürücü düzenlerinin yıkılmasını öngören komünizme, onun ilkelerine saldırmakta gecikmedi. Burjuvazi; komünist düşüncenin temel ilkelerinin formüle edildiği geçen yüzyılın ortalarından itibaren ekonomi, felsefe, hukuk, ahlak, din… bir dizi alanda komünizmin getirdiği yeni görüşleri "çürütmeye" çalıştı, çalışıyor.

Komünizmin ahlak sorununa yaklaşımı da burjuvazinin saldırdığı alanlardan birisidir. Burjuvazi, "komünistlerin ahlakı reddettiklerini", onların "ahlaksızlığı öğütlediklerini" ileri sürüyorlardı, bugün de bu saldırı devam ediyor.

Burjuvazinin saldırıları dışında, bugün komünist ve devrimci saflarda bu alanda bir kafa karışıklığının olduğu da bir gerçek. Ahlak, kimi zaman sınıflar üstü bir anlayışla ele alınmakta, kimi zaman burjuvazinin ahlak anlayışı ilericilik adına savunulmakta, bazen de burjuvazinin saldırıları karşısında daha geri bir konumda olan feodal ahlak anlayışı "ilericilik", "devrimcilik" olarak savunulabilmektedir. Kimileri komünist ahlak bağlamında değişmez kategoriler aramakta, burjuvazinin ahlak kategorilerinin karşısına, başka kategorilerle çıkmayı çözüm sanmaktadır.

Hem ahlakın ne olduğu konusunda kısaca bilgi vermek ve hem de konuyla ilgili kimi sorunlara dikkat çekmek için bu sayımızdaki örgütsel yazımızı ahlak konusuna ayırdık.

Ahlak nedir? Sınıfsal yapı ve ahlak…

Ahlak sorununun detayına geçmeden önce ahlak nedir sorusunu yanıtlayalım. Sosyalist Kültür Ansiklopedisi'nin ahlak maddesi karşılığında şu tanımlama yer alıyor:

"***Ahlak*** *(Fr. ve İng. Morale): Hayatın ereklerini ve insan etkinliğinin ilkeleriyle kurallarını araştıran bilim"* ("Sosyalist Kültür Ansiklopedisi", cilt 1, s.20, May Yayınları, 1979, İstanbul)

Felsefe Sözlüğü'nde ise ahlak; *"belli bir toplumun belli bir döneminde bireysel ve toplumsal davranış kurallarını saptayan ve inceleyen bilim…"* (Orhan Hançerlioğlu, s.8, Remzi Kitabevi, İstanbul) olarak tanımlanır.

Ahlak sözcüğü, Türkçede *"töre" (gelenek, görenek ve törebilim kurallarının tümü* (Age. s.416), bilim olarak karşılığı ise *"törebilim" (Belli yer ve zamana özgü olarak iyi davranışlarla. İlan edilen kuralları kötü davranışların kurallarını saptayan bilim)* (Age. s.417) olarak adlandırılmaktadır.

Ahlak konusunda komünistler açısından ilk söylenmesi gereken onun sınıflar üstü olmadığıdır. Sınıflı toplumlarda, sınıflar üstü, toplumun tümü açısından geçerli ve sınıf çıkarlarından bağımsız bir ahlak olamaz. Ahlak –onun sömürücüler tarafından değişmez, "sonsuz", "ölümsüz"

vb. ilan edilen kuralları– gerçekte üst yapının bir parçasıdır. Bütün üstyapı kurumlarında olduğu gibi, toplumda egemen olan ahlak, egemen sınıfın ahlakıdır. Egemen sınıfın damgasını taşır.

Egemen sınıfların her türlü çarpıtmasına, "sınıflar üstü ahlak" gibi ileri sürdükleri safsatalara rağmen, toplumlar tarihinin gösterdiği gerçek, egemen sınıfların diğer üstyapı kurumları gibi ahlakı da kendi egemenliklerini sürdürmelerinde bir araç olarak kullandıklarıdır.

Bir toplumun ya da bir bireyin, belirli bir zaman dilimindeki davranışlarını andaki toplumsal değerler temelinde ve o değerlerin kıstasıyla ele alan ahlak bilimi, bu değerlere uyum gösterdiği oranda toplumu/bireyi ahlaklı, onun değerlerine karşı çıktığı, onunla uyuşmadığı sürece toplumu/bireyi ahlaksız olarak nitelemiştir. Burada belirleyici olan, kıstas alınan toplumdaki hâkim sınıfların çıkarları ve bu çıkarlara göre düzenlenmiş toplumsal sistemin kurallarıdır.

Sınıflı toplumlarda ahlak (törebilim), köleci toplumda felsefeyle eşanlamlı kullanılmış, daha sonra tanrı bilimsel törebilim" (teokratik moral) hâline dönüşmüştür.

Bu anlayışa göre, tanrı bilimsel törebilimin kaynağı tanrıdır ve *"İyi davranışlarla kötü davranışlar, tanrı iradesine uygunluk ya da uygunsuzluklarıyla ölçülür. Sömürü düzeninin isteklerine uygun olarak boyun eğme, acılara ve kötülüklere direnmeme, her şeye katlanma ve kaderine razı olma tanrısal erdemlerdir."* (Age. s.417)

Sömürücü sınıflı toplumlardaki ahlak anlayışına göre, o değişmezdir. Çünkü ahlak ya "tanrının buyruklarıdır" ya da "aklın ve ruhun" bir ürünüdür, her zaman ve her yerde geçerlidir.

Komünistlere göre ise ahlak, "değişmez olan tanrının buyruğu, aklın ve ruhun bir ürünü" değil; toplumun ekonomik altyapısı temelinde biçimlenen bir üstyapı kurumudur. Altyapının değişmesine bağlı olarak ahlak da –diğer üstyapı kurumları gibi– değişecek, dönüşecektir.

Sömürücü toplumlarda, sömürücü sınıfların egemenliğini korumaya yarayan değerler sistemini formüle eder ahlak kuralları. Sömürücü sınıfların temsilcileri gerçekte kendilerine ait olan bu ahlak kurallarının değişmezliğini ilan ederler. Çünkü onların derdi, sömürüyü koruyan bu değişmez denen kurallar çerçevesinde sömürüyü sonsuz kılmaktır.

Sınıfsız toplum projesinde, proletarya burjuvazinin –onunla birlikte bütün sömürücü sınıfların– ahlak anlayışını kökten reddeder. Proletaryanın sınıf çıkarlarına, dolayısıyla bir bütün olarak insanlığın kurtuluşuna hizmet eden yeni bir ahlak anlayışı, komünist ahlakın temelini oluşturmaktadır.

Burjuvazi tam da kendi ahlakını değişmez görüp gösterdiği noktada, bu ahlakı reddeden komünistlere "ahlakı kaldırma" suçlaması getirmiştir. Komünist Manifesto'da Marx ve Engels bu konuda şu tavrı takınırlar:

"'Kuşkusuz ki', denecek, 'dinsel ahlaki, felsefi, siyasi ve hukuksal düşünceler tarihsel gelişimin akışı içerisinde değişmişlerdir. ***Ama din, ahlak, felsefe, siyaset ve hukuk, bu değişmeler içinde hep ayakta kalmışlardır.'***

"Ayrıca, bir de bütün toplum durumlarında ortak olan özgürlük, adalet, vb. gibi ölümsüz hakikatler vardır. Ama komünizm, ölümsüz hakikatleri kaldırıyor, bunları yeni bir temel üzerine oturtacağı yerde, dini ve her ahlakı kaldırıyor; dolayısıyla da tüm şimdiye kadarki tarihsel deneyime ters düşüyor."

Bu suçlama kendisini neye indirgiyor? Şimdiye kadarki tüm toplum tarihi, farklı

çağlarda farklı biçimler almış sınıf karşıtlıklarının gelişiminden ibarettir.

Ama hangi biçimi almış olurlarsa olsunlar, ***bir olgu bütün geçmiş yüzyıllarda ortaktır ki o da, toplumun bir bölümünün ötekisi tarafından sömürülmesidir. O hâlde, gösterdiği bütün çeşitliliğe ve farklılığa rağmen, geçmiş yüzyılların toplumsal bilincinin, yalnızca sınıf karşıtlıklarının tümüyle yok olmalarıyla tamamıyla ortadan kalkacak belli ortak biçimleri, ya da bilinç biçimleri içinde hareket etmesinde şaşılacak bir şey yoktur.***

Komünist devrim, geleneksel mülkiyet ilişkilerinden en köklü kopuştur; onun gelişme süreci içinde, geleneksel düşüncelerden en köklü kopuşun gerçekleştirilmesinde şaşılacak bir şey yoktur." (abç) ("Komünist Parti Manifestosu", Marx & Engels, s.129-130, İnter Yayınları, Aralık 1998, İstanbul)

Yani burjuvazinin *"şimdiye kadarki tüm toplumlarda"* ortak *"değişmez"*, *"ölümsüz"* olarak gördüğü, "ortak" değerlerin, ortak bir ekonomik/toplumsal temeli vardır: Biçimi ne olursa olsun, sosyalizme gelene kadarki tüm toplumlar sömürü üzerine kuruludur. Ortak "ahlaki", "hukuki" vb. kural ve değerlerin ortak bir hedefi vardır: Sömürü sistemini sonsuz kılmak!

Komünizm, sömürü sisteminin en köklü reddi, sömürünün bir biçiminin değil, kendisinin bir bütün olarak reddidir. Onun şimdiye kadarki toplumsal sistemlerin "ortak" değerlerini kökten reddetmesi de anlaşılır bir şeydir. Burjuvazi açısından komünizm "ahlaksızlık"tır, "ahlakın" reddidir. Gerçekte komünizm, burjuvazinin, onunla birlikte tüm sömürü sistemlerinin ahlakını reddetmektedir.

Ahlakın ortaya çıkışı ve gelişmesi konusunda Kalinin şunları belirtir.

"Maneviyat ya da ahlak, insan toplumunun oluşumunun başlangıcından beri vardır. Ve onun ekonomik gelişmesiyle belirlenir. Elbette bu ani bir değişme ile değil de hukuk, din ve tüm ideolojik üst yapı kurumları gibi uzun bir süreç içinde ondan kaynaklanarak ortaya çıkar. İnsan toplumunun başlangıcında ahlak, yaşama koşullarında gelişmiş, insanların tutumlarının belli normlar içinde pratik olarak biçimlenmiştir. Bu normlar kuşkusuz hiçbir hukuki kayda geçirilmiyormuş. Zira o zamanlar henüz yazı yokmuş. Fakat o zamanki insanlar için bunlara uyma, belki de bizim çağdaş yasalarımızın hukuk maddelerine uyma zorunluluğundan daha az değilmiş. Toplumla, kabileyle, aileyle ilişkiler, kadın erkek ilişkileri, yaşam ilişkileri, herkesçe kabul edilmiş psikolojik ilişkiler, toplumsal ahlak hâlini atıyormuş.

İnsan toplumunun sınıflara ayrılması ve devletin ortaya çıkmasıyla, doğal olarak ahlak da sınıfsal temeline oturmuş, egemen sınıfların elinde, boyun eğmiş kitlelerin köleleştirilmesi için güçlü bir silah olmuş. Engels kapitalist toplumda en az üç tür ahlak, "feodal aristokrasi, burjuva ve proletarya" ahlaklarının var olduğunu yazmaktadır." ("Devrimci Eğitim, Devrimci Ahlak" Kalinin, s.117, Sorun Yayınları, Ekim 1992, 4. Baskı, İstanbul)

Kalinin'in de atıfta bulunduğu, Engels'in konuyla ilgili değerlendirmelerine bakalım.

Ahlak üzerine Engels…

Engels, Dühring'le polemik hâlinde kaleme aldığı ve Marksizm'in adeta bir ansiklopedisi olan eserinde, felsefe, ekonomi politik, sosyalizm konularını işler. Felsefe üst başlığı altında ahlak sorununa da değinen Engels, üç başlık altında ahlak ve onunla bağ içinde kimi sorunlara değinir ve ahlakın ortaya çıkışı, sınıflarda ahlak ve marksistler açısın-

dan ahlakın temellerini irdeler.

Konuyla ilgili ilk makale "Ahlak ve hukuk, sonsuza dek geçerli –YN) doğrular" başlığını taşımaktadır. Bu makalede Engels, sonsuz doğrular görüşünü ileri süren Dühring'in görüşünün yanlışlılığına vurgu yapar ve bunun ahlakla bağıntısını inceleyerek, "tek bir ahlak" düşüncesinin olmazlığını gösterir.

Bölümünün girişinde Engels, Dühring'in "kesin doğrular" konusundaki görüşüyle polemik yürütür. Dühring'in ileri sürdüğü görüş şöyledir:

"Ahlak dünyası "tıpkı evrensel bilgi dünyası gibi ... kendi sürekli ilkeleri ile kendi yalın öğelerine sahiptir, [ahlak ilkeleri] tarihin üstündedir ve aynı biçimde ulusal karakterlerin güncel ayrımlarının da üstündedir. ... En tam ahlak duygusunun ve deyim yerindeyse, vicdanın, evrimi sırasında meydana geldikleri özel doğruluklar, son temellerine kadar bilinmiş oldukları ölçüde, matematik kavrayış ve uygulamaların değer ve önemine benzer bir değer ve bir önem savında bulunabilirler. Gerçek doğruluklar hiç değişmezler … öyle ki, bilginin doğruluğunu zamana ve gerçeğin değişmelerine bağlı olarak düşünmek, her zaman bir çılgınlıktır." ("Anti-Dühring", aktaran Engels, s.164-165, Sol Yayınları, İkinci Baskı, Mart 1977, Ankara)

Engels, mutlak doğruyu, mutlak doğrunun bulunduğu alanları irdeler. Engels, bütün bilgi alanını üç ayrı noktada ele alır. Bunlardan birincisi cansız doğayla uğraşan ve matematik olarak işlenmeye az çok açık bütün bilimler, matematik, astronomi, mekanik, fizik, kimya. İkincisi canlı organizmaları inceleyen bilimler. Üçüncüsü ise insanların yaşama koşullarını, toplumsal ilişkilerini, hukuk ve devlet biçimlerini, yani tarihsel bilimleri ele alır.

Engels'in vardığı sonuç, andaki bilgi düzeyinin durumuna göre, her üç bilim grubunun, –kendinden önceki dönemden daha kesin sonuçlara sahip olmakla birlikte– birtakım yavanlıklar dışında bir bütün olarak doğruluk ve yanlışlık konusunda son derece kesin yargılar ileri sürmesinin mümkün olmadığıdır.

Engels, mutlak doğru bağıntısında bu eksikliğe ve yetmezliğe vurgu yaptıktan sonra, doğruluk ve yanlışlığın *"… kutupsal karşıtlıklar içinde devinen düşüncenin bütün belirlenimleri gibi, ancak son derece sınırlı bir alan için mutlak bir geçerliliğe sahip"* (Age, s.172) olduğu tespitini yapar.

Dühring'in "mutlak doğru" konusundaki görüşünün yanlışlığını gösteren Engels, bu görüşün ahlak sorunuyla bağıntısını da inceler. Engels'in konuyla ilgili görüşünü bütünlük içinde veriyoruz.

"Halktan halka, dönemden döneme, iyi ve kötü fikirler öylesine değişir ki, çoğu kez birbiriyle açıkça çelişirler. –Ama denecek, gene de iyi kötü, kötü de iyi değildir; eğer iyi ile kötü aynı çuvala konursa, bu, her türlü ahlak düşüncesinin sonu demektir ve herkes canının istediği gibi davranır.– Bay Dühring'in görüşü de; tumturaklı dili bir yana bırakılırsa, böyle. Ama gene de sorun bu kadar yalın bir biçimde çözümlenemez. Eğer sorun bu kadar yalın olsaydı, iyi ve kötü üzerinde tartışılmazdı, iyi nedir, kötü nedir, herkes bilirdi. Ama şimdi böyle mi? Bugün bize hangi ahlak öğütleniyor? Önce, esas olarak bir Katolik ve bir de Protestan ahlaka ayrılan ve böylece Katolik-Cizvit ahlak ile Protestan-Ortodoks ahlaktan, mezhebi geniş ahlaka kadar giden, geçmiş yüzyılların iman kalıtı Hıristiyan feodal ahlak. Bunun yanında modern burjuva ahlakı, sonra hemen bunun yanında da geleceğin, proletaryanın ahlakı bulunur; öyle ki, sadece Avrupa'nın en ileri ülkelerinde, geçmiş, bugün ve gelecek, birbiri yanında aynı zamanda geçerli üç büyük ahlak teorisi grubu sağlar. Öyleyse hangisi gerçek ahlaktır bunların? Kesin ve mutlak anlamında,

hiçbiri; ama süre vaat eden öğelere en çok sahip bulunan ahlak, kuşkusuz, bugün, bugünün altüst oluşunu, geleceği temsil eden ahlaktır, yani proleter ahlak." (Age. s.175)

Engels, bu belirlemenin hemen ardından ahlak anlayışlarının son çözümlemede sınıfsal yapıya dayandığını şu sözlerle ifade eder:

"Modern toplumun, feodal soyluluk, burjuvazi ve proletaryadan oluşan üç sınıfından her birinin kendi öz ahlakına sahip bulunduğunu gördükten sonra, bundan, ancak, insanların ister bilinçli ister bilinçsiz olsun, ahlak anlayışlarını, son çözümlemede, sınıf durumlarının üzerinde dayandığı pratik ilişkilerden – içinde üretim ve değişimde bulundukları iktisadi ilişkilerden aldıkları sonucunu çıkartabiliriz." (Age. s.175-176)

Peki, bu yan yana duran üç ahlak anlayışında ortak noktalar var mıdır? Varsa bu noktalar ortak, değişmez "sonsuz doğru anlamına", "sonsuza dek geçerli ahlak buyruğu" anlamına mı geliyor? Yukardaki alıntının devamında Engels bu sorulara yanıt verir. Şöyle der:

"Bununla birlikte, yukarda sözü edilen üç ahlak teorisinde, her üçünde de ortak olarak bulunan birçok şey var: Sakın bu hiç değişmemek üzere saptanmış ahlakın bir parçası olmasın? Bu ahlak teorileri, aynı tarihsel evrimin üç ayrı aşamasını temsil ederler, öyleyse, ortak bir tarihsel arka plana ve bunun sonucu, zorunlu olarak, birçok ortak öğeye sahip bulunurlar. Dahası var. İktisadi gelişmelerin benzer, ya da aşağı yukarı benzer aşamalarında, ahlak teorilerinin zorunlu olarak aynı amaçları gütmeleri gerekir. Taşınır malların özel mülkiyetinin gelişmiş bulunduğu andan başlayarak, bu özel mülkiyetin hüküm sürdüğü bütün toplumların şu ahlak buyruğuna ortaklaşa sahip bulunmaları gerekiyordu: çalmayacaksın. Bununla, bu buyruk, ölümsüz bir ahlak buyruğu mu oluyordu? Asla. Hırsızlık güdülerinin ortadan kaldırıldığı, öyleyse, zamanla, hırsızlıkların ancak deliler tarafından yapılabildiği bir toplumda: çalmayacaksın! ölümsüz doğruluğunu ciddi ciddi ilan etmek isteyen bir ahlak vaizine ne kadar gülünürdü.

Bu nedenle, ahlak dünyasının da tarihin ve ulusal farklılıkların üstünde bulunan sürekli ilkeleri olduğu bahanesiyle, herhangi bir ahlak dogmatizmini, bize, ölümsüz, kesin; bundan böyle değişmez bir ahlak yasası olarak kabul ettirme yolundaki her savı yadsıyoruz. Tersine, geçmişin her ahlak teorisinin, son çözümlemede, o zamanki toplumun iktisadi durumun bir ürünü olduğunu ileri sürüyoruz. Ve nasıl toplum, şimdiye kadar sınıf karşıtlıkları içinde gelişmiş bulunuyorsa, ahlak da aynı biçimde her zaman bir sınıf ahlakı olmuştur; bu ahlak ya egemen sınıfın egemenliğini ve çıkarlarını doğruluyor, ya da, ezilen sınıf yeteri kadar güçlü bir duruma geldiği andan başlayarak, bu egemenliğe kaşı başkaldırmayı ve ezilenlerin gelecekteki çıkarları temsil ediyordu. Gene de insan bilgisinin bütün öbür dalları için olduğu gibi, ahlak bakımından da esas olarak bir ilerleme olduğundan kuşku yok. Ama henüz sınıf ahlakını aşmamış bulunuyoruz. Sınıf karşıtlıkları ve bu karşıtlıkların anısı üzerinde yer alan gerçekten insani bir ahlak, ancak sınıf karşıtlıklarının sadece yenilmekle kalmadığı, ama yaşama pratiği bakımından unutulmuş da bulundukları bir toplum düzeyinde olanaklı olabilir. Şimdi, eski sınıflı toplumun bağrında, toplumsal bir devrim öngününde, geleceğin sınıfsız toplumuna ölümsüz, zamandan ve gerçeğin dönüşümlerinden bağımsız bir ahlak kabul ettirme savında bulunan Bay Dühring'in kendini beğenmişliği düşünülsün! Hatta, bu gelecek toplumun yapısını, hiç değilse ana çizgileri içinde kavramış olduğu varsayılsa bile- ama bunu şimdiye

kadar göremedik." (Age. s.176-177)

Engels'in yukarıya aktardığımız görüşleri, marksistlerin ahlak konusundaki görüşlerinin temel taşlarıdır. Sınıflar üstü bir ahlakın bulunmadığı, günümüzde üç temel ahlak anlayışının bulunduğu, bu ahlak anlayışlarının ekonomik altyapının bir sonucu olduğu, herhangi bir ahlak dogmatizmini bize sonsuz, kesin bundan böyle değişmez bir ahlak yasası olarak kabul ettirme yolundaki her savı yadsıdığımız, Engels tarafından açık ve net bir şekilde ortaya konulmaktadır.

Engels, Dühring'le polemiğini, sonraki iki makalede sürdürür. Esas olarak "eşitlik" kavramı ve "mutlak eşitlik" (Dühring) ile ahlak ve hukuk konusunda özgürlük ve zorunluluk bağıntılarını ele alır, Dühring'in yanlışlarını gösterir. Biz, konumuz bağıntısında Engels'in ilk makalesinde söylediklerini aktarmakla kendimizi sınırlıyoruz.

Komünist bir ahlak var mıdır?

Komünist düşüncenin iki büyük kuramcısı Marx ve Engels, komünist düşünceye yönelik saldırılara çeşitli eserlerinde yanıt verdiler. Onların izinde yürüyen Lenin'de, burjuvazinin saldırılarına değiniyor; komünist bir ahlakın olup olmadığını sorguluyor ve şöyle diyordu:

"Peki ama bir komünist ahlak var mıdır? Bir komünist moral var mıdır? Elbette. Çoğu kez sanki bizim kendi ahlakımızın olmadığı varsayılır. Ve çoğu kez burjuvazi bize karşı biz komünistlerin her türlü ahlakı reddettiğimiz suçlamasını yapar. Bu, kavram kargaşası yaratma, işçi ve köylüleri yanıltına yöntemidir.

Biz morali, ahlakı hangi anlamda reddediyoruz?

Bu ahlakı tanrı buyruklarından türeten burjuvazinin vaaz ettiği anlamda reddediyoruz. Burada elbette tanrıya inanmadığımızı söylüyoruz ve bizler din adamları, çiftlik sahipleri ve burjuvazinin sömürücü çıkarlarını korumak için tanrı adına konuştuklarını çok iyi biliyoruz. Ya da bu morali ahlaki buyruklardan, tanır buyruklarından değil de yine tanrı buyruklarına çok benzeyen bir takım idealist ya da yarı idealist safsatalardan çıkarıyorlar.

İnsanların dışında, sınıfların dışında bir kavramdan çıkarılan her türlü ahlakı reddediyoruz. Bunun bir aldatmaca, bir hile olduğunu, işçi ve köylülerin toprak sahipleri ve kapitalistlerin çıkarı için aptallaştırılması olduğunu açıklıyoruz.

Bizim ahlakımızın tamamen proleter sınıf mücadelesinin çıkarlarına tabi olduğunu açıklıyoruz. Biz ahlakımızı proletaryanın sınıf mücadelesinin çıkarlarından çıkarıyoruz." ("Seçme Eserler", cilt IX, Lenin, s. 517, İnter Yayınları, Mayıs 1977, İstanbul)

E. Yaroslavski de şunları söyler:

"Ahlaklılığın proletaryanın sınıf mücadelesinin çıkarlarına tabi olması ne anlama gelir? Bu, bizim her adımımızı ve davranışımızı tartıp bunların sınıf mücadelesini ilerletip ilerletmediğini ya da ona zarar verip vermediğini düşünmemiz anlamına geliyor. Buradan da görülebileceği gibi, komünistlerin özel yaşamı sorunu da sınıf mücadelesinden kopuk bir şekilde karara bağlanamaz." ("Özel Yaşamında ve Toplumsal çalışmasında Parti Komünistten Ne İstiyor?", E. Yaroslavski, s.105, "Kadro Sorunu Üzerine, İnter Yayınları, 1997 İstanbul)

Bu bağıntıda şu noktanın bir kez daha bilince çıkarılmasında yarar var:

Proletaryanın ahlakı, önce sömürücü sınıfların sınıf egemenliklerinin ahlakı olan tüm kendinden önceki ahlak kurallarının "değişmez insani değerler", "sonsuz doğrular", "sınıflar üstü toplumsal kurallar" vb. olduğu safsatalarının reddi temelinde yükselir.

İkincisi, proletaryanın ahlakı, bütün zamanlar ve toplumlar için değişmez hiçbir ahlak kuralı tanımaz.

Üçüncüsü, Marksizm-Leninizm'in kurucuları/ustaları proleter ahlak bağlamında, din kitaplarında, ya da sömürücü sınıfların felsefe/ahlak kitaplarında yapıldığı gibi, ortaya bir KURALLAR KATALOĞU koymamışlar; kendilerini proleter ahlakın çıkış noktasının ne olduğu sorusuna verilen cevapla sınırlandırmışlardır. Proletaryanın ahlakı sınıf mücadelesine tabidir, onu ilerletip ilerletmediği, ya da ona zarar verip vermediği noktası belirleyicidir.

Kuşkusuz ortaya bir kurallar kataloğu konmamış olması, ahlaklı olanın ne olduğunun her somut durumda somut olarak tartışılmasını gerektirmektedir. Bu, şimdiye kadar kurallar kataloglarıyla yetiştirilmiş insanlar için zorluklarla dolu bir tavırdır. Buna rağmen doğrusu budur.

"Proletaryanın, devrim çıkarına olan nedir?" sorusu somut olarak tartışılmak zorundadır. Bu soruya her toplumda ve her dönemde aynı cevaplar verilemez. Komünist partileri, gerek örgütü proleter ahlak esaslarına göre eğitmede, gerekse de proleter ahlakı topluma yaygınlaştırmada öncelikle proleter ahlakın çıkış noktasının ne olduğu konusunda ve bunun pratikte ve içinde bulunan anda ne anlama geldiği konusunda bir eğitim yürütme göreviyle karşı karşıyadır.

Parti, kadrolarından gerek toplumsal yaşamda gerekse özel yaşamında adımlarını proletaryanın çıkarlarına göre atmasını talep etmeli, bu bağlamda her kadrosundan, tek başına kaldığı bir ortamda da, proletarya davasına hizmet eden davranışın ne olduğu sorusuna doğru cevap verebilecek duruma gelmesini talep etmeli, kadrolarının bu bilinci kazanması için bu yönlü eğitime ağırlık vermelidir.

Kuşkusuz komünist partiler, şimdiye kadarki enternasyonal deneyimlerden ve kendi özel deneyimlerinden yola çıkarak, belirli durumlarda –içinde bulunulan anda– doğru davranışın ne olduğu, ne olması gerektiği konusunda örnekler vb. vererek kadrolarını ve çevresini eğitmeye çalışır. Fakat bu eğitim hiçbir şekilde, tek tek kadroları, komünistleri "kendi başına düşünmek"ten ve sorumluluktan özgürleştirilen "ahlak kategorileri" konması biçiminde kavranmamalıdır.

Bolşevikler bu anlayışla örgütsel sorunlar konusundaki yazılarıyla eğitim görevini yerine getirmeye çalışmaktadır. Parti kadrolarının sekterizm, bürokratizm, pasifizm, vs. vb. gibi çeşitli hastalıklara karşı uyarılması, partinin ilkelerini sahiplenme ve savunma, yoldaşlara karşı tavır, eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işletilmesi, partiye, yoldaşlara, halka karşı doğruluk, dürüstlük talebi, … konularında kaleme alınan yazılar, bir yanıyla komünist ahlaklık konusundaki eğitimin de parçalarıdır. Bu eğitim parti içinde aksatılmaksızın sürdürülecektir, sürdürülmelidir.

Burada Lenin'in dikkat çektiği "proleter ahlaklığın çıkış noktasının tümüyle sınıf çıkarlarına tâbi" olduğu noktası üzerinde biraz daha durmak istiyoruz. Çünkü küçük bir yorum farkı, Lenin'i makyavelist anlayışla aynı düzeyde ele alma yanlışına götürebilir, bizim dışımızdaki kimi oluşumlar bu yanlışa düşmektedirler.

Lenin, yukarda alıntıladığımız görüşünü aynı yazısının devamında bir kez daha yineler ve şunları belirtir:

"Sınıf mücadelesi sürüyor; sadece biçimleri değişti. Bu sınıf mücadelesini proletarya yürütüyor ki eski sömürücüler geri gelmesin, geri köylülüğün dağınık kitlesi bir birlik içinde toplansın. Sınıf mücadelesi sürüyor ve bizim görevimiz bütün çıkarları bu mücadeleye tabi kılmaktır. Komünist ahlakımızı da bu mücadeleye tabi kılıyoruz. Şöyle diyoruz:

Eski sömürücü sınıfın yıkılmasına ve bütün emekçilerin yeni bir toplum, komünist toplum kurmakta olan proletaryanın etrafında toplanmasına hizmet eden şey ahlakidir.

Komünist ahlak, her türlü sömürüye ve küçük mülkiyete karşı bu mücadeleye hizmet eden, emekçileri birleştiren ahlaktır, zira küçük mülkiyet, toplumun bütününün emeğiyle yaratılan şeyi tek bir kişinin eline verir. Bizde toprak ve araziler ortak mülkiyet sayılmaktadır." (Age. s.519)

Lenin'in ahlakı *"Eski sömürücü sınıfın yıkılmasına ve bütün emekçilerin yeni bir toplum, komünist toplum kurmakta olan proletaryanın etrafında toplanmasına hizmet eden şey"* sayması, proletaryanın çıkarları adına her yolun ve her aracın mubah olduğu şeklinde kesinlikle anlaşılmamalıdır. Lenin'in vurguladığı şey bu değildir. Burada neyin gerçek anlamda eski sömürücü toplumun yıkılmasına hizmet ettiği sorusuna verilecek somut cevap önemlidir.

Birçok hâlde; komünizm, sosyalizm, devrim, proletaryanın çıkarları vb. adına hareket edenler, çok kısa vadeli çıkarlar için, uzun vadeli hedef açısından çok zararlı olan ve sonuçta bu anlamda hiç de "sınıf mücadelesine hizmet etmeyen" işler yapabilmektedir.

Sorunu bir örnekle açıklayalım:

Kuzey Kürdistan-Türkiye devriminin gerçekleşmesi ve proletaryanın zafer kazanması için partinin maddi kaynaklara ihtiyaç duyduğu açık bir gerçektir. Bu maddi kaynağı yaratmak ve proletaryanın mücadelesini geliştirmek için komünistler örneğin maddi kaynak temin etmek adına uyuşturucu ticareti yapamazlar, seks ticareti vb. yapamazlar.

Evet, belki bu gibi işlerle sonunda büyük paralar kazanılabilir, kazanılan paralarla proletaryanın mücadelesi belki kısa vade açısından geliştirilebilir, bu anlamda birileri çıkıp seks ticareti ve uyuşturucu ticaretinin de yapılabileceğini, bunun "sınıf mücadelesi çıkarlarına" uygun olduğunu vb. savunabilir.

Fakat bu, sınıf mücadelesine çok dar ve çok kısa süreli bir iş olarak yaklaşan bir bakışın ürünüdür. Emekçi yığınların bir bölümünün zehirlenmesine hizmet etme, gerçek anlamda sınıf mücadelesine, emekçi yığınların proletarya etrafında toplanmasına hizmet etmez. Bu işlere sınıf mücadelesini geliştirme adına katılan bir örgüt ve kişiler, sonuçta bu işlerle birlikte yozlaşıp giderler.

Bu noktada, Bertolt Brecht'in üzerinde hararetle tartışılan bir tavrı üzerinde duralım: Brecht'in "Önlem" adlı oyununda, genç komünist silah tüccarıyla yemek yemeyi reddeder ve silah tüccarı da onu kovar. Böylece "kuliler" (ezilenler) silahlanamamışlardır. Bunun üzerine "Kontrol Korosu" içinde *"hangi alçaklığa başvurmazdın alçaklığı yoketmek için, bat çamura, celladı kucakla, ama değiştir dünyayı"* şeklinde bir görüş de yeralan şiiri okur.

Brecht'in eserindeki bu tavır, eserde ortaya konduğu şekliyle haklı olmasına rağmen, *"hangi alçaklığa başvurmazdın"* şeklindeki ifade yoruma açık bir ifadedir ve buradan "her türlü yol ve araç mubahtır" anlayışı çıkarılabilir.

Yukarıda da değindiğimiz gibi, bugün bu anlayış dışımızdaki devrimci çevrelerde de şu veya bu ölçüde kabul gören bir anlayıştır. Biz komünistlerin tavrı, her yolu meşru gören anlayış olamaz, olmamalıdır.

Bu noktada, komünistlerin bir sınırı olmalıdır. Sınır, önce "sınıf mücadelesine hizmet eden nedir?" sorusuna her somutta verilecek doğru cevapla çizilidir. Bunun yanında, bir de kullanılan yöntemlerin de amaca uygunluğu sorunu vardır. Komünistler, tam da sorunlara "sınıf mücadelesine hizmet" bakış açısıyla yaklaştıkları için,

amaca giden her yolu mubah görme Cizvit anlayışını reddeder ve Engels'in dediği gibi, *"Amaca varmada kullanılan yöntemlerin amaca uygun olması"*na dikkat eder.

Komünist ahlak konusunda genel yaklaşımlar bağlamında söyleyeceklerimiz bunlar. Şimdi geçmiş dönemde içimizde ve çevremizde yürüyen bir tartışmayla ilgili olarak da bir konuya değinmek istiyoruz.

İllegal çalışma ve kimi kuralların uygulanması sorunu…

Biz, komünistlerin "özü ve sözü birdir" diyoruz. Bunun böyle olması sınıf mücadelesinin çıkarlarının gereğidir. Ancak özü ve sözü bir olan insanlar, yığınların sevgisini kazanabilir, onlara önderlik edebilir.

Diğer yandan fakat "özü ve sözü bir olması gereken komünistler, bizzat partinin tespit ettiği illegalite kurallarında, burjuvaziyle ilişkilerinde "özü ve sözü bir" olma yükümlülüğünden özgür kılınıyor. Sadece burjuvaziyle ilişkilerinde değil, yer yer halkla ve partinin kendisinden doğrudan sorumlu olmadığı bölümleriyle ilişkide de doğru bilgi vermeme yükümlülüğü getiriliyor.

İlk bakışta bu iki tavır birbiriyle çelişir görünüyor. Fakat gerçekte ikisinin temeli de aynıdır. Sınıf mücadelesinin gereklilikleri, zorunluluklarına uygun davranmak, sınıf mücadelesini ilerletmek. Burjuvazinin egemen olduğu şartlarda, kendini illegal örgütlemeyen bir partinin, burjuvaziye yanlış bilgi vermeyen, her şeyi açık olan bir parti ve kadronun yaşama, sınıf mücadelesini ilerletme şansı yoktur.

Bu bağlamda, Almanya'da, Bismarck dönemindeki bir tartışma ilginç ve öğreticidir. Bismarck döneminde 1870'te çıkarılan bir yasayla, sosyal-demokratların (o zamanlar komünistler de kendilerine sosyal-demokrat diyordu) sendikalara üye olması yasaklanır. Sendika ağaları işçilerden *"Sosyal-Demokrat Parti üyesi değilim", "sosyal-demokrat değilim"* yazılı açıklamaları imzalamasını ister. Bu konuda bir işçinin sorusuna verilen cevapta, SPD'nin yayın organında Parti Yönetimi adına işçilere şunlar söylenir:

"Bu konuda işçilere hiç çekinmeden ne imzalamaları isteniyorsa, imzalasınlar diyoruz. Bize alçakça saldıran bir basının kışkırtmasıyla işçilere karşı barbarca bir baskı uygulayan işveren baylarımız, kandırılmayı, yalan söylenmeyi hak ediyorlar. Biz eskiden her şeyimizi açıkça kamuoyu önünde yapmak istedik, şimdi de istiyoruz. Fakat eğer onlar bizi açlıkla ve barbarca saldırılarla sahtekârlığa zorluyorsa, sonuçlarına da katlanmak zorundadırlar. (…)

Sahtekârlar istiyorlarsa, buyursunlar. Biz onlara istediklerini veriyoruz!" ("Devrimci Sendika Muhalefeti", s.441, Oberbaum Verlag, cilt 1, Almanca)

İllegal çalışma, sömürücü sınıfların egemenliğinin bir sonucu, bir zorunluluktur. Bu sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak dayattığı bir durumdur. İllegal çalışma içinde örneğin, bir kadro, üye ya da sempatizan illegalite gereği yaptığı işlerin bilinmesini önlemek için "sahtekârlık" yapmak, "yalan söylemek" zorunda kalır.

İsmini değiştirmek, kimliğini değiştirmek, gittiği yeri söylememek, yeri geldiğinde rol kesmek, başka kişiliklere bürünmek, vs. … bütün bunlar sınıf mücadelesi içinde yapılması gereken şeylerdir. Bu tavırlar proleter ahlakla çelişir mi? Hayır, çünkü sınıf mücadelesini ilerletmek başka türlü mümkün değildir. Buradaki "sahtekâr"lığın, "yalan"ın sorumlusu, komünist faaliyeti engellemeye çalışan burjuvazidir, onun düzenidir.

Bu ve benzeri durumlarda, yalan söyleme, yanlış isim kullanma, rol kesme,

farklı bir karaktere bürünme, aldatma… konumunda olan kişi, proleter ahlaktan yoksun sayılamaz. Bu kişiler –ki illegal komünist partisinde örgütlenenlerin hemen hemen hepsi– mücadelenin keskin seyri içinde kural olarak bu tür yol ve yöntemlere başvurmak zorundadırlar. Proletaryanın çıkarları bunu gerektirmekte, bunu dayatmaktadır.

Bu noktada "yalan söylemek", komünist ahlaktan uzaklaşmak değil, tam da komünist ahlakın uygulanması demektir. Ortada bir zorunluluk vardır, zorunluluğun gereğini yerine getirmektir kural olan!

Denilecektir ki, o hâlde neden komünist partisi, üyelerinden "özü ve sözünün bir" olmasını vb. talep edebiliyor? Bu bir çelişki değil midir?

Hayır, bu yukarda da belirttiğimiz gibi yalnızca görünürde, bir çelişkidir.

Burada öncelikle yalandan ne anlaşıldığının altını çizmek ve ne için yalan söylendiğini sorgulamak gerek…

Öncelikle bilinmelidir ki, komünist partisi, kendi insanından dürüstlük, doğruluk vb. talep ederken, bundan anlaşılması gereken, öncelikle kişinin örgütlü çalışma içinde partiye, bağlı olduğu kuruma ve kişi ya da kişilere karşı açık olması, hiçbir bilgiyi partiden gizlememesidir.

Partiden yanlışlarını, hatalarını saklayan, kendi durumunu gizleyen bir kadro, üye ya da sempatizan, partiye karşı suç işler, çalışmayı sekteye uğratır, partinin, proletaryanın çıkarlarını tehlikeye atar. Örneğin, bir bölgede kitlenin güvenini sarsacak bir durum ortaya çıkar ve bölgedeki çalışmayı yürüten kişi, çeşitli nedenlerle, örneğin kendi sorumluluğunun tartışılmasını istemediği için, durumu partiye bildirmez, tersine her şeyin yolunda gittiği yönünde raporlar gönderirse, parti olaylardan, gelişmelerden haberdar olmayacak, gerekli önlemleri alamayacak ve süreç içinde parti çalışması o bölgede ağır kayıplara uğrayacaktır. Böylesi bir durumda bölgedeki partililerin söylediği yalan proletaryanın çıkarlarına zarar verir bir yalandır; bunun hoş görülecek bir tarafının olmadığı, olmayacağı açıktır.

Diğer taraftan ama illegal çalışma yürüten bir partinin hemen hemen tümü, çalışma içinde isminden yaptığı işe, ilişkilerinden oturduğu eve kadar bir dizi illegal bilginin açığa çıkmaması için yalan söylemek zorundadır. Hatta bunu partinin illegal çalışma direktifleri nedeniyle örgütsel kuralları çerçevesinde yapmak zorundadır. Burada ayrım noktası, söylenen yalanlarının proletaryanın çıkarına hizmet amacıyla söylenip söylenmediğidir ve gerçekten de hizmet edip etmediğidir. Belirleyici olan budur, buna bakmak gerekir.

Yalanın sözlük anlamı, **"aldatmak amacıyla bilerek ve gerçeğe aykırı olarak söylenen söz, kıtır"** ve **"gerçek olmayan, asılsız, uydurma"** demektir.

Eğer yalan, bilerek ve gerçeğe aykırı olarak söylenen söz ise, bir komünistin sahte bir kimliğe bürünmesi, sorulduğunda kendisini gerçek kimliğiyle değil, sahte kimliğiyle tanıtması nedir? Açıktır ki, söylenen yalandır! Niyet, istek, koşullar, vs. bir kenara bırakılarak objektif olarak söylenen şey yalandır.

Özünde, söylenen şeyin yalan olup olmaması, ya da illegal çalışmanın bir kuralı olup olmaması da, bir başka deyişle kavram kargaşası da burada belirleyici değildir.

Belirleyici olan şey, yapılanın neye, kime hizmet ettiğidir, amaca uygun mudur? Ya da yapılan iş örneğin bir uyuşturucu, ya da kadın pazarlamak gibi bir yol ve yöntemle aynılaştırılabilir mi?

Elbette her iki şey, bir ve aynı değildir. Birincisinde belirli bir zorunluluk vardır; illegal çalışmanın vazgeçilmez bir öğesi

sözkonusudur, yapılan iş proletaryanın çıkarınadır; diğerinde ise, zorunluluk yoktur, yapılan iş amaca uygun değildir, proletaryanın çıkarına değildir. Aradaki farklar böyle farklardır.

Komünist ahlak bağıntısında vurgulamak istediğimiz son şey, kimi istisnai durumların genel kural olarak algılanması sorunudur. Örneğin, kimi durumlarda, burjuvaziden bilgi almakla yükümlü, bilinçli, gönüllü görevli komünist bir ajanın davranışları, kuşkusuz proleter ahlak açısından, ahlaklıdır, çünkü proletarya davasına hizmet etmektedir. Fakat bu çok özel tavırlar, genelleştirilip bütün toplum için genel ahlak kuralı ilan edilemezler. Burada da bir zorunluluk vardır ve ajan, bilgi toplamak uğruna "kategorik" çerçevenin dışına çıkmak durumundadır. Bu durumda komünist ajanın yaptığı, yapacağı şeyler, bir anlamda komünist ahlaklılık ilkelerine ters gibi görünse de gerçekte yapılan iş, proletaryanın çıkarına yapılan, büyük özveri gerektiren ve profesyonelce ele alınıp ona göre değerlendirilmesi gereken bir iştir. Bu gibi durumlarda, komünist ajan proletaryanın çıkarları uğruna bilinçli ve gönüllü olarak bir görev üzerlenmiş, genel toplum açısından reddedilen kimi işleri yapmıştır.

Şüphesiz bu gibi durumlar istisnai durumlardır, sıkça yaşanmaz. Ancak koşullar zorladığında, bu gibi durumlarda proleter ahlaklı davranmak adına bu tür işlerin yapılması, partinin kararıyla ve sürekli denetlenme koşuluyla mümkündür.

Devrimcilik adına gerici ahlak anlayışlarının savunusu…

Bugün Kuzey Kürdistan-Türkiye toplumunda, ileriyi temsil etme, devrimcilik, sosyalistlik adına ortaya çıkan kimi grup ve yapılanmalar, ahlak konusunda yanlış bir kavrayışa ve yanlış bir pratiğe sahiplerdir. Bu yanlışlığın temelinde "popülist" yaklaşımlardan Marksizm-Leninizm bilimini kavramadaki eksikliğe kadar bir dizi faktör rol oynamaktadır.

Hâkim sınıfların ahlak anlayışının egemen olduğu toplumda ilericilik, devrimcilik adına ortaya çıkan yapılanmalar, çoğu hâlde burjuvaziye karşı çok daha geri bir pozisyon olan feodal ahlak anlayışına sahiplenmekte, bilinçsiz bir şekilde eski değerlerin savunusunu gerçekleştirmektedirler.

Feodal namus anlayışının savunusundan, kadın-erkek ilişkilerindeki erkek egemenliğinin savunusuna, kibirliliğe, sekterizme, kariyerizme, makyavelizme, yağcılığa, kişiye tapmaya, asalaklığa, mafya yöntemlerine, politik cehaletin erdem sayılmasına, bencilliğe… bir dizi alanda yanlış değer ve kıstaslar, marksist-leninist değerler olarak görülüp gösteriliyor, ona uygun davranılıyor. Çoğu hâlde, milliyetçi ve mezhepçi yaklaşımlar, devrimci tarzın yerini rahatlıkla alabiliyor. Ahlak, sınıfsal bağından koparılıyor, dinsel motiflerle süslenmiş bir ahlak anlayışı proleter ahlakın yerine monte edilmeye çalışılıyor.

Ahlak alanında burjuva-feodal anlayışlardan kopmak için, sorunun bilince çıkarılmasının gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz. Eğer bu yöndeki saflaşmada gerçek anlamda bir başarının ortaya çıkmasını bekliyorsak, Bolşevik alternatifin propagandasının ve kitleler içinde bu anlayışın kök salmasının gerekliliğine ve bunun önemine işaret etmek gerekiyor.

Proleter ahlakın kavranması ve kitleler içinde yaygınlaştırılması, günümüzün görevleri arasındadır.

PARLAMENTER HAYALLER VE GERÇEKLER!

"Komün –diye yazıyordu Marx– parlamenter değil, aksine aynı zamanda yürütme ve yasama gücüne sahip bir çalışma organı olacaktı...

Üç ya da altı yılda bir, hâkim sınıfın hangi üyesinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek yerine, genel oy hakkı, Komünlerde kurumlaşan halka hizmet edecekti, tıpkı bireysel seçim hakkının, tüm diğer işverenlere, kendi işyerinde işçi, ustabaşı ve muhasebeci seçmesine hizmet etmesi gibi." (Aktaran Lenin, "Devlet ve Devrim", s.59, İnter Yayınları, Kasım 1995, İstanbul)

Günümüzde devrimci sol içinde parlamentarizme umutlarını bağlayanların sayısı az değildir.

Marx ve Engels Parisli Komüncülerin deneylerinden öğrendi. Marx ve Engels, Komünist Manifesto'nun Almanca baskısı için son kez 24 Haziran 1872'de bir önsöz yazdılar. Onlar bu önsözde, Komünist Manifesto programının "bazı ayrıntılarının artık eskimiş" olduğunu açıkladılar. Ve şöyle dediler:

"Proletaryanın ilk kez siyasi iktidarı iki ay boyunca elinde tuttuğu Paris Komünü'nde edinilen *pratik deneyimler karşısında, bu program bugün yer yer eskimiş bulunuyor. Özellikle Komün bir şeyi, 'işçi sınıfının hazır devlet mekanizmasını salt eline geçirmekle onu kendi amaçları için harekete geçiremeyeceği'ni tanıtlamıştır."* ("Komünist Manifesto", Marx, Engels, s. 80, Dönüşüm Yayınları, Nisan 1994, İstanbul)

Bu alıntıda tırnak içine alınmış son sözler, Marx ve Engels tarafından Marks'ın "Fransa'da İç Savaş" adlı yapıtından alınmıştır. Marks ve Engels, Paris Komünü'nün bu temel dersine çok büyük önem verdiler. O yüzden bu özsel düzeltmeyi Komünist Manifesto'ya ekleme gereği duydular. Marx'ın düşüncesi, işçi sınıfının "hazır devlet makinesini" ele geçirmekle yetinemeyeceği, bilakis onu parçalamak, yıkmak, yerine kendine ait bir devlet aracı geçirmek zorunda olduğu şeklinde değişmişti. Yeni bir toplumun kurulması ele geçirilen eski devlet makinesi üzerinden yapılamazdı. Veya eski toplum düzenine eklenecek kimi yamalarla yapılamazdı.

Marx, 12 Nisan 1871'de tam da Komün sırasında, Kugelmann'a şöyle yazıyordu:

"... Benim 18. Brumaire'in son bölümünde, eğer yeniden okursan göreceğin gibi, Fransa'da gelecek devrim girişiminin, şimdiye dek olduğu gibi artık bürokratik ve askeri makineyi başka ellere geçirmeye değil, onu yıkmaya dayanması gerekeceğini belirtiyorum (yıkmaya sözcüğünün altı Marx tarafından çizilmiştir). Kıta üzerinde gerçekten halkçı her devrimin ilk koşuludur bu. Kahraman Parisli arkadaşlarımızın giriştikleri şey de işte budur." (Neue Zeit, XX, I, 1901-1902, s. 709).

"Bürokratik ve askeri makineyi yıkmak" Marx'ın temel tezidir. Burada devlet bürokrasisini her yerde aniden ve tamamen ortadan kaldırmak sözkonusu değildir. Bürokrasinin her alanda ve derhal kaldırılması hayalciliktir. Ancak eski bürokratik mekanizmayı derhal parçalamak ve derhal, yavaş yavaş her türlü bürokrasiyi gereksiz hâle getiren ve ortadan kaldıran yeni bir mekanizmanın inşasına başlamak mümkündür.

Burjuva devlet kurumlarından biri de güya halkın iradesinin seçimler aracılığıyla yansıtıldığı parlamentodur. Burjuvazinin parlamenter sisteminde, birkaç yılda

bir, egemen sınıfın hangi temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine (daha doğrusu ezeceğine) karar vermek için seçimler yapılır. Lenin parlamentoyu şöyle değerlendirir:

"Amerika'dan İsviçre'ye; Fransa'dan İngiltere'ye, Norveç'e vs. dek parlamenter olarak yönetilen herhangi bir ülkeye bakın: asıl "devlet" işleri, kulislerin ardında daireler, özel kalem odaları, genelkurmaylar tarafından yapılır. Parlamentolarda sadece laklak edilir." ("Devlet ve Devrim", Lenin, s.61, İnter Yayınları, Kasım 1995, İstanbul)

Lenin, bu satırları 102 yıl önce yazdı. Onun yazdıkları bugün de yine her somutta tek tek doğrulanıyor.

Bu bağlamda sömürgeci Türk devletinin yapısına biraz bakmak gerekiyor. 24 Haziran 2018 Seçimleri sonrasında, Türkiye resmen de alaturka başkanlık sistemine geçti. 1923'ten 1946'ya kadar Türkiye'de adı konmamış bir başkanlık/şeflik sistemi vardı. Son karar mercii "Ebedi Şef" daha sonra "Milli Şef"ti. Tabii ki görünürde parlamento da vardı. Çok partili sisteme geçildikten sonra görünürde parlamentonun önemi arttı. Şeflik sistemi geriledi. Fakat yönetim bu dönemde esas olarak kemalist bürokrasinin elinde kaldı. Parlamentonun esas fonksiyonu "laklak etmek" olarak kaldı. 27 Mayıs darbesi Türkiye'de iktidarın kimin elinde olduğunu gösterdi. Kısa süre "tatile çıkartılan!" parlamento yeniden dizayn edilerek açıldı. Seçimlerden Demokrat Parti'nin devamı olan parti yine hükümet kuracak çoğunlukla çıktı. Fakat hükümet olmak iktidar olmakla eş anlamlı değildi. 12 Mart 1971'de muhtıra verildi, dönemin parlamentosunda seçilmiş başbakanı Demirel şapkasını alıp gitmek zorunda kaldı. 12 Eylül'de cuntacılar bir kez daha parlamentoyu kapattı. Darbecilerin 1982'de yaptığı anayasa ile aslında yarı başkanlık sistemine geçildi. 12 Eylül 1980'den sonra belli bir süre parlamento ahırı kapatıldı, onun yerine "Danışma Meclisi" cuntacılar tarafından oluşturuldu. 1983'te yapılan seçimlerle birlikte parlamento yeniden oluşturuldu. 1923'ten bu yana burjuva parlamentosu, ayıbı örten incir yaprağı işlevini gördü. Yani faşizmi maskelemenin bir aracıydı parlamento.

Türkiye'de, başkanlık, yarı başkanlık sisteminin olduğu dönemde de bugün de faşist devlet, "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne göre yönetilmektedir. "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi"nin pratikteki uygulayıcısı "Milli Güvenlik Kurulu"dur. "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi" esasında faşist devletin "Gizli Anayasa"sıdır. "Milli Güvenlik Siyaset Belgesi" ihtiyaca göre güncellenmektedir. Bugün yeni olan, MGK'da, daha önce kemalist devlet elitinin düşman gördüğü "irticacı" olarak adlandırdığı "sivil" siyasi güçlerin ağırlıkta olmasıdır. Onlar kemalist devletle, kemalist devlet onlarla kerhen de olsa barışmıştır.

Sömürgeci devletin esas işleri, kulislerin arkasındaki odalarda, özel kalem müdürlüklerinde, bakanlıklarda, RTE Hükümeti'nin Bakanlar Kurulu'nda, alaturka sisteminin yayınladığı Kanun Hükmünde Kararnamelerde, Genelkurmay'da, Milli İstihbarat Teşkilatı'nda ve onların hepsinin gerisinde duran tekelci büyük burjuvazi tarafından, onların lobi örgütlerinin yönlendirmesiyle yapılır. Bütün burjuva parlamentolarında olduğu gibi Türk parlamentosunda esasta laklak edilir. Türk parlamentosunun bırakalım devleti bir kenara, alaturka cumhurbaşkanlığı sistemini denetleme yetkisi yoktur. Bakanlar hakkında gensoru verme, sözlü soru sorma hakkı yoktur. Yazılı olarak sorulan sorulara da cevap verme tamamen bakanların keyfine bağlıdır. Parlamento da halkı oyalamak için bitmek bilmez bir dans sergileniyor.

Fakat tabii burjuva parlamenterler için bu bayağı itibarlı ve kazancı iyi olan bir "iş"tir. Milletvekilleri birçok ayrıcalığa sahiptir. Milletvekilleri en yüksek seviyede devlet memuru olarak kabul edilmektedir. Asgari ücretin 2020 TL olduğu bir ülkede, milletvekilleri 22 bin 200 TL maaş almaktadır. Milletvekilleri ayrıca, ocak, nisan, haziran, temmuz, ekim ve aralık aylarında birer aylık ikramiye almaktadır. Milletvekillerinin mecliste birer odası ve sekreterleri vardır. Dokunulmazlık kaldırılmadığı sürece milletvekilleri dokunulmazlığa sahiptir. vs., vb.

Komünistler parlamento seçimlerine katılmaları hâlinde, bunu komünist görüşlerin maksimum yaygınlaştırılması ve parlamentoyu devrim/komünizm kürsüsü için kullanmak için kullanır. Bu imkânın olmadığı yerde parlamento seçimlerine katılmak komünistlerin işi değildir. Ülkelerimizde, parlamentarizm hayalleri peşinden koşanlar seçimlere katılmakta ve parlamento zemininin ne kadar önemli(!) olduğunu anlatmaktadır! Pervin Buldan, *"AKP hükümetinin her ne kadar HDP'yi parlamento dışına atma girişimi olsa bile orada bir kişi bile kalsak, tek kişi ile bile temsil edilsek, yine de o alanı terk etmeyeceğiz"* diyor! Sezai Temelli, *"sine-i millete dönmek gibi bir gündem"*imiz yok diyor!

Demokratik siyaset yapmanın zemini sadece parlamento ahırı değildir

Bugün HDP'nin parlamento ahırında burjuva siyaset yapmasına dahi izin verilmiyor. HDP milletvekillerinin meclis kürsüsünde yaptıkları konuşmalara müdahale ediliyor ve oturumdan çıkarma cezalarına çarptırılıyor. Yeni alaturka başkanlık sisteminde, meclisin fonksiyonu çok daha fazla sınırlandırılmıştır. Lenin'in sözünü ettiği "laklak" meydanı, herhâlde bugünkü Türk parlamentosuna en uygun tanımdır.

Parlamento ahırında dişleri sökülmüş bir HDP var. Ama HDP, hâlâ parlamentodan bir şeyler bekliyor! Parlamento ahırında en azından burjuva siyaset yapma imkânı olur. Andaki durumda mecliste burjuva siyaset yapma imkânı da yoktur. Türkiye burjuvazisi açısından, dişleri sökülmüş bir HDP'nin mecliste olmasının bir zararı da yoktur. Tersine, onun bu parlamento ve bu rejime meşru bir görünüm vermede hizmet fonksiyonu vardır.

Seçime katılmak, parlamentoya milletvekili göndermek taktik bir meseledir. 31 Mart seçimlerinde, Büyükşehir Belediye Başkanı seçilen üç başkan görevden alındı. 26. dönemde milletvekili seçilen HDP'li kimi milletvekilleri hâlâ hapiste tutuluyor. 26. dönemde milletvekili seçilen 11 milletvekilin vekilliği düşürüldü. 24 Haziran seçimlerinden sonra, gerilla cenazelerine katıldıkları için kimi HDP'li milletvekilleri hakkında davalar açıldı. HDP milletvekillerinin konuşmaları, gerilla cenazelerine katılmaları soruşturmalara konu oldu, oluyor.

Sorulacak soru şudur: Eğer parlamento ahırında HDP'nin burjuva siyaset yapmasına dahi izin verilmiyorsa, HDP'nin parlamento ahırında ne işi var? Sömürgeci devletin parlamentosunda siyaset yapma imkânı yoksa doğru tavır sokağı örgütlemektir. Tabanda geniş örgütlenme ve bilinçlendirme faaliyetine girişmektir. HDP açısından takınılacak tutarlı bir tavır, uzun vade açısından getirisi olan bir tavır olmalıdır.

Burjuva parlamentarizm hayallerini yıkalım. Faşist devlete karşı devrimci mücadelede güçlerimizi birleştirelim!

25 Eylül 2019

// Güçlü bir komünist partisi olmadıkça; bu güçlü komünist partisi bayrağı altında işçi sınıfının ileri kesimi toplanmadıkça; işçi sınıfı ve emekçilerin önemli bölümü böyle bir komünist partisi önderliğinde hareket etmedikçe proletarya önderliğinde devrimlerle emperyalist sistemi yıkmak mümkün olmaz. Bu olmadıkça, bugün yaşadıklarımızı hep yeniden yaşarız! // Faşist saldırılara karşı yiğitçe direnmek, teslim olmamak, savaşarak ölmek yüce ve saygın bir tavırdır. Fakat bu yetmez! // Yapılması gereken emperyalizmin proleter devrimlerle yıkılması için bugünün acil görevlerine sarılmaktır! //

BOLŞEVİK
PARTİZAN